

Kansallissosialismi 2000-luvulla

Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen ideologia

Arttu Viljami Marttinen

Helsingin yliopisto
Valtiotieteellinen tiedekunta
Poliittinen historia
Pro gradu -tutkielma
Toukokuu 2020

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos – Institution – Department Poliittinen historia	
Tekijä □ – Författare – Author Arttu Marttinen			
Työn nimi – Arbetets titel – Title Kansallissosialismi 2000-luvulla. Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen ideologia.			
Oppiaine – Läroämne – Subject Poliittinen historia			
Työn laji – Arbetets art – Level Pro gradu -tutkielma		Aika – Datum – Month and year Toukokuu 2020	Sivumäärä – Sidoantal – Number of pages 94
Tiivistelmä – Referat – Abstract			
<p>Tutkielma käsittelee Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen ideologiaa. Tavoitteena on selvittää mitä liikkeen kansallissosialismi tarkoittaa ja miten sitä perustellaan. Pohjoismainen Vastarintaliike on aiemmin esiintynyt tutkimuksessa osana laajempaa katsausta erilaisia äärioikeistolaisia toimijoita ja ryhmittymiä. Ääriliikkeiden tutkiminen voi paljastaa yhteiskunnassamme piileviä konflikteja ja ongelmia, jotka nousevat laajemmin esille vasta tulevaisuudessa.</p> <p>Liikkeen ideologiaa lähestytään poliittisille ideologioille yhteisinä piirteinä nähtyjen kolmen elementin kautta. Näitä elementtejä ovat kritiikki, ideaali eli hyvä yhteiskunta sekä keskeiset keinot ja toimijuus. Aineistona toimii liikkeen suomenkielinen poliittinen manifesti sekä sen yhteyteen liitetyt lisätekstit. Lisäksi vertailua tiettyjen keskeisinä tulkittujen käsitteiden suhteen suoritetaan liikkeen ruotsinkielisen manifestin suhteen. Tutkielmassa liikkeen ideologiaa verrataan myös muutamiin varhaisempien tutkimusten tulkintoihin kansallissosialismista.</p> <p>Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen kritiikki perustuu globaalin sionismin uhalle sekä sen aiheuttamille vallitsevan järjestelmän ongelmille. Ideaali hyvästä yhteiskunnasta puolestaan perustuu rotuajatteluun, pohjoismaisuuteen, kansankokonaisuuteen, taloudelliseen itsenäisyyteen, omavaraisuuteen, vaihtoehtoiseen demokratiaan, ympäristöajatteluun sekä puolustukselliseen sotilaalliseen varustautumiseen. Keskeiset keinot tämän ideaalin saavuttamiseksi liikkeellä ovat vallankumous sekä liittoutuminen pohjoismaalaisten kesken.</p> <p>Tutkielman johtopäätöksiä havaitaan liikkeen ideologian sisältävän paljon erilaisia elementtejä, joista useat ovat epämääräisiä tai jopa ristiriitaisia. Kuitenkin tiettyjä aivan keskeisiä ja kiistattomia ydinkäsityksiä on havaittavissa. Liikkeen ideologian nähdään rakentuvan ajatukselle taistelusta globaalia sionismia ja sen kansalle, rodulle ja ympäristölle aiheuttamia turmiollisia vaikutuksia vastaan. Liikkeen tärkein yksikkö uuden yhteiskunnan perustaksi on pohjoisen rodun ja pohjoismaisuuden määrittämä kansa, joka tutkielmassa tulkitaan organistisen yhteiskuntanäkemyksen pohjalta nousevaksi päämääräksi. Pohjoisen rodun osallisuuden jakavaa väestöä ja sen perinteisiä asuinalueita pyritään puolustamaan niihin kohdistuvilta uhilta. Liikkeen ideologia toisintaa useita edeltäneitä tulkintoja kansallissosialismista, vaikka tiettyä osittaista maltillistumista retoriikassa havaitaan.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords Pohjoismainen Vastarintaliike, kansallissosialismi, äärioikeisto, ideologia			

Sisällysluettelo

1 Johdanto	1
1.1 Aikaisempi tutkimuskirjallisuus	3
1.2 Lähestymistapa	8
1.3 Tutkimuskysymykset	12
1.4 Aineisto ja sen konteksti	13
1.5 Käsitteet	18
1.5.1 Äärioikeisto	18
1.5.2 Fasismi	20
1.5.3 Kansallissosialismi	23
1.6 Tutkielman rakenne	25
2 Pohjoismainen Vastarintaliike toimijana	28
3 Kritiikki: Vastarintaliike vastarintana	32
3.1 Globaali sionismi – vaarallisin vihollinen?	33
3.2 Vallitsevan järjestelmän ongelmat	36
4 Ideali: Keskeiset erottelut ja ”hyvä yhteiskunta”	41
4.1 Rotuajattelu	42
4.2 Pohjoismaisuus	53
4.3 Kansankokonaisuus – Vastarintaliikkeen sosialismia	56
4.4 Taloudellinen itsenäisyys ja omavaraisuus	61
4.5 Vaihtoehto vallitsevalle demokratialle	65
4.6 Ympäristöajattelu	71
4.7 Puolustautuminen ulkopuolisilta uhilta	73
5 Keskeiset keinot ja toimijuus	75
5.1 Vallankumouksen keinot	75
5.2 Isänmaallisuudesta pohjoismaisuuteen	78
6 Johtopäätökset	84
Lähteet	90

1 Johdanto

Helsingissä kulkiessasi olet saattanut nähdä joukon nuoria miehiä, jotka kantavat valkovihreitä lippuja. Tunnuksena lipuissa näyttäisi olevan ylöspäin osoittava nuoli pystyyn käännetyn neliön sisällä. Nuoli ei kuitenkaan osoita oikeaa ajosuuntaa, lähintä pysäköintialuetta tai merkitse ylöspäin katsomista vaan kyseessä on Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen tunnus, joka perustuu muinaisskandinaaviseen tyr-riimuun sijoitettuna ing-riimun sisälle. Tyr-riimun nähdään symboloivan rohkeutta, taistelua ja voittoa, kun taas ing-riimun hedelmällisyyttä ja luomisvoimaa mutta myös määrätietoisuutta ja keskittymistä.¹

Pohjoismaista Vastarintaliikettä (PVL) on luonnehdittu Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Tanskassa toimivaksi kansallissosialistiseksi vallankumousjärjestöksi.² Liikettä on pidetty äärioikeistolaisen kentän erikoisimpana toimijana Suomessa: liikkeen tavoitteiksi on tulkittu pohjoismaisen valtakunnan luominen, tänne kuulumattomien muukalaisten karkottaminen, Euroopasta irtisanoutuminen sekä sellaisen yhteiskuntajärjestyksen luominen, joka perustuu nationalismille ja sosialismille.³

Tämän tutkielman aiheena on Pohjoismainen Vastarintaliike. Vastarintaliike nimeää aatteensa kansallissosialismiksi. Tässä työssä selvitetään sitä, mitä tämä Vastarintaliikkeen kansallissosialismi on ja miten sen tarvetta perustellaan. Kansallissosialismi on aikaisemmin tullut tunnetuksi pääasiassa Adolf Hitlerin hallinnon ja natsi-Saksan ideologiana. On kuitenkin huomattava, että vaikka käsite kansallissosialismi on jo ennestään tunnettu, voi termin tarkoitettu tai todellinen sisältö olla muutettu ja sisältää vaihtelua suhteessa vakiintuneeseen käsitykseen tutkimusyhteisössä. Käsitteillä on politiikassa ja historiassa vaihtelevia merkityksiä. Käsitteet vaativat sisäänkirjoitetusti aina tiettyä käytöstä, ja käsitteiden muuttaminen mahdollistaa myös käytöksen muuttamisen.⁴ Käsitteiden muutosta voidaankin pitää

¹ *Nationaldagsreflektion: Vilken fana ska vi samlas under?* Nordfront.se, 6.6.2017.

² Sallamaa, Daniel. *Ulkoparlamentaarin äärioikeistolikehdintä ja maahanmuuttovastaisuus 2010-luvun Suomessa*. Valtiotieteellisen tiedekunnan julkaisuja, Helsinki. 2018, 39.

³ Hänninen, Jera; Hänninen Jyri. *Tuhansien aatteiden maa. Ääriajattelua nyky-Suomessa*. Johnny Kniga, Helsinki. 2010, 32.

⁴ Ball, Terence; Farr, James; Hanson, Russell L (toim.). *Political Innovation and Conceptual Change*. Cambridge University Press, Cambridge. 1989. 2-3.

poliittisen toiminnan lajina, jossa vallitsevia käytänteitä pyritään muokkaamaan haluttuun suuntaan käsitteitä muuttamalla ja uudelleen keksimällä. Silti on kuitenkin huomattava se tosiasia, että tällä hetkellä kansallissosialismin nimeen vannova toimija tietää varmasti liittävänsä itsensä sellaiseen toimintaan, jonka tunnetuin edustaja on Adolf Hitler.

Miksi siis tutkia Pohjoismaista Vastarintaliikettä? Liikkeen voidaan nähdä saaneen huomattavan paljon julkisuutta Suomessa valtakunnallisessa mediassa ja julkisessa keskustelussa ilman että perusteellista ja yksityiskohtaista katsausta sen kannattamasta ideologiasta olisi tuotu esille. Erityisesti käynnissä olevaa kieltämisprosessia voidaan monessa mielessä pitää historiallisena. Pelkästään merkittävää ei ole se, että liike voidaan kieltää vaan se, että kyseessä on pitkään aikaan ensimmäinen toimija, jonka toiminnan viranomaiset Suomessa on pyrkinyt estämään. Tarkastelemalla Vastarintaliikkeen ideologiaa saamme myös vastauksia siihen, minkälainen on oma yhteiskuntamme suhteessa tähän vieraana pidettyyn ajatteluun.

Äärimmäisinä pidettyjä ajatuksia kannattavien liikkeiden tutkimusta voidaan perustella erilaisin syin. Natsismia tutkinut ruotsalainen Heléne Lööw on amerikkalaista tutkijaa Jeffrey Kaplania lainaten esittänyt, että ääriliikkeet voidaan tulkita eräänlaisina ”kanarialintuina kaivoksissa”.⁵ Tällä tarkoitetaan sitä, että ääriliikkeiden voidaan nähdä reagoivan piileviin kansallisiin ongelmiin ja konflikteihin jo ennen kuin ne tapahtuvat. Vastarintaliikkeen voidaankin samaan tapaan nähdä ennakoivan oman yhteiskuntamme vastaamattomia, piileviä kysymyksiä ja ongelmia. Liikkeen kasvavaksi nähdyn jäsenmäärän⁶ voi tulkita seuraukseksi siitä, että liike vastaa sellaisiin yhteiskunnassamme vallitseviin kiistanalaisiin kysymyksiin ja ongelmiin, joihin valtavirran politiikka ei anna vastauksia tai ratkaisuja.

---

⁵ Lööw, Heléne. *Nazismen i Sverige 1980-1997. Den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. Ordfront Förlag, Tukholma. 1998, 259.

⁶ Onko julkisuudesta hyötyä uusnatseille? Pohjoismaisen vastarintaliikkeen jäsenmäärä moninkertaistui parissa vuodessa. Helsingin Sanomat 14.12.2017; Nazistiska Nordiska motståndsrörelsen växer. Svenska Dagbladet 12.9.2016; Ruotsin Vastarintaliike rekisteröityi puolueeksi. Kansallinen Vastarinta. Radikali-soituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 2015.

Vastarintaliikkeen ideologia näyttäytyy monessa mielessä monitulkintaisena ja epämääräisenä, osin jopa ristiriitaisena kokonaisuutena. Kuitenkin keskeisenä ydinkäsityksenä voidaan nähdä organistinen ajattelu, jonka päälle liikkeen käsitykset rodusta, pohjoismaisuudesta ja yhteiskunnallisesta järjestäytymisestä rakentuvat. Vastarintaliikkeen kritiikki vallitsevaa yhteiskuntaa kohtaan keskittyy varjoista hallitsevien globaalien sionistien ja turmeltuneen eliitin, väärälle vallalle sekä sen vaikutuksille. Näiden pahojen voimien vastustaminen on osa liikkeen näkemystä taistelusta hyvän ja pahan välillä, joka saa dualismin piirteitä. Liikkeen ideaali hyvästä yhteiskunnasta perustuu yhtenäisen kansallisen kokonaisuuden muodostamiseen rotuun ja pohjoismaiseen identiteettiin perustuen samalla kun yhteiskunnalliset taloudelliset ja sosiaaliset suhteet mullistetaan kansankokonaisuutta palveleviksi. Keinoina ideaalinsa saavuttamiseen liike laskee paljon vallankumouksen varaan, mutta jättää sen kohdalla moneen kysymykseen vastaamatta. Keskeisinä toimijoina voidaan nähdä liike itse sekä yhdessä saman vision eteen ponnistelevat pohjoismaalaiset tämän kansallissosialismin toteuttamisessa.

1.1 Aikaisempi tutkimuskirjallisuus

Vaikka Pohjoismainen Vastarintaliike on suhteellisen nuori toimija, voi sen sijoittaa äärioikeiston, fasismin ja kansallissosialismin pitkäikäisempään traditioon. Kansainvälisesti fasismia ja kansallissosialismia on tutkittu hyvin paljon. Tämä luo osaltaan ongelmallisen tilanteen tutkielmassa relevantin kirjallisuuden valitsemisen suhteen. Stanley G. Payne on luonut tiiviin yleiskatsauksen fasismin historiaan vuoden 1995 teoksessaan.⁷ Vastarintaliikkeen nimetessä ideologiansa kansallissosialismiksi on tarpeen tunnistaa myös aikaisempia käsityksiä kansallissosialismista. Anson Rabinbach ja Sander L. Gilman ovat käsitelleet Kolmatta valtakuntaa perusteellisesti teoksessaan 2013.⁸

Äärioikeiston tutkimus ei ole tyhjä kenttä myöskään Suomessa. Tommi Kotonen on kartoittanut vuoden 2018 teoksessaan suomalaisen äärioikeiston historiaa ja kehitystä

⁷ Payne, Stanley G. *A History of Fascism, 1914-1945*. The University of Wisconsin Press, Madison. 1995.

⁸ Rabinbach, Anson; Gilman, Sander L. *The Third Reich Sourcebook*. University of California Press, Berkeley. 2013.

kylmän sodan alusta aina 2000-luvulle saakka.⁹ Fasismia Suomessa ovat tutkineet muun muassa Oula Silvennoinen, Marko Tikka ja Aapo Roselius teoksessaan 2016.¹⁰ Silvennoinen, Tikka ja Roselius ovat pyrkineet riitauttamaan kaikki edeltäneet vallitsevat käsitykset suomalaisesta fasismista. Heidän mukaansa Neuvostoliiton romahdettua sotavuosien sankaruuden ihannointi Suomessa muokkasi fasismin jälkikuvaa ja häivytti sotia edeltänyttä todellisuutta ilmiön aidosta luonteesta.¹¹

Heléne Lööw on vuonna 1998 julkaistussa kirjassaan puolestaan tarkastellut natsismia Ruotsissa.¹² Vastarintaliikkeen alkuperä voidaan jäljittää Ruotsiin, ja siksi kyseisessä maassa tapahtunutta kehitystä eri liikkeiden ajattelussa ei voi olla huomioimatta. Erityisesti Lööwin havaintoja natsististen liikkeiden, ryhmien ja toimijoiden ideologian ja retoriikan suhteen voidaan pitää mielenkiintoisina. Vastarintaliikkeen voidaan nähdä ammentaneen omaa ajatteluaan sen perustamista edeltäneellä ajalla vallinneista elementeistä.

Tehtyjen tutkimusten määrä kuitenkin hupenee lähestyittäessä nimenomaisesti Pohjoismaista Vastarintaliikettä. Jyri Hänninen ja Jera Hänninen ovat teoksessaan 2010 käsitelleet lyhyesti kansallissosialistista Suomen Vastarintaliikettä.¹³ Teoksen Vastarintaliikettä käsittelevässä osiossa paneudutaan eritoten liikkeen entiseen johtohahmoon Henrik Holappaan ja hänen toimiinsa liikkeen johdossa sekä liikkeen sekavana pidettyyn ideologiaan. Hänniset löytävät liikkeen ideologiasta muun muassa Pentti Linkolan ekofasismiin piirteitä sillä erolla, että Vastarintaliike vihaa ulkomaalaisia ja Linkola ylipäättään ihmisiä.¹⁴

Hännisten teos on kokonaisuudessaan kokoelma lyhyitä kuvauksia tahoista Suomessa, joiden parissa ääriajattelua kirjoittajien oman tulkinnan¹⁵ mukaan esiintyy. Teos auttaa perehtymään Vastarintaliikkeen toimintaan sellaisena kuin se oli ennen vuotta 2010,

---

⁹ Kotonen, Tommi. *Politiikan juoksuhaudat. Äärioikeistoliikkeet kylmän sodan aikana Suomessa*. Atena, Jyväskylä. 2018.

¹⁰ Silvennoinen, Oula; Tikka, Marko; Roselius, Aapo. *Suomalaiset fasistit. Mustan sarastuksen airuet*. WSOY, Helsinki. 2016.

¹¹ Silvennoinen 2016, 11.

¹² Lööw 1998.

¹³ Hänninen 2010.

¹⁴ Hänninen 2010, 36-37.

¹⁵ Hänninen 2010, 22.

mutta kuvauksen ollessa suhteellisen pintapuolinen ja suora se ei varsinaisesti tarjoa syvempää analyysia liikkeestä tai sen ajattelun osa-alueista.

Toinen hieman laajemmin suomalaista äärioikeistoa tarkastelleista teoksista on Dan Koivulaakson, Mikael Brunilan ja Li Anderssonin kirja 2012.¹⁶ Kyseisestä teoksesta löytyy myös oma pohjoismaista äärioikeistolaisista liikettä sekä Suomen Vastarintaliikettä käsittelevät osiot¹⁷. Teoksen punaisena lankana on kysymykset mitä äärioikeisto tarkoittaa tänä päivänä, miten se liittyy oikeistopopulismiin ja miten tämä edelleen fasismiin sekä miltä näyttää nykypäivän suomalainen äärioikeistolainen toiminta.¹⁸ Vastarintaliike ei ole Koivulaakson mukaan vain oikeistoradikaali vaan myös ”kansallissosialismia ajava fasistinen järjestö”¹⁹. Kategorisointi perustuu Koivulaakson esittämiin havaintoihin liikkeestä kansallissosialistisena, uuden yhteiskuntajärjestykseen perustamiseen pyrkivänä, johtajaperiaatteen nimeen vannovana ja mytologiseen Pohjolaan ja sen kansaan pohjautuvana toimijana. Yksi mielenkiintoisimmista Koivulaakson havainnoista on näkemys Vastarintaliikkeen sijoittumisesta järjestelmäkriittisten toimijoiden joukkoon.²⁰ Tällä tarkoitetaan sitä, että liike ei pyri vain puolustautumaan vieraita yhteiskunnallisia elementtejä vastaan vaan kumoamaan myös vallitsevan järjestelmän ja perustamaan sen tilalle uuden.

Koivulaakson tarkastelu hänen teoksessaan etenee äärioikeiston määrittelystä, sen sisäisistä jakolinjoista ja teoriasta kohti katsauksia tämän päivän erilaisista toimijoista. Katsauksissa tarkastellaan toimijoiden alkuperää, ideologiaa, toimintaa sekä yhteyksiä ja rajanvetoja muihin äärioikeistolaisiin toimijoihin. Vaikka teos onkin vain äärioikeistoon keskittyvä, on se rakenteeltaan hyvin paljon Hännisen teosta muistuttava: esitellään lyhyesti useita erilaisia toimijoita, joiden katsotaan kuuluvan äärioikeistoon tai sen lähelle Suomessa. Vastarintaliikkeen kohdalla Koivulaakso tyypitteleeekin liikettä suhteessa muihin toimijoihin ja lokeroi sen sitten sopivaksi näkemiensä termien alle esittämiensä havaintojensa kera.

¹⁶ Koivulaakso, Dan; Brunila, Mikael; Andersson, Li. *Äärioikeisto Suomessa*. Into, Helsinki. 2012.

¹⁷ Koivulaakso 2012, 176-186.

¹⁸ Koivulaakso 2012, 11.

¹⁹ Koivulaakso 2012, 186.

²⁰ Koivulaakso 2012, 29-30.

Kenties perusteellisimmin Pohjoismaiseen Vastarintaliikkeeseen on paneutunut Daniel Sallamaa raportissaan 2018.²¹ Sallamaan raportti on katsaus ulkoparlamentaariseseen äärioikeistolaiseen ja maahanmuuttovastaiseen toimintaan 2010-luvun Suomessa. Vuonna 2018 julkaistussa raportissa käsitellään edellä mainittuun joukkoon kuuluvia toimijoita tuomalla esiin niiden synty, rakenne, aatemaailma, käytännön aktivismi, viestintä ja kotimaan sekä ulkomaan yhteydet. Sallamaa tekee myös muihin Vastarintaliikettä tutkineihin verrattuna hieman laajemman katsauksen liikkeen ideologiaan yhtenä osana raporttiaan. Sallamaa on nähnyt liikkeen rotuaatteellisen korostuksen poikkeuksellisenä Suomessa, mikä erottaa Vastarintaliikkeen muista äärioikeistolaisista toimijoista.²²

Sallamaa näkee Vastarintaliikkeen suomalaisen äärioikeistoliikehdinnän ainoana militanttina vallankumousjärjestönä.²³ Liike toimi alkujaan erillisinä osastoina eri Pohjoismaissa sen ytimen ollessa kuitenkin ruotsalainen Svenska motsståndsrörelsen (SMR), joka perustettiin vuonna 1997.²⁴ Sallamaa esittää että, suomalainen osasto perustettiin 2008, ja se tunnettiin aiemmin nimellä Suomen vastarintaliike. Liike alkoi kuitenkin korostaa pohjoismaista kokonaisuutta tiiviimmin, ja täten suomalaisjäsenet miellettiin Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen osaksi erillisen Suomen osaston sijaan.²⁵ Sallamaa kuitenkin huomauttaa, että Suomen toiminnasta päättää 2015 perustettu kotimainen johtajavaltuusto, johon kuuluvat muun muassa paikallisten aktivistiryhmien päälliköt. Todellisuus yhtenäisen pinnan alla voi olla siis monimutkaisempi.

Edellä mainittujen Pohjoismaista Vastarintaliikettä käsitelleiden tutkimusten tapaan myös Sallamaan raportti käsittelee liikettä vain yhtenä toimijana laajemmasta kokonaisuudesta äärioikeistolaisia ja maahanmuuttovastaisia voimia. Tässä mielessä hänen tutkimuksensa rakenne ei sinänsä poikkea Hännisen ja Koivulaakson teoksista. Kaikissa näissä tutkimuksissa on myös suhteellisen paljon huomiota keskitetty liiketutkimukselliseen eli käytännön toiminnan tarkasteluun liikkeen suhteen. Samoja tarkasteltavia asioita kuten syntyä, ideologiaa ja toimintaa on kaikissa kolmessa tekstissä myös yhdistävinä piirteinä. Eroja löytyy lähinnä toimijoiden esittelyn

---

²¹ Sallamaa 2018.

²² Sallamaa 2018, 42.

²³ Sallamaa 2018, 39.

²⁴ Sallamaa 2018, 39.

²⁵ Sallamaa 2018, 40.

perusteellisuudesta ja osin tarkasteltujen osa-alueiden suhteen. Myös tarkastelun rajaukset ovat hyvin samankaltaisia: ne perustuvat äärioikeistolaisuuteen, ääriajatteluun ja ulkoparlamentaraisuuteen tai maahanmuuttovastaisuuteen.

Hännisen ja Koivulaakson tutkimukset sijoittuvat myös ennen 2015 tapahtunutta suurta turvapaikanhakijakriisiä Suomessa. Sallamaa näkee tämän vedenjakajana suomalaisessa äärioikeistossa: pettymys hallituksessa istuneiden perussuomalaisten kyvyttömyyteen estää maahantulijoiden vyöry antoi kimmokkeen uusien ryhmittymien perustamiselle ja toisaalta myös vanhojen toimijoiden näkyvyyden ja aktiivisuuden tason nousulle.²⁶ Tässä suhteessa Hännisen ja Koivulaakson tutkimuksia voi kenties pitää jossain määrin vanhentuneena, sillä ne on julkaistu ennen viimeaikaisia suuria muutoksia Suomessa sekä Euroopassa. Myös Vastarintaliike itse on kokenut muutoksia. Liikkeen johtohenkilön vaihtuminen, lisääntynyt demokraattisuus ja vuonna 2015 tapahtunut manifestin²⁷ julkaisu ovat tapahtumia, joita liikkeen tutkimisen suhteen tuskin voidaan enää sivuuttaa.

Mielenkiintoisena lisänä on huomioitava myös Vastarintaliikkeen Suomen osaston entisen johtajan Henrik Holapan kirjoittama omaelämäkerrallinen teos vuodelta 2016.²⁸ Vaikka teos ei olekaan tieteellinen tutkimus, sen anti liikkeen sisäisen todellisuuden kuvauksena voi olla merkittävä. Holappa tuo esiin liikkeen sisäisiä jännitteitä, henkilösuhteita ja tapahtumia aina eroamiseensa liikkeestä asti 2014. Toisaalta juuri eroaminen 2014 sijoittaa tekstin liikkeen osalta aikaan ennen turvapaikanhakijakriisiä 2015 ja poliittisen manifestin julistamista.

Hännisen, Koivulaakson kuin Sallamaan tutkimusten kohdalla heidän pääasiallinen tavoitteensa näyttää olleen luoda yleiset katsaukset liikkeeseen sekä sijoittaa se paikalle erinäisten muiden äärioikeistolaisten ryhmien joukkoon piirteidensä perusteella. Tässä tutkielmassa ei lähtökohtaisesti ole tavoitteena kategorisoida tai ryhmitellä liikettä erilaisten termien alle vaan pikemminkin keskittyä analysoimaan sen toiminnan taustalla olevaa ajattelua ja ideologiaa sekä tuoda esiin niitä elementtejä, joita se

---

²⁶ Sallamaa 2018, 9.

²⁷ Vår veg. En ny politik för en ny tid. Nordfront.se, 2015; Suomenkielinen versio Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 2016.

²⁸ Holappa, Henrik. *Minä perustin uusnatsijärjestön. Suomen vastarintaliikkeen ex-johtajan muistelmat*. Into, Helsinki. 2016.

sisältää. Tavoitteena on saada vastauksia siihen, mitä liike tarkoittaa ideologiallaan kansallissosialismilla ja miten sen tarvetta perustellaan. Tutkimuksen kentälle keskeisiä käsitteitä kuten äärioikeisto, fasismi ja kansallissosialismi on kuitenkin tarpeen pohtia niiden merkityksien ja käytön osalta.

Aikaisemman tutkimuksen voi nähdä päätyneen johtopäätöksiin Vastarintaliikkeen erityisyydestä. Hänninen luonnehti tekstissään liikettä suomalaisen äärioikeistolaisen kentän erikoisimmaksi toimijaksi.²⁹ Koivulaakso ei tyytynyt kategorisoimaan liikettä pelkästään oikeistoradikaaliksi.³⁰ Sallamaakin sijoitti liikkeen omaan kategoriaansa ”militanttina vallankumousjärjestönä” muiden äärioikeistolaisten ja maahanmuuttovastaisten toimijoiden joukossa.³¹ Näiden pohjalta voimme siis otaksua, että kyseessä on erityinen ja muista toimijoista erottuva liike. Seuraavaksi on selvitettävä se tapa, jolla liikettä olisi sopiva lähestyä tässä tutkimuksessa.

1.2 Lähestymistapa

Pohjoismaista Vastarintaliikettä lähestytään tässä tutkielmassa aatehistorian kautta. Aatehistorian (*intellectual history*) tutkimuksesta ja sen teoriasta on kirjoittanut Suomessa muun muassa Markku Hyrkkänen teoksessaan *Aatehistorian mieli* (2002).³² Hyrkkänen nostaa esille aatehistorian ydinkysymyksen: olosuhteet, aatteet, opit ja uskontunnustukset eivät sellaisenaan selitä ihmisten käsityksiä asioista, joita on kuitenkin ymmärrettävä, jotta ihmisten toimintaa voitaisiin selittää ja ymmärtää.³³ Toiminnan ymmärtäminen edellyttää siis sen sisältämän ajattelun ymmärtämistä, käsittämisen käsittämistä. Erilaisista käsityksistä ei voi johtaa olosuhteita vaan pikemminkin sen, miten nuo olosuhteet on käsitetty. Ihmisten käsityksien voidaan siis ymmärtää luovan todellisuutta ja tekevän historiaa, ja siksi ne voidaan nähdä mielekkäinä tutkimuskohteina.³⁴

Aatehistoriallisen tutkimuksen anti voi olla moninaista. Ylipäätään käytännön pyrkimyksessä ymmärtää sitä, mitä muut ovat ajatelleet voimme kehittää omaa

---

²⁹ Hänninen 2010, 32.

³⁰ Koivulaakso 2012, 186.

³¹ Sallamaa 2018, 39.

³² Hyrkkänen, Markku. *Aatehistorian mieli*. Vastapaino, Tampere. 2002.

³³ Hyrkkänen 2002, 9.

³⁴ Hyrkkänen 2002, 10.

ajatteluamme ja tulla ymmärtäväisemmäksi muita kohtaan.³⁵ Historian ymmärtäminen yhtenä kiistämättömänä kehityskulkuna tulee hylätä, sillä jättämällä huomiotta kiistelevät käsitykset emme tule kohdanneeksi koko todellisuutta. Myös merkityksellisenä pidettyjen historiallisten tapahtumien merkitystä ja niiden mahdollista muutosta näkökulmiksi voidaan havainnoida.³⁶ Hyrkkänen kiteyttääkin, että ”aatehistorioitsija perehtyy itselleen ja aikalaisilleen vieraisiin käsityksiin ja tekee niistä tuttuja”³⁷. Samalla kun tutustumme vieraisiin uskomuksiin, pakotamme itsemme samalla tarkastelemaan omia ajatuksiamme ja arvomaailmaamme.³⁸

Aatehistorian hengessä tutkielmassa tarkastellaan Vastarintaliikettä ”vieraiden uskomuksien edustajana”. Tällä tavoin voimme kenties saada paremmin ymmärrystä siitä, minkälainen ajattelu liikkeen toiminnan takana vaikuttaa, minkälaisen kuvan maailmasta liike maalaa ja miten liike tulkitsee vallitsevat olosuhteet. Aatehistorian keskittyminen nimenomaan erilaisiin tapoihin ajatella ja käsittää asioita soveltuu hyvin erilaisten poliittisten ideologioiden ja maailmankatsomusten tarkasteluun. Vastarintaliike ei liene tässä tapauksessa poikkeus historiallisesta nuoruudestaan huolimatta.

Keskeinen aatehistoriallinen tutkimuksellinen käsite on maailmankuva. Maailmankuvan käsitteen voi ymmärtää eri tavoilla. Chaïm Perelman tuo esiin teoksessaan *Retoriikan valtakunta* (1996)³⁹ mielenkiintoisen ajatuksen maailmankuvan merkityksestä. Argumentaatioissa puhuja lähtee esityksessään liikkeelle yleisön jo hyväksymien väitteiden parista. Näiden ”itsestäänselvyyksien” eli jo ennen esitystä hyväksytyjen ennakko-oletusten muodostamaa kokonaisuutta voidaan nimittää yleisön maailmankuvaksi.⁴⁰

Aatehistoriassa maailmankuvan käsitteen voi tulkita vielä monimutkaisemmaksi: se koostuu sekä reflektoidusta (ideologia) että refleктоimattomasta (mentaliteetti) osasta käsityksiä maailmasta.⁴¹ Ideologian voi käsittää olevan yksilölle ikään kuin ”vaate” kun

---

³⁵ Hyrkkänen 2002, 247.

³⁶ Hyrkkänen 2002, 240.

³⁷ Hyrkkänen 2002, 251.

³⁸ Hyrkkänen 2002, 252.

³⁹ Perelman, Chaïm. *Retoriikan valtakunta*. Suomentanut Lehto, Leevi. Vastapaino, Tampere. 1996.

⁴⁰ Perelman 1996, 41-42.

⁴¹ Hyrkkänen 2002, 75-105.

taas mentaliteettia voi pitää yksilön ”ihona”.⁴² Ideologian muuttuessa itsestäänselvyydeksi voidaan puhua sen muutoksesta mentaliteetiksi, ja näiden ollessa yhteydessä myös päinvastainen liike on mahdollista.⁴³ Mentaliteetin voi nähdä epämääräisenä, useita erilaisia elementtejä sisältävänä kokonaisuutena. Mentaliteettiin keskittyvän tutkimuksen kohteiksi on hahmotettavissa lähes kaikki ihmisen elämänalueet ja niiden yhteydet.⁴⁴

Maailmankuva ei sinällään kuitenkaan ole valmis käsite, jota tarkastelemalla saa suoraan mielenkiintoisia tuloksia. Käsite vaatiikin tarkempaa määrittelyä kyseessä olevan tutkimuksen suhteen. Maailmankuvan ja mentaliteetin tutkimuksen voi myös tiivistää yleisesti käsitysten tutkimukseksi.⁴⁵ Hyrkkänen tiivistää, että maailmankuvan tutkimus on toimijoiden aikomusten ja uskomusten ja niiden edellytysten tutkimusta. Vastarintaliikkeen tapauksessa tutkielmassa pyritään tuomaan esiin tarkastellusta aineistosta sen sisältämät uskomukset. Aineiston ollessa tekstimuotoista, reflektoitua materiaalia, voimme puhua siis edellä mainitun teoreettisen esittelyn mukaisesti maailmankuvan toisen puolen, ideologian, tarkastelusta.

Lähtiessämme selvittämään minkälainen on Vastarintaliikkeen maailmankuva, meidän pitää ensin määritellä sitä, mitä nostamme esiin sen maailmankuvasta. Rajaamattomana maailmankuva on liian laaja kokonaisuus, jos ymmärrämme sen tarkoittavan kaikkia aikomuksia, uskomuksia ja niiden edellytyksiä. Ei esimerkiksi ole mielekasta nostaa tarkasteluun uskomuksia, jotka ovat kaikille ihmisille yhteisiä (esimerkiksi että ihmisillä on kaksi jalkaa ja niin edelleen). Keskittäessämme huomion liikkeen ideologiaan on seuraavaksi hahmotettava se nivel, jolla voimme maailmankuvasta nostaa esiin haluamiamme elementtejä ja siirtyä edelleen tutkimuskysymysten konkretisointiin.

Vastarintaliikkeen kansallissosialismi voidaan käsittää ideologiana. Ideologioissa on havaittavissa myös kaikille niille yhteisiä rakenteellisia piirteitä. Muun muassa John Schwarzmantel on pohtinut mitä ideologia oikeastaan tarkoittaa ja minkälaisia yhteisiä piirteitä kaikki ideologiat jakavat. Hänen mukaansa ideologia käsittää laajat käsitykset

---

⁴² Hyrkkänen 2002, 78.

⁴³ Hyrkkänen 2002, 79.

⁴⁴ Hyrkkänen 2002, 89.

⁴⁵ Hyrkkänen 2002, 106.

politiikan ja hyvän yhteiskunnan luonteesta.⁴⁶ Ideologia on täydessä muodossaan totalistinen ja esittää joukon näkemyksiä, joiden mukaan yhteiskunnan tulisi järjestyä. Ideologia vastaa kysymyksiin, mikä rooli valtiolla tulisi olla ja mitä eroja tai erotteluja ihmisten välillä pitäisi toteuttaa, hyväksyä tai hylätä. Ideologia vastaa kysymykseen, minkälainen yhteiskunta on se mitä halutaan.⁴⁷

Ideologian käsitteen voidaan nähdä pitävän sisällään muutamia keskeisiä perusajatuksia. Schwarzmantelin mukaan perusoletuksena ideologiassa on se, että on mahdollista muuttaa yhteiskuntaa ja ihmisen luontoa ja tuottaa ihmisistä uuden yhteiskunnan jäseniä.⁴⁸ Tämä kokonainen yhteiskunnan muutos nähdään mahdolliseksi ihmisen järjen soveltamisen kautta, jonka tuloksena on tarkoituksellinen ja rakentava sosiaalinen muutos. Valtiota käytetään mekanismina ihmisen elämänlaadun parantamiseen maapallolla, ja valtion voiman kanavointi poliittisten organisaatioiden kautta artikuloi sosiaalisen muutoksen ohjelmia.⁴⁹

Schwarzmantel näkee, että ideologiasta on tullut niin kutsuttu ”likainen” sana. Tämä johtuu sen liittämisestä 1900-luvun totalitaariisiin järjestelmiin. Kuitenkaan ideologiasta ei voida Schwarzmantelin mukaan luopua, sillä se esittää kuvan halutusta yhteiskunnasta. Ideologiat voidaankin nähdä käytännössä käynnissä olevina projekteina. Nämä projektit antavat nousun poliittisille strategioille, taktikoille sekä poliittisen toiminnan malleille, jotka pyrkivät muuttamaan maailmaa.⁵⁰

Schwarzmantel on hahmotellut jokaiseen ideologiaan kuuluvia keskeisiä viitekehyksiä, jonka kautta ne keskittyvät poliittiseen debattiin ja toimintaan. Näitä elementtejä on kolme, ja ne ovat kritiikki, ideaali sekä toimijuus.⁵¹ Kritiikki kohdistuu vallitsevaa yhteiskuntaa kohtaa ja pyrkii osoittamaan sen epätäydellisyyden ja ongelmat. Ideaali puolestaan tarjoaa käsityksen siitä, mikä on se ”hyvä yhteiskunta”⁵², jota tavoitellaan ja jossa on usein suuri kontrasti vallitsevaan yhteiskuntaan. Toimijuus puolestaan käsittää

⁴⁶ Schwarzmantel, John. *Ideology and Politics*. SAGE, Lontoo. 2008, 25.

⁴⁷ Schwarzmantel, John 2008, 25.

⁴⁸ Schwarzmantel, John. *The Age of Ideology: political ideologies from the American revolution to post-modern times*. New York University Press, New York. 1988, 63.

⁴⁹ Schwarzmantel 1988, 63.

⁵⁰ Schwarzmantel 2008, 25.

⁵¹ Schwarzmantel 1988, 2.

⁵² ”The good society”. Schwarzmantel 1988, 2.

keinot, miten ja kenen toimesta parempaan, ellei jopa täydelliseen, yhteiskuntaan siirrytään. Ilman toimijuutta ja keinoja toteuttaa poliittisia toimia ei ideologian konseptissa silloin ole järkeä.⁵³ Vanhojen ja vallitsevien ideologioiden haasteena on pysyä relevantteina muuttuvassa maailmassa tai tultava tarpeettomiksi ja uusien paremmin ajan haasteisiin vastaavien ideologioiden korvaamiksi.⁵⁴

1.3 Tutkimuskysymykset

Vastarintaliike nimeää aatteensa kansallissosialismiksi. Mitä sitten on tämä liikkeen kansallissosialismi? Minkälainen maailma liikkeen mukaan edellyttää tätä kansallissosialismia? Ja miten tämä kansallissosialismi liikkeen mukaan toteutuisi? Schwarzmantelin ideologiakäsityksen kolmen elementin, kritiikin, ideaalin sekä keinojen ja toimijuuden hahmottamisen, avulla on mahdollista määritellä ne konkreettiset tutkimuskysymykset, joiden perusteella tutkimusaineistossa esiintyvää maailmankuvaa lähestytään.

Liikkeen kritiikin voi nähdä vastaavan kysymykseen siitä, mitä liike vastustaa, ketkä ovat sen vihollisia ja mikä on liikkeen suhde vallitsevaan järjestelmään. Jokaisessa ideologiassa, kuten myös Vastarintaliikkeen kansallissosialismin kohdalla, voidaan naiivisti kärjistäen nähdä loppujen lopuksi olevan kyse siitä, miten maailma pelastetaan. Minkälainen maailma tarvitsee kansallissosialismia? Liikkeen kansallissosialismi on tällöin vastaus siihen, miten maailma pelastetaan. Mikään liike tuskin näkisi toimintaansa mielekkäänä, jos maailma olisi täydellinen ja mitään korjattavaa tai uhkia ei olisi. Uhka ja negatiivinen motivaatio lienevät paljon laajempia ilmiötä liikkeiden ja poliittisten toimijoiden parissa yleensä kuin ehkä ulospäin annetaan ymmärtää. Negatiiviset motivaatiot lienevät kenties vahvimpia kaikista motivaatiotyypeistä, kun lähdetään tarkastelemaan sitä, miksi jotkin toimijat ja liikkeet ylipäätään ovat olemassa. Ilman keskeisiä ongelmia ja tarvetta niiden ratkaisuun tuskin mikään liike pystyisi perustelemaan olemassaolonsa vakuuttavasti. Suhteen ongelmiin voi toisaalta nähdä paradoksisena; ongelmien ratkettua myös tarve liikkeen olemassaololle katoaa. Liikkeen kritiikin voikin nähdä toisaalta luonnehtivan liikkeen

---

⁵³ Schwarzmantel 1988, 63.

⁵⁴ Schwarzmantel 1988, 12.

kuva maailman tilasta sekä sen ongelmista ja toisaalta perustelemaan sen kansallissosialismin tarvetta.

Ideaalin hyvästä yhteiskunnasta voi nähdä vastaavaan kysymykseen siitä, millainen olisi tämä liikkeen kansallissosialistinen yhteiskunta ja miten se eroasi vallitsevasta yhteiskunnasta. Tämän kysymyksen voisi muotoilla myös siten, että minkälainen on se yhteiskunta, johon liike haluaa pyrkiä. Tämän ideaalin halutusta yhteiskunnasta voidaan myös nähdä määrittävän suhteessa aikaisempaan kysymykseen kritiikistä: kun kritiikki vastaan kysymykseen siitä, mitä vastustetaan, vastaa ideaali puolestaan kysymykseen siitä minkä puolesta taistellaan.

Viimeiseksi keinojen ja toimijuuden voidaan nähdä liittyvän molempiin edellä mainittuihin kysymyksiin ja vastaavan kysymykseen siitä, miten ja kenen toimesta tämä ideaali saavutetaan ja kritiikin esittämät viholliset ja epäkohdat kukistetaan. Tämä viimeinen kysymys lienee myös se kaikista haastavin useimmille poliittisia päämääriä tavoitteleville liikkeille ja toimijoille. Toisaalta joskus vaikutelma edistyksistä voi toisinaan myös riittää.

Edellä mainittujen ideologian kolmen elementin pohjalta pyritään tässä tutkielmassa nostamaan esiin Vastarintaliikkeen kritiikki, ideaali ja keinot sekä toimijuus. Seuravaksi lienee tarpeen esitellä itse sitä aineistoa, joihin näitä konkreettisia tutkimuskysymyksiä kohdennetaan.

1.4 Aineisto ja sen konteksti

Aikaisemmissa tutkimuksissa pääpaino oli liikkeen sijoittamisessa äärioikeistolaiseen kenttään muiden toimijoiden joukossa sekä sen eri osa-alueiden kuten synnyn, historian, toiminnan ja ideologian tarkastelussa. Liiketutkimuksellinen ote vaatii kuitenkin näköalaa liikkeen käytännön toiminnasta ja sisäisestä todellisuudesta, mikä on esiintynyt haasteellisena osassa aikaisempia tutkimuksia.⁵⁵ Sen sijaan ideologian tarkastelu esiintyy mahdollisena liikkeen itsensä julkaisemien tekstien ja kirjallisten materiaalien kautta.

---

⁵⁵ Hänninen 2010, 32.

Tutkielman aineiston rajaaminen kirjallisiin materiaaleihin antaa tutkielmaan aineiston, johon keskittää pääasiallinen tarkastelu. Rajausta ei toisaalta anna näkökulmaa liikkeen sisäiselle tai eksaktille käytännön todellisuudelle, kun tarkastelussa on vain liikkeen itsensä tarjoama ”kiiltopinta”, ideologinen ohjelma. Esimerkiksi kysymys Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen yhtenäisyydestä ja Suomen osaston itsenäisyydestä on kysymys, johon täydellinen vastaaminen vaatisi näkökulmaa liikkeen sisältä sen käytännön toiminnasta. Nimellisesti voimme liikkeen julkaiseman materiaalin perusteella todeta kyseessä olevan yksi pohjoismainen kokonaisuus⁵⁶, mutta todellisuudesta pinnan alla emme saa täysin varmoja vastauksia. Edellä mainittu ja muut samanlaiseen kategoriaan menevät kysymykset lienee pakko luovuttaa tulevalle liiketutkimukselle aiheesta. Vastarintaliikkeen toimiessa useassa eri maassa eri maiden välisiin eroihin ja samankaltaisuuksiin keskittyminen voi kuitenkin tuottaa mielenkiintoisia huomioita siitä, miten kansalliset erityispiirteet nousevat esiin tai jäävät piiloon liikkeen kontekstissa.

Tutkittavana pääaineistona tässä tutkielmassa toimii *Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti*⁵⁷, joka perustuu Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen Ruotsissa syksyllä 2015 laatimaan puolueohjelmaan *Vår Veg. Ny politik för en ny tid*⁵⁸. Ohjelman yhdeksään samaan lukuun perustuva rakenne esiintyy yhteisinä kaikissa versioissa. Ohjelma on käännetty myös norjaksi, tanskaksi, islanniksi, englanniksi sekä venäjäksi.⁵⁹ Alkuperäisen ohjelman laatijoina ovat toimineet liikkeen mukaan sen johtoryhmän neljä kirjoittajaa, ja tätä kirjoitusprojektia on johtanut Vastarintaliikkeen johtajana vuodesta 2015 lähtien toiminut Simon Lindberg.⁶⁰ Tekstin sanotaan olevan niin kutsutusti vertaisarvioitu, jolla tarkoitetaan lopullisen ilmiön syntymistä vasta eri maiden osastojen johtajien tekemän kritiikin ja huomioiden jälkeen. Pohjoismaiden eri osastojen sitoutumista samaan ohjelmaan voidaan pitää merkittävänä tapahtumana ei

⁵⁶ Sallamaa 2018, 40-41; *Usein kysytyt kysymykset*. Kansallinen vastarinta. Radikaloituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com.

⁵⁷ Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016. Myös Sallamaa on tehnyt Vastarintaliikkeen manifestista useita huomiota koskien liikkeen ideologiaa, ks. Sallamaa 2018, 41-46.

⁵⁸ *Vår väg. Ny politik för en ny tid*, 2015.

⁵⁹ *Vår vei*. Ny politikk for en ny tid. Frihetskamp.net, 2016; *Vores vej*. Ny politik for en ny tid. Nordfront.dk, 2018; *Vor vegur*. Ný stjórnmál fyrir nýja tíma. Nordurvigi.is, 2019; *Our path*. Nine points. Nordresistancemovement.org, 2016; *Наш путь*. Новая политика — для нового времени. *Vår väg på ryska*. Nordfront.se, 2019.

⁶⁰ *Föreord*. *Vår väg, Ny politik för en ny tid*. 2015.

pelkästään manifestin syntymisen suhteen vaan myös pohjoismaisen liikkeen yhdentymisen näkökulmasta.

Manifestin yhdeksän eri kohtaa paneutuvat kukin omaan osa-alueeseensa liikkeen visioimasta ohjelmasta. Nämä osa-alueet käsittelevät maahanmuuttoa ja rotukysymystä, kapitalistisen maailmanjärjestyksen kritiikkiä sekä globaalia sionismia, kansalle vihamielisistä instituutioista irtautumista, vaihtoehtoa edustukselliselle demokratialle, tiedotusvälineitä, ympäristöä ja eläimiä, omavaraisuuteen perustuvaa talousjärjestelmää, yleistä asevelvollisuutta ja armeijaa sekä viimeisenä oikeusjärjestelmää ja kansalaisuutta.

Suomenkielinen versio *Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti* on julkaistu vuoden 2016 aikana. Suomalainen versio ei ole täsmälleen sama käännös vaan pikemminkin eräänlainen suomenkielinen sovitus, jossa yhdeksän pääkohtaa on edelleen samoja, mutta joiden esittelyssä poiketaan alkuperäisestä muutamaa otteeseen. Julkaisu on tapahtunut kohta kerrallaan vuoden 2016 aikana, alkaen 11.1.2016 ja loppuen viimeisimpään 28.5.2016. Koska alkuperäiseen ruotsinkieliseen tekstiin on tehty muutoksia (ainakin vuonna 2017⁶¹), on todennäköistä olettaa, että myös suomenkieliseen versioon tehty päivityksiä ja korjauksia varsinaisen ilmoitetun julkaisuvuoden jälkeen. Suomenkielisen version kirjoittajista tai kääntäjistä ei ole toistaiseksi tietoa, vaan manifesti on kirjoitettu Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen nimiin.

Tutkielmassa on rajattu tukittavaksi pääaineistoksi suomenkielinen manifesti sekä siihen liitetyt selittävät lisätekstit⁶². Rajauksen perusteena voidaan nähdä manifestin luonne yhden kokonaisuuden muodostavana tekstinä erotuksena yksittäisiin irrallisiin teksteihin, joita liikkeen nimissä on julkaistu verkossa lukuisia. Useat näistä yksittäisistä teksteistä ovat myös luonteeltaan artikkelinomaisia ja kommentoivat tiettyä uutista tai yhteiskunnallista tapahtumaa sen sijaan että varsinaisesti esittelisivät liikkeen

⁶¹ Nordfront.se -sivustolta löytyvästä ohjelmasta on merkattu muokkaus vuodelle 2017, vaikka teksti itse sijoitetaan alkupuheessa vuoteen 2015.

⁶² *Pohjoismaiden yhteistyö ja isänmaallisuus*, 16.12.2015; *Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1*, 29.3.2013; *Suomen väestö kasvoi ainoastaan maahanmuuton vuoksi*, 29.4.2015; *Ruotsin Vastarintaliikkeen puolue nyt rekisteröity*, 16.7.2015. Kansallinen Vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com.

ideologisia tai poliittisia opinkappaleita. Edellä mainittuja manifestiin liitettyjä lisätekstejä sen sijaan ei voi ohittaa, sillä niihin on vedottu manifestin sisältöjen perustelussa.

On huomautettava, että ruotsiksi, norjaksi sekä tanskaksi ohjelmasta olivat omat pdf-tiedostonsa sekä selainpohjaiset esityksensä, kun taas suomalainen versio oli ainoastaan selainpohjaisena. Englanniksi, islanniksi ja venäjäksi ohjelma puolestaan esiintyi ainoastaan pdf-tiedostona. On myös huomautettava siitä, että suomenkielinen versio oli myös ainoa, jossa tekstin sekaan selittäviä lisätekstejä oli linkitetty mukaan.

Alkuperäisessä ruotsinkielisessä ohjelmassa esiintyi myös aloituspuhe, joka uupui suomalaisesta, tanskalaisesta ja norjalaisesta versiosta. Aloituspuheessa kuvaillaan manifestin kirjoitusprosessia, korostetaan lyhyesti kansallissosialismia ainoana pohjoismaalaiset ja eurooppalaiset pelastavana ideologiana sekä mainitaan liikkeen kansallissosialismin inspiraationa saksalaisen kansallissosialismin lisäksi 1900-luvun alun ruotsalaisen valtiomies Rudolf Kjellén sekä tanskalainen Povl Riis-Knudsen, joka muotoili biologista kansallissosialismia toisen maailmansodan jälkeen.⁶³

Erot eri käännöksissä ja manifestin sisällön esiintuonnissa voivat toki itsessään olla mielenkiintoisia. Niiden merkitystä eri maiden välisten sisarjärjestöjen eroissa on kuitenkin vaikea tulkita ilman liiketutkimuksellista otetta: selvittämättä sitä, ilmenevätkö nuo erot muulla tasolla kuin vain kirjoitetulla. Eroavaisuudet painottuvat suomalaisessa versiossa ylivoimaisesti manifestiin liitettyihin selittäviin lisäteksteihin. Vaikutelma manifestien eri versioiden muodon pohjalta on se, että suomalainen versio erottuu muista. Tässä tutkielmassa ei kuitenkaan pääsääntöisesti keskitytä eri kielisten versioiden eroihin. Muutamia keskeisiä sisällöllisiä ja kielelliseen tulkintaa liittyviä eroja tuodaan kuitenkin tutkielmassa pohdinnan kohteeksi siltä osin, kun niiden on nähty laajentavan ratkaisevasti ymmärrystä tietyistä ydinkäsityksistä liikkeen ajattelussa. Tässä keskityn suomalaisen ja ruotsalaisen version eroihin. On kuitenkin varottava antamasta liiallista painoarvoa kielellisten erojen merkitykselle: emme saa sortua vaaralliseen ylitulkintaan niiden osalta. Tiettyjen sanojen erilaisuus voi johtua kääntäjän tekemistä ratkaisuksista eikä niinkään suurista linjaeroista kahden eri version

---

⁶³ *Föreord. Vår veg. Ny politik för en ny tid*, 2015.

välillä. Pääpaino tutkimuksessani näiden erojen sijaan on kuitenkin analysoida suomenkielisen manifestin ja sen lisätekstien kautta sitä, mitä oikeastaan on Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen kansallissosialismi, miksi sitä tarvitaan ja millä keinoilla se toteutuu.

Tutkimuksessa tutkimusaineistolle on hyvä antaa huomiota sille kontekstille, missä se on syntynyt. Kontekstointia voi tutkimuksessa pitää moniosaisena kysymyksenä. Tekstien kontekstointi voi olla loputonta, ja tämä ketju on katkaistava jossain vaiheessa.⁶⁴ Asiat eivät konteksteja vaihtaessa kuitenkaan menetä merkitystään vaan merkitykset sen sijaan muuttuvat.⁶⁵ Historiantutkija joutuu itse kantamaan vastuunsa kontekstiansa valinnasta kuten muistakin tutkimuksellisista teoistaan.⁶⁶ Vastarintaliikkeen manifestin tapauksessa hyvä onkin löytää tekstille relevantti⁶⁷ ja perusteltu konteksti. Vuoden 2015 pakolaiskriisi asettuu silmiinpistävästi yhteen alkuperäisen tekstin kirjoitusajankohdan kanssa, jotta sen voisi sivuuttaa merkityksettömänä kontekstina. Alkuperäisessä ruotsinkielisessä ohjelmassa pidetäänkin ulkomaalaisten siirtolaisten jokapäiväistä vyöryä Ruotsiin yhtenä vakavimpana ongelmana.⁶⁸ Pelkästään Ruotsiin vuonna 2015 saapui 163 000 turvapaikanhakijaa, ja erityisesti syksyllä 2015 tulijoita kuukaudessa oli parhaimmillaan 10 000.⁶⁹ Keskeisen kontekstin löytyminen manifestille antaa lisäulottuvuutta sen kirjoittajien ajatusten ymmärtämiseen sekä auttaa tarkentamaan näkymäämme kysymykseen siitä, minkälaisessa poliittisessa ja historiallisessa tilanteessa manifesti alun perin on saanut alkunsa.

Manifesti on myös tärkeää ymmärtää sen erilaisten yleisöjen⁷⁰ kautta. Sen lisäksi että liike julistaa oman ideaalinsa ulkopuolisille lukijoille voi manifestin nähdä myös esityksenä omalle kannattajakunnalle siitä, minkälaisia rajanvetoja tietyissä ideologisissa ja poliittisissa kysymyksissä tehdään. Rajanvetoa voi esiintyä myös

---

⁶⁴ Hyrkkänen 2002, 214.

⁶⁵ Hyrkkänen 2002, 217.

⁶⁶ Hyrkkänen 2002, 220.

⁶⁷ Hyrkkänen 2002, 215.

⁶⁸ *Stoppa massinvandringen*. Punkt 1. Vår väg. Ny politik för en ny tid. 2015.

⁶⁹ *Ruotsi sai todistuksen pakolaiskriisin hoitamisesta: ”Viranomaiset eivät olleet valmiudessa”*. Helsingin Sanomat 9.3.2017.

⁷⁰ Perelman 1996, 19-23.

suhteessa toisiin samankaltaista ajattelua harjoittaviin ryhmiin ja toimijoihin eikä pelkästään selkeinä ideologisina vihollisina pidettyihin voimiin.

1.5 Käsitteet

Aineiston valinnan ja rajauksen jälkeen on tarpeen tarkastella tutkimukselle keskeisiä käsitteitä. Käsitteiden tarkastelua ja määrittelyä voidaan pitää keskeisenä osana tutkielmaa ja sen tuomaa kuvaa aihepiiristä. Kuitenkin myös aineistosta nousevien käsitteiden puutteellisuuden, keinotekoisuuden ja epämääräisyyden esille tuomista voidaan pitää merkittävänä. Käsitteitä ja niiden erittelyä voidaan niin ikään pitää myös tutkimustuloksina. Esimerkiksi kansallissosialismin käsite Vastarintaliikkeen näkökulmasta on yksi keskeisiä tutkimustuloksia tässä tutkielmassa. Liikkeen ideologiassa esiintyviä johdonmukaisuuksia ja epäjohdonmukaisuuksia voi pitää niin ikään tutkimustuloksina. Tutkijan tehtävänä ei ole sijoittaa koherenttiutta sinne, missä sitä ei ole löydettävissä. Toisaalta tutkijan ei myöskään ole soveliasta sortua tutkimuksen kohteena olevien käsitysten ja ajatusten arvosteluun henkilökohtaisten mieltymysten perusteella.

Tässä käsiteosiossa ei syvennyttä liikkeen näkemyksiin kansallissosialismista vaan aikaisempaan, hyväksyttyyn tutkimusyhteisön muodostamaan kuvaan siitä. Liikkeen itsensä käyttämiin käsitteisiin pureudutaan tutkielman substanssiosiossa. Tämän tutkielman tarkoituksena ei ole argumentoida vallitsevaa äärioikeiston, fasismin tai kansallissosialismin käsitystä vastaan vaan tuoda esiin se, mitä Vastarintaliike omalla kansallissosialismillaan tarkoittaa. Siispä käsitteistöä ei avata tässä osiossa liikkeen näkökulmasta vaan ainoastaan yleisesti varhaisemman valikoidun tutkimuksen näkökulmasta. Äärioikeiston, fasismi ja kansallissosialismin käsitteiden tarkastelu valikoidun varhaisemman tutkimuksen pohjalta antaa tutkielmassa eväitä arvioida liikkeen ajatuksia sen omasta ideologiasta ja sen suhteesta edellä mainittujen kolmen käsitteen ymmärrettyyn sisältöön.

1.5.1 Äärioikeisto

Äärioikeiston tutkimuksen kentällä liikuttaessa on tietysti noteerattava myös itse äärioikeiston käsite. Sallamaa, Koivulaakso ja Hänninen liittävät Vastarintaliikkeen osaksi äärioikeistolaista toimintaa. Äärioikeisto on käsitteenä kuitenkin vaikeasti

määriteltävä. Sillä ei ole varsinaisia minimikriteerejä, ja käsitteen ollessa aikaansa sidottu ja suhteessa vallitsevaan poliittiseen tilanteeseen ei se näyttäydy erityisen mielekkäältä.⁷¹ Äärioikeistolle yhtenä keskeisenä piirteenä on nähty ulkopuolisen uhan rooli, jonka esimerkiksi maahanmuutto on saanut aiemman kommunismin sijaan.⁷² Kotonen on tiivistänyt äärioikeistolaisuuden suuntaukseksi, joka: nojaa perimmäiselle nationalistiselle ja kansallista yhtenäisyyttä korostavalle luonteelle, sijoittaa itsensä vasemmisto-oikeisto -ajattelun ulkopuolelle ja tulkitsee olevansa vaihtoehto, ”kolmas tie” kapitalismin ja sosialismin välissä.⁷³

Kotosen mukaan äärioikeistoa voi surutta pitää niin kutsuttuna ”sateenvarjokäsitteenä”, jonka alle erilaisia toimijoita niputetaan ei niinkään niiden käyttämien keinojen vaan oleellisimpina nähtyjen ydinkäsitysten perusteella. Äärioikeistolla ei ole käsitteenä pysyvää olemusta, sillä sen voi nähdä kytkeytyneen sekä vallitsevaan poliittiseen tilanteeseen että pisteeseen josta käsin sitä tarkastellaan.⁷⁴ Äärioikeisto-nimitys on nähty myös leimakirveenä, jolla kiusallisia vastustajia on pyritty sulkemaan pois valtapoliitikasta.⁷⁵ Äärioikeistolaisuuden korostamisen tai väheksymisen voi nähdä tietyssä mielessä eräänlaisena pelinä, jota tutkija ei voi voittaa; hänet tullaan tulevaisuuden vaihtuneessa poliittisessa tilanteessa joka tapauksessa tuomitsemaan teki hän minkä tahansa ratkaisun.

Kotonen on tulkinnut äärioikeiston ja oikeistoradikalismin ratkaisevaksi eroksi suhtautumisen parlamentarismiin: oikeistoradikalismin on nähty sitoutuvan parlamentarismiin, kun taas äärioikeiston irtaantuvan siitä omaehtoisesti tai pakotettuna.⁷⁶ Äärioikeistolaisuudessa politiikanvastaisuus on myös usein keskeinen piirre. Kansallinen yhtenäisyys ja kansan todellinen etu tulisi olla keskiössä puolueiden, kuppikuntien ja eturyhmien keskinäisen kiistelyn sijaan.⁷⁷ Kotosen mukaan äärioikeiston parissa oma poliittinen toiminta mielletään mieluummin kansanrintamaksi tai kansaliikkeeksi kuin eturyhmäksi varsinkin silloin kuin toimitaan puolueena.

---

⁷¹ Kotonen 2018, 13-14.

⁷² Kotonen 2018, 20-21.

⁷³ Kotonen 2018, 15.

⁷⁴ Kotonen 2018, 14.

⁷⁵ Kotonen 2018, 16.

⁷⁶ Kotonen 2018, 16-17.

⁷⁷ Kotonen 2018, 18-20.

Lähtökohtaisesti omassa tutkielmassani vastarintaliikkeen sijoittuminen tai ei-sijoittuminen äärioikeistolaisten ryhmien joukkoon ei ole keskeinen kysymys. Sijoittumista muiden erilaisten äärioikeistolaisten toimijoiden joukkoon on toteutettu jo aikaisempien tutkimusten osalta. Äärioikeistolaisuuden toteaminen ilman, että selvittää mitä se kussakin tapauksessa tarkoittaa ei mielestäni ole mielekästä. Leimakirveellä hutkiminen ei tuota lisää tietoa itse tutkitusta kohteesta vaan paljastaa pikemminkin omia asenteita ja ennakkoluuloja sitä kohtaan. Sen sijaan keskeisempi ja mielenkiintoisempi kysymys on se, minkälaisia käsityksiä tietty äärioikeistolaiseksi kutsuttu ideologia tarkalleen ottaen pitää sisällään. Toinen äärioikeiston käsitteen tapaan ongelmallinen ja nykyaikana huolimattomasti käytetty käsite on fasismi.

1.5.2 Fasismi

Fasismien käsite on arkikäytön ryvettyneisyyden lisäksi myös perin kiistelty tutkimuksessa. Suurin osa fasistisista määrittelyistä liikkeistä Euroopassa ei kutsunut itseään fasistisiksi, ja on esitetty näkemyksiä siitä, että fasismia ei sinänsä edes ollut olemassa poliittisena doktriinina Italian ulkopuolella.⁷⁸ Haasteena fasismiin määrittelylle on ollut sen piirin laskettujen toimijoiden eroavaisuus toisistaan monissa suhteissa. Fasisteilla ei itselläkään ollut tarkkarajaista kuvaa aatemaailmansa sisällöstä.⁷⁹ Käsite ei tässä mielessä eroa ongelmallisuudessaan äärioikeiston käsitteestä. Silvennoinen kuitenkin näkee, että kaikella fasismilla on alku samassa yhteisessä eurooppalaisessa kokemus- ja aatepohjassa.⁸⁰ Tämä näkemys koskee myös suomalaista fasismia, joka ei Silvennoisen mukaan ole koskaan ollut olemassa itsenäisenä ilmiönä. Fasismien ydin on nähty antiliberalismissa ja kansallismielisyydessä eikä niinkään perinteisessä oikeistolaisuudessa.⁸¹

Payne esittää samaan tapaan, että on mahdollista löytää ratkaisevia, kaikkia fasistisia liikkeitä yhdistäviä pääpiirteitä, mikä mahdollistaa fasismien teoreettisen löytämisen.⁸² Maallisuuden, elinvoimaisuuden, idealismin ja antimaterialismin korostaminen sekä uuden ihmisen ja kulttuurin luominen tavoitteena fyysinen ja taiteellinen täydellisyys

---

⁷⁸ Payne 1995, 4.

⁷⁹ Silvennoinen 2016, 13.

⁸⁰ Silvennoinen 2016, 3.

⁸¹ Silvennoinen 2016, 3.

⁸² Payne 1995, 5.

vallankumouksen, luovan tuhon, kautta on havaittavissa keskeisiksi piirteiksi fasismissa.⁸³ Payne määrittelee fasismien elinvoimaisuuden filosofiaan pohjautuvaksi kansalliseen uudelleen syntymään tähtääväksi vallankumoukselliseksi ultranationalismiksi, jota määrittää rakenteellinen elitismi, massamobilisaatio, johtajaperiaate, militarisaatio sekä positiivinen suhtautuminen väkivaltaan.⁸⁴

Silvennoinen puolestaan on tulkinnut kaiken eurooppalaisen fasismien kumpuavan radikalisoituneesta, väkivallankäytön keinovalikoimaansa omaksuneesta, kansallismielisyydestä.⁸⁵ Tämä radikaali kansallismielisyys ilmeni kaipuuna voimakkaaseen kansakuntaan ja kansallisvaltioon, jonka edellytettiin olevan poliittisesti, etnisesti, kielellisesti ja uskonnollisesti yhtenäinen. Silvennoinen esittääkin, että kaikki fasistit ovat kansallismielisiä mutta kaikki kansallismieliset eivät ole fasisteja.⁸⁶

Suomessa fasismien on nähty yrittävän torjua koko yhteisöä ja kansankuntaa uhkaava rappio ja palauttaa menneisyydessä vallinnut kulta-aika.⁸⁷ Silvennoisen mukaan tämä uusi sopusointuinen yhteiskunta syntyisi vain murskaamalla eripuraa lietsova valistus ja liberalismi harhaoppeina. Hänen mukaansa fasismien yhtenä piirteenä on halu tuhota kaikenlainen puoluepolitiikka, demokratia sekä parlamentarismi. Tämän tuhoamisen voi tulkita fasistien välttämättömäksi nähdylle ehdolle kansallisen yhtenäisyyden muodostamiseksi.⁸⁸

Silvennoisen mukaan fasismi on Suomessa ollut vaikuttavampi ilmiö kuin on avoimesti myönnetty. Esimerkiksi Suomessa toimi varsinkin sotien välisenä aikana joukko sekä avoimesti että piilotellusti fasistisia ja kansallissosialistisia liikkeitä kuten Lapuan liike, Isänmaallinen kansanliike, Vapaussodan Rintamamiesten Liitto, Suomen Kansallissosialistinen Työjärjestö, Suomen Kansallissosialistinen Kansanpuolue, Kansallissosialistinen Järjestö sekä Suomen kansallissosialistinen Liitto.⁸⁹

---

⁸³ Payne 1995, 5.

⁸⁴ Payne 1995, 14.

⁸⁵ Silvennoinen 2016, 15.

⁸⁶ Silvennoinen 2016, 15.

⁸⁷ Silvennoinen 2016, 8.

⁸⁸ Silvennoinen 2016, 10.

⁸⁹ Silvennoinen 2016, 13.

Suomessa fasistien visioissa oleva valtio olisi määrittänyt kansalaisen, perheen ja yhteiskunnan tehtävät uudelleen ja muokkasi yhteiskunnan vastaamaan omaa käsitystään hyvästä yhteiskunnasta, jossa valtion totaalinen valta ylittäisi uskontojen ja moraalin vallan kansalaisten parissa.⁹⁰ Tässä valtiossa ei Silvennoisen mukaan olisi ollut puolueita tai eturyhmiä ja parlamentti edustaisi käytännössä yhtä aatetta ja kansalais- ja ihmisoikeudet olisivat korvattu kansalaisvelvollisuuksilla, joihin myös äänioikeus olisi ollut sidottu. Uskontoa korostettaisiin julkisesti voimakkaasti ja yhteiskunnallinen keskustelu ja oppositio olisi kielletty. Lisäksi ulkopuolisiin kulttuurisiin, älyllisiin ja poliittisiin vaikutteisiin suhtauduttaisiin epäluulolla. Tämä fasistinen suomi ei kuitenkaan koskaan toteutunut.⁹¹

Kaikki tutkijat eivät liitä fasismia osaksi äärioikeistoa tai oikeistoa vaan pitävät sitä siitä erillisenä ilmiönä. Payne vertaa fasistien liittämistä oikeistoon samanlaiseksi virheeksi kuin esimerkiksi Rooseveltin ja Stalinin asettamista samaan kategoriaan vain sen perusteella, että molemmat vastustivat fasismia.⁹² Fasistiset liikkeet eivät Paynen mukaan ole synonyymi autoritaariselle oikeistolle, vaikka nämä ryhmät vastustivat monia samoja asioita ja toteuttivat taktisia liittoja ja fuusioita. Vaikka fasismin määrittely on monella tapaa samanlainen haastava tehtävä kuin äärioikeistolaisuuden, on näiden suuntauksien välillä ratkaisevia eroja. Myös erot suhteessa uskontoon ja yhteiskunnan sosiaalisiin suhteisiin erottavat fasistit radikaalista oikeistosta ja konservatiivisista nationalisteista.⁹³

Payne esittää, että radikaalioikeisto ja konservatiiviset nationalistit linkittävät itsensä uskontoon ja perinteeseen, kun taas fasistit uuteen moderniin mystiikkaan, joiden sisältönä esiintyy elinvoimaisuus, idealismi, epärationalismi ja materialismin torjuminen. Kuitenkin poliittinen todellisuus ei ollut näin selkeää, vaan eri ryhmät ovat korostaneet erilaisia piirteitä radikaalioikeiston kentällä välillä lähestyen fasistien näkemyksiä, välillä loitoten niistä.⁹⁴ Toinen keskeinen piirre on se, että fasistit ajavat perusteellista järjestelmän muutosta ja yhteiskunnan luokkarakenteen ja taloudellisen toiminnan muuttamista, kun taas oikeisto haluaa säilyttää aikaisemman järjestelmän

---

⁹⁰ Silvennoinen 2016, 17-18.

⁹¹ Silvennoinen 2016, 18.

⁹² Payne 1995, 16.

⁹³ Payne 1995, 16.

⁹⁴ Payne 1995, 17-19.

enemmän tai vähemmän samana keskittyen enemmän hallintojärjestelmän autoritarisointiin, oikeistolaiseen talouspolitiikkaan sekä lailliseen jatkuvuuteen.⁹⁵ Konservatiiveilla ja radikaalioikeistolla onkin Paynen mukaan nähtävissä imperialistisia taipumuksia, kun taas fasisteilla sosiaalisen vallankumouksen piirteitä. Tässä mielessä jaottelu näyttäytyy mukailevan Koivulaakson kannattamaa näkemystä äärioikeiston jakautumisesta kahteen järjestelmän vastaisina ja toisaalta vallitsevan järjestelmän puolustajina.⁹⁶

1.5.3 Kansallissosialismi

Kansallissosialismi tunnetaan pääasiassa Saksaa vuosina 1933-1945 hallinneen diktaattori Adolf Hitlerin ja hänen puoleensa NSDAP:n (Saksan kansallissosialistinen työväenpuolue) eli natsien hallinnon ideologiana.⁹⁷ Pelkästään itse sanaa tarkkailemalla voimme huomata siinä kahden sanan yhdistymisen, suomen kielessä sanojen *kansallinen* ja *sosialismi* (engl. *National socialism*). Natsien valtakuntaa pidetään yhtenä Euroopan tuhoisimpana yksittäisenä hallintona, joka vallassaolonsa aikana valtasi suuren osan Euroopasta ennen kuin tuhoutui kärsittyään totaalisen tappion. Hitlerin ja natsien voidaan nähdä saavuttaneen tietynlaisen myyttisen maineen, joka ei rajoitu pelkästään historian tutkimuksen piiriin.

Vaikka Saksan kansallissosialismi ja Italian fasismi ymmärretään molemmat fasismin ilmentymiksi, oli niiden välillä useita merkittäviä eroja. Saksalaisen kansallissosialismin erityispiirteenä nousee erityisesti esiin mystisen pohjoisen rodun korostaminen.⁹⁸ Saksan rodullinen fasismi rajasikin italialaiset ideaalin yhteisön ulkopuolelle. ”Uusi ihminen” oli sekä kulttuurinen että biologinen tuote, jolle asetettiin tarkasti määritettyjä odotuksia. Suhtautuminen rotuun voidaankin nähdä yhtenä keskeisenä painotuserona fasismin ja kansallissosialismin välillä.⁹⁹

---

⁹⁵ Payne 1995, 17-19.

⁹⁶ Koivulaakso 2012, 29-30.

⁹⁷ Payne 1995, 147.

⁹⁸ Payne 1995, 208.

⁹⁹ Payne 1995, 208.

Parhaimman rodun eli arjalaisen pohjoisen rodun oli tultava hallitsevaksi. Tämä hallitsevuus oli Hitlerin ajattelun mukaan saavutettavissa elintilan, *Lebensraum*, saamisella.¹⁰⁰ Erityisesti Neuvostoliitto näyttäytyi kohteena, jolta elintilaa tulisi valloittaa. Vaarallisimpina vihollisina arjalaisille nähtiin kommunistien tai alempien rotujen sijaan juutalaiset. Juutalaiset nähtiin demonisena antirotuna, joka oli omistautunut kaikkien muiden rotujen puhtauden tuhoamiseen.¹⁰¹

Rodun käsitteen keskeisyydestä huolimatta sitä ei koskaan onnistuttu selkeästi määrittelemään kolmannessa valtakunnassa.¹⁰² Yhteisiä fyysisiä piirteitä ei pystytty osoittamaan millekään rodulliselle ryhmälle, saati sitten pohjoiselle rodulle. Germaanisen rodun vaatimuksena pidetyt pituus, vaaleus sekä sinisilmäisyys eivät toteutuneet monien saksalaisten parissa. Lisäksi monella ei-germaanisella kansalla oli tavattavissa näitä piirteitä. Kompromissina osa saksalaisista teoreetikoista päätyi käsitykseen, että rotu oli yhdistelmä sekä annettuja fyysisiä piirteitä että henkisiä ominaisuuksia. Eräs näkemys myös esitti, että pohjoisen rodun edustajan sielu pystyi mahdollisesti asuttamaan myös rodullisesti ei-pohjoisia kehoja.¹⁰³

Saksalainen kansallissosialismi vaati aikansa muiden poliittisten voimien torjumista ja kieltäytyi tekemästä niiden kanssa kompromisseja. Kansallissosialistinen järjestelmä Saksassa oli totalitaarinen, ja talouselämä oli alisteinen valtion suoralle kontrollille ja säätelylle.¹⁰⁴ Myös antisemitismi eli juutalaisvastaisuus vietiin saksalaisessa kansallissosialismissa äärimmilleen. Saksassa Hitlerin visiona oli perinteisen valloituspolitiikan lisäksi vallankumouksellinen rotujen uudelleenjärjestely Euroopassa.¹⁰⁵

Natsi-ideologialla voi nähdä juuret laajassa joukossa kansallisia, juutalaisvastaisia ja pseudotieteellisiä ideoita, joiden synty ajoitetaan 1800-luvulle.¹⁰⁶ Näitä ajatussuuntauksia edustavat muun muassa sosiaalidarwinismi, eugeniikka, pan-

---

¹⁰⁰ Payne 1995, 158.

¹⁰¹ Payne 1995, 158.

¹⁰² Rabinbach 2013, 107.

¹⁰³ Rabinbach 2013, 108.

¹⁰⁴ Payne 1995, 209.

¹⁰⁵ Payne 1995, 209.

¹⁰⁶ Rabinbach 2013, 107.

germanismi, arjalainen mystiikka sekä äärinationalismi. On kuitenkin pantava merkille, että natsit eivät koskaan kehittäneet yhdenmukaista tai virallisesti kuvattua doktriinia.¹⁰⁷ Adolf Hitler kommentoi kansallissosialismia ”maailmankatsomukseksi”, mutta jopa johtavat ideologit kuten Alfred Rosenberg, Ernst Krieck ja Paul Joseph Goebbels olivat erimielisiä siitä, mitä tämä maailmankuva piti sisällään.¹⁰⁸ Natsipuolue pyrki julkisesti etsimään todisteita kansallissosialistisen maailmankuvan pitävyydestä pikemmin kuin julkaisemalla koherenttia kuvausta siitä mitä se oikeastaan piti sisällään.¹⁰⁹ Kansallissosialismista puuttuikin konkreettisesti määritelty ja vahvistettu perusta verrattuna sosialismin marxilaisiin teksteihin tai liberaalin demokratian käsitykselle lakien keskeisyydestä.¹¹⁰ Tämä vaikeuttaa sen määrittelyä ratkaisevasti.

Kansallissosialismista on tehty lukuisia eri tulkintoja ja tutkimuksia. Tässä tutkielmassa kansallissosialismin suhteen ei ole tarkoitus eritellä näiden eri tulkintojen eroja tai ottaa osaa debattiin siitä pitävätkö nämä tulkinnat paikkansa. Se tehtävä olisi niin massiivinen, että se tuskin onnistuisi useammallakaan tutkielmalla. Tarkoitus ei siis ole haastaa tutkimusyhteisössä vallitsevaa käsitystä kansallissosialismista tutkijoiden käyttämänä käsitteenä vaan tarkastella sitä mitä Vastarintaliike itse sillä tarkoittaa. Tässä mielessä kansallissosialismi on tässä tutkielmassa alussa niin sanottu ”tyhjä” käsite, joka saa merkityksen tutkielman tuloksena. Kansallissosialismin ymmärretään käsittävän Vastarintaliikkeen maailmankuvan sisältämän ideologian sekä sen negatiot eli vastustamat asiat. Tämän jälkeen valikoidun kirjallisuuden pohjalta havainnoidaan sitä, miltä Vastarintaliikkeen kansallissosialismi näyttää suhteessa varhaisempiin tulkintoihin kansallissosialismista.

1.6 Tutkielman rakenne

Tässä tutkielmassa Vastarintaliikkeen manifestista nostetaan esiin keskeisiä teemoja tarkasteluun edellä mainittujen kritiikin, ideaalin ja keskeisten keinojen sekä toimijuuden kautta. Nämä kolmeen osa-alueeseen jakautuvat tarkastelun pisteet antavat

---

¹⁰⁷ Rabinbach 2013, 107.

¹⁰⁸ ”*National socialism is a worldview*”. Vaihtoehtoisesti sanan ”worldview” voisi tulkita myös ”maailmakuvaksi”. Rabinbach 2013, 107.

¹⁰⁹ Rabinbach 2013, 107.

¹¹⁰ Rabinbach 2013, 107.

pohjan myös työn temaattiselle järjestämiselle suhteessa kysymyksiin kansallissosialismista ja sen perustelusta sekä keinoista sen toteutumiselle.

Siltaluku *Pohjoismainen Vastarintaliike toimijana* tuo esiin aikaisemman tutkimuksen havaintoja liikkeen toiminnasta ja sekä liikkeestä tehtyä uutisointia mediassa viime vuosina. Tarkoituksena on avata sitä, minkälaisia havaintoja liikkeen toiminnasta yhteiskunnassa on tähän asti tehty.

Liikkeen kritiikkiä vallitsevaa yhteiskunnallista järjestystä ja maailmanpoliittista tilannetta vastaan käsitellään luvussa *Kritiikki: Vastarintaliike vastarintana*. Liikkeen kritiikki on jaoteltu kahteen osaan: ensimmäinen käsittelee viholliskuvaa globaaleista sionisteista ja toinen näiden aikaansaaman järjestelmän ongelmia. Globaalit sionistit ovat liikkeen mukaan suurin uhka maailmalle, pohjoismaalaisille ja kansojen selviytymiselle sekä vapaudelle.

Ideaalia ja keskeisiä erotteluja puolestaan käsitellään luvussa *Ideaali: keskeiset erottelut ja ”hyvä yhteiskunta”*. Tässä tutkielmassa keskeisiä esiin nostettuja erotteluja liikkeen ideologiassa ovat rotuajattelu, pohjoismaisuus ja kansankokonaisuus. Lisäksi muita liikkeen hyvän yhteiskunnan piirteitä kuten taloudellista itsenäisyyttä ja omavaraisuutta, vaihtoehtoa demokratialle, ympäristöajattelua sekä puolustuksellista varautumista on tarkasteltu omissa alaluvuissaan. Kansallissosialistinen valtio takaisi liikkeen mukaan rodullisen ja kulttuurisen selviytymisen pohjoismaisille kansoille sekä loisi uuden paremman yhteiskunnan vanhan ja vastakkainasettelulle perustuvan näennäisdemokratian sijaan.

Keskeisiä keinoja ja toimijuutta on tarkasteltu luvussa *Keskeiset keinot ja toimijuus*. Keskeisenä keinona Vastarintaliikkeen ideaalin toteuttamisessa on tarkasteltu sen käsitystä vallankumouksesta sekä pohjoismaalaisesta yhteistyöstä ja liittoutumisesta. Pohjoismaisen kansallismielisyyden asemaa perinteisen suomalaisen kansallismielisyyden korvaajana on myös tarkasteltu ongelmien ratkaisemisen keinona liikkeen ohjelmassa.

Teemojen valinta on toteutettu kaksiosaisen harkinnan kautta. Ensiksikin on Schwarzmantelin ideologiakäsityksen kolmen keskeisen piirteen pohjalta hahmoteltu

aineistosta sitä, mitkä Vastarintaliikkeen ideologian elementeistä parhaiten ja näkyvimmin vastaavat esitettyjen piirteiden kysymyksiin. Toiseksi on Hyrkkäsen esittämän näkemyksen mukaan on pyritty huomiota keskittämään erityisesti niihin käsityksiin, jotka voidaan pitää vallitsevalle ajattelulle vieraina. Vastauksien elementtejä on edelleen ryhmitelty toisiinsa liittyviin ja toisaalta toisistansa erottuviin teemoihin. Aineistosta on aatehistoriallisen maailmankuva- ja ideologiatutkimuksen hengessä tietysti mahdollista tehdä myös erilaisia tutkimuksellisia ratkaisuja tarkastelun suhteen. Myöskin aineiston holistinen, miltei jokaiseen elämän osa-alueeseen vastaava luonne mahdollistaa monet erilaiset painotukset tarkastelussa. Tässä tutkielmassa tarkastelu on kuitenkin suoritettu edellä mainitulla tavalla.

On huomautettava, että kun tässä tutkielmassa ilmaistaan Vastarintaliikkeellä olevan joku käsitys tai ajatus jostakin asiasta, viitataan tällä vain liikkeen ideologisiin linjavetoihin tarkastelun kohteena olevan aineiston mukaisesti. Näitä keskeisiä ideologisia sisältöjä, käsitteitä ja termejä koskevaan keskusteluun voidaan arvioida osallistuvan vain pieni johtavassa asemassa oleva osa liikkeen jäsenistöstä. Kyse ei siis ole liikkeen rivijäsenten parissa vallitsevasta tai refleктоimasta ajattelusta, joka voi erota liikkeen ”eliitin” ajattelusta. Tässä mielessä liikkeen ideologian ei tässä tutkielmassa ajatella poikkeavan muista poliittisista liikkeistä ja toimijoista.

2 Pohjoismainen Vastarintaliike toimijana

Vastarintaliikkeen alkuperän voidaan nähdä olevan 1980-luvun Ruotsissa, joka oli keskeinen maa white power -musiikin tuottajana.¹¹¹ Maassa toiminut Nordland -lehti puolestaan toimi valkoisen ylivallan artistien levittäjänä.¹¹² Viranomaisen reagointi seurauksena seurasi radikalisoituminen ja kulttuurikamppailu, jonka tavoitteena arvovallankumous nuorison parissa uuspohjoismaalaisen vastakulttuurin synnyttämiseksi.¹¹³ Kolmannen tien oikeistoradikalismi toimi innoituksena ja keskeisinä teksteinä toiminnalle voidaan nähdä olleen brittiläisen Derek Hollandin *The Political Soldier*¹¹⁴ ja romanialaisen Corneliu Codreanun autobiografinen *For my legionaries*^{115, 116}.

Hollandin ja Codreanun tekstien henki, Folktribunen-lehti sekä tukholmalainen uusnatsijärjestö Nationell Ungdom muodostivat yhteenliittymän, jonka pohjalta Ruotsin Vastarintaliike eli SMR (Svenska motståndsrörelsen) perustettiin 1997-1998.¹¹⁷ Ruotsin Vastarintaliike sijoitti itsensä kolmanteen positioon ja niiden perillisten joukkoon.¹¹⁸ Kolmannella positiolla viitataan ideologiseen asemaan kapitalismin ja sosialismin välissä. Merkittävä henkilö SMR:n taustalla oli Klas Lund, jolla oli historiaa Vitt Arisk Motstånd- liikkeessä sekä Nationell Ungdom -järjestön Folktribunen- lehden toimittajana¹¹⁹. SMR oli militantti ja radikaali järjestö ilman raskauttavia kytköksiä 1930-luvun natsismiin ja fasismiin.¹²⁰

Vuosi 2001 voidaan nähdä vedenjakajana SMR:ssä.¹²¹ Liikkeen havaittiin siirtyneen noudattamaan johtajaperiaatetta, perinteistä kansallissosialismia ja aggressiivista herraroturasismia Klas Lundin johdolla.¹²² Liikkeestä lähteneet kolmannen tien

---

¹¹¹ Koivulaakso 2012, 176.

¹¹² Koivulaakso 2012, 177.

¹¹³ Koivulaakso 2012, 177.

¹¹⁴ Holland, Derek. *The Political Soldier – A statement*. 1984.

¹¹⁵ Codreanu, Corneliu. *For My Legionaries*. 1936.

¹¹⁶ Koivulaakso 2012, 176-177.

¹¹⁷ Koivulaakso sijoittaa SMR:n perustamisen vuodelle 1998, kun taas Sallamaa vuoden 1997 puolelle. Koivulaakso 2012, 177; Sallamaa 2018, 39.

¹¹⁸ Koivulaakso 2012, 177.

¹¹⁹ Sallamaa 2018, 39.

¹²⁰ Koivulaakso 2012, 178.

¹²¹ Koivulaakso 2012, 178.

¹²² Koivulaakso 2012, 178.

oikeistoradikalistit puolestaan kannattivat hajautettua ja horisontaalista organisoitumismallia ja perustelivat rasisminsa etnisellä monimuotoisuudella ja sen varjelemisella.¹²³ Näihin näkemyksiin liikkeen voidaan osaltaan nähdä palanneen ainakin vuoden 2015 jälkeen.

Suomessa uusnatsiliike oli taantunut 2000-luvun alkupuolella ja käsitti musiikin parissa toimivia ryhmiä.¹²⁴ Vuonna 2004 perustettu verkkosivusto *kansallissosialismi.com* keskittyi valtamedian karttamiin uutisaiheisiin ja esitti yhteiskunnan olevan sairas rotujen ja kansojen sekoituksen.¹²⁵ Täten valkoisen rodun ja identiteetin turvaaminen koettiin olennaiseksi huoleksi. Suurin osa julkaistuista artikkeleista oli käännöksiä ruotsalaisilta järjestöiltä.¹²⁶

2008 Henrik Holappa perusti suomalaisen sisarjärjestön SMR:lle jälkimmäisen luvalla¹²⁷. Tämän osaston nimeksi tuli Suomen Vastarintaliike (SVL).¹²⁸

Yhdysvaltalaisen uusnatsirikollisen Richard Scutarin on nähty vaikuttaneen merkittävästi suomalaisryhmän syntyyn hänen Holappaan pitämänsä yhteyden ja neuvojen perusteella.¹²⁹ SVL:n ideologiana toimi muutamalla nykyaikaan sovelletulla päivityksellä varustettu kansallissosialismi, jonka perusta nähtiin ydinperheessä.¹³⁰

Vuoteen 2009 mennessä paikallisryhmät oli perustettu Ouluun, Helsinkiin ja Turkuun.¹³¹ Holappa toimi nimellisenä johtajana, kunnes Juuso Tahvanaisesta tuli Suomen haaran johtaja 2012 aina vuoteen 2015 asti.¹³² Holappa itse jättäytyi itse takalalle ja lopulta erosi liikkeestä 2014. Osuudestaan liikkeessä ja sen perustamisessa Suomessa sekä eroamisestaan Holappa on kirjoittanut omaelämäkerrallisessa teoksessaan¹³³.

---

¹²³ Koivulaakso 2012, 178.

¹²⁴ Koivulaakso 2012, 183.

¹²⁵ Koivulaakso 2012, 183.

¹²⁶ Koivulaakso 2012, 184.

¹²⁷ Sallamaa 2018, 40.

¹²⁸ Koivulaakso 2012, 184.

¹²⁹ Sallamaa 2018, 39-40.

¹³⁰ Koivulaakso 2012, 185.

¹³¹ Sallamaa 2018, 40.

¹³² Sallamaa 2018, 40.

¹³³ Holappa 2016.

Aikaisempien erillisten osastojen sijaan liike alkoi korostaa yhtä kokonaisuutta. Enää ei esiinnyttu Suomessa esimerkiksi Suomen Vastarintaliikkeenä vaan Pohjoismaisena Vastarintaliikkeenä.¹³⁴ Kuitenkin paikallisella tasolla esimerkiksi Suomessa toiminnasta päättää 2015 perustettu kotimainen johtajavaltuusto, johon kuuluvat paikallisten aktivistiryhmien päälliköt.¹³⁵ Tämä antaisi viitteitä siihen, että yhtenäisen julkikuvan taustalla on moninaisempi ja kansallisempi todellisuus taustalla liikkeessä. Yhteistyö eri maiden aktivistien välillä on erityisesti näkynyt osallistumisella eri maiden mielenosoituksiin kansainvälisellä joukkiolla.¹³⁶

Yhden johtajan periaatteesta luovuttiin PVL:ssä 2015, jolloin Simon Lindbergistä tuli liikkeen johtaja. Mukana päättämässä oli nyt Lindbergin lisäksi yhteispohjoismaalainen valtuusto, joka käsitti kaksi henkilöä kustakin jäsenmaasta.¹³⁷ Entisen johtajan Klas Lundin lisäksi mukana liikkeessä on sen kannalta seuraavia merkittävinä pidettyjä henkilöitä kuten Fredrik Vedjeland, Pär Öberg, ja Emil Hagberd.¹³⁸ On hyvin todennäköistä, että johtorakenteen muutoksen sekä Klas Lundin syrjään siirtymisen ohella liikkeessä tapahtui myös muita merkittäviä muutoksia niin organisaationa kuin myös ideologisen toimijana. Vuoden 2015 turvapaikanhakijakriisi paransi äärioikeistolaisten ryhmien näkyvyyttä sekä paransi edellytyksiä monen uuden ryhmän perustamiseen.¹³⁹ On mahdollista, että kyseinen tapahtuma sekä innoitti että myös siivitti PVL:n uudelleen organisoitumista tai jopa uudelleen perustamista.

Tämän vuonna 2015 tapahtuneen muutoksen voidaan nähdä implikoivan erilaisia tulkintoja liikkeen toiminnasta. Organisaationsa puolesta liike näyttäytyy nyt demokraattisemmalla, verkostomaisemmalla ja hajautetummalla kuin ennen.¹⁴⁰ Liike ei näytä enää vannovan yhden johtajan periaatteeseen Klas Lundin siirryttyä syrjään. Myöskin klassinen rasismi näyttää jälleen korvautuneen biologisella monimuotoisuusajattelulla. Liikkeen eri osastojen on tulkittu olevan autonomisempia kuin ennen. Suomen osaston on niin ikään nähty nyt toimivan oman johtajaneuvoston alaisuudessa yhden paikallisen johtajan sijaan.

---

¹³⁴ Sallamaa 2018, 40.

¹³⁵ Sallamaa 2018., 40.

¹³⁶ Sallamaa 2018, 51.

¹³⁷ Sallamaa 2018, 40.

¹³⁸ Sallamaa 2018, 40.

¹³⁹ Sallamaa 2018., 9.

¹⁴⁰ Holappa 2016, 181-182.

Suomessa Pohjoismainen Vastarintaliike on saavuttanut paljon näkyvyyttä julkisessa keskustelussa viime vuosina. Kyseistä liikettä on luonnehdittu mediassa niin äärioikeistolaiseksi, uusnatsistiseksi kuin rasistiseksi.¹⁴¹ Helsingin Sanomat on esimerkiksi seurannut liikettä erityisesti sen kieltämisprosessin¹⁴² osalta, joka sai alkunsa Asemanaukiolla 10.9.2016 tapahtuneen lopulta kuolemaan johtaneen pahoinpitelytapauksen seurauksena.¹⁴³ Turun hovioikeus julisti Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen lakkautetuksi samoin kuin siihen kuuluvat alueosastot sekä Pohjoinen perinne ry:n.¹⁴⁴ Tuomio ei kuitenkaan vielä ole lainvoimainen, sillä korkein oikeus myönsi järjestölle valitusluvan.¹⁴⁵ Voimassa on kuitenkin väliaikainen toimintakielto, ja yhdistyksen toiminta nähdään nyt poliisissa laittoman yhdistystoiminnan harjoittamisena.

On epäilty, että järjestö toimii kielloista huolimatta ja eri nimien alaisuudessa edelleen Suomessa. Erityisesti mielenilmauksia järjestävä Kohti vapautta- liike on ollut epäilyksien kohteena.¹⁴⁶ Liikkeen verkkosivustolla *Vastarinta.com* -sivustolla julkaistaan edelleen aktivismiraportteja, ja itsenäisyyspäivänä mielenosoituksia järjestävää Kohti vapautta -liikettä epäillään tosiasiallisesti Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen toiminnaksi. Yhdysvalloissa on jopa vaadittu liikkeen lisäämistä ulkomaisten terroristijärjestöjen listalle.¹⁴⁷ Näennäisestä radikaaliudesta huolimatta liikkeen vallankumouksellisuus on pysynyt lähinnä suunnitelman tasolla; kumoukselliseen toimintaa valmentavia aktiviteetteja sekä kamppailulajeja harjoitellaan.¹⁴⁸ Liikkeen voi siis hyvin tulkita poikkeukselliseksi toimijaksi Suomessa.

¹⁴¹ *Uusnatsit marssivat itsenäisyyspäivänä Kohti vapautta -kulkueessa läpi Helsingin – Poliisi ei voi ennalta estää lakkautettavan natsijärjestön kokoontumista.* Helsingin Sanomat 5.12.2017.

¹⁴² *Uusnatsijärjestö Pohjoismainen vastarintaliike määrättiin lakkautettavaksi ”kansanryhmiä solvaavana ja vihapuhetta levittävänä”.* Helsingin Sanomat 1.12.2017.

¹⁴³ *Asema-aukion törkeästä kuolemantuottamuksesta epäillyllä uusnatsilla taustallaan useita vakavia väkivaltarikoksia.* Helsingin Sanomat 19.9.2017.

¹⁴⁴ *Hovioikeus määräsi uusnatsijärjestö Pohjoismaisen vastarintaliikkeen lakkautettavaksi - ”Tavoittelee kansallissosialismia käytännössä sellaisena kuin se ilmeni Hitlerin aikaisessa Saksassa”.* Helsingin Sanomat 28.9.2018.

¹⁴⁵ *Poliisi epäilee uusnatsijärjestöä uudesta rikoksesta: vastarintaliike toimii oikeuden kiellosta huolimatta.* Helsingin Sanomat 12.5.2019.

¹⁴⁶ *Kohti vapautta -uusnatsiliikkeen epäillään jatkavan kielletyn järjestön toimintaa – Saavatko uusnatsit marssia itsenäisyyspäivänä Helsingissä?* Helsingin Sanomat 13.11.2019.

¹⁴⁷ *Uusnatsijärjestö Pohjoismaista vastarintaliikettä vaaditaan terroristijärjestöjen listalle Yhdysvalloissa.* Helsingin Sanomat 18.10.2019.

¹⁴⁸ Sallamaa 2018, 9.

3 Kritiikki: Vastarintaliike vastarintana

Jokaisen yhteiskunnallisen ja poliittisen organisaation kohdalla on mahdollista esittää kysymyksiä siitä, miten niiden olemassaolo perustellaan. Mikä on niiden missio, tärkein päämäärä? Miten ”maailma pelastetaan”? Mitä organisaatio vastustaa? Negatiivisten motivaatioiden ollessa usein vahvempia kuin julkisesti esiin nostettujen positiivisten, voi kysymyksen myös kääntää muotoon: mitkä ovat ne tekijät, joita vastustetaan? Mikä uhkaa maailmaa? Näiden uhkakuvien esiintuominen antaa itsessään perustelun toimijan olemassaololle eli sille miksi organisaatio ylipäättään on olemassa. Nämä kaikki kysymykset kiteytyvät keskeiseksi kritiikiksi, jonka liike esittää vallitsevaa yhteiskuntaa ja järjestystä vastaan. Vastarintaliikkeen tapauksessa kysymyksen kritiikistä voisikin muotoilla seuraavasti: mille asioille ja ilmiöille Vastarintaliike on vastarintana? Samaan tapaan voimme myös esittää kysymyksen liikkeen kansallissosialismin suhteen: mitä se ei ole ja mistä se pyrkii pois? Tällöin saamme vastauksia sen vastustamiin asioihin.

Termi, joka voisi kuvata Vastarintaliikkeen näkemystä maailman tilasta, voisi hyvinkin olla sana apokalyptinen. Liikkeen mukaan järjestelmä, jossa nykyään elämme, on niin kieroutunut ja niin peruuttamattomasti turmeltunut, että ainoastaan sen kumoaminen vallankumouksella voi pelastaa maailman. Voimankäyttö vallankumouksen muodossa on esitetty valitettavana tosiasiana, jolle olosuhteet eivät anna vaihtoehtoa.¹⁴⁹ Järjestelmässä valtaapitävät eivät luovuta valtaansa suosiolla.

Seuraavissa osioissa on suoritettu jaottelut manifestissa esiinnousseen kritiikin mukaan kahteen ryhmään. Toinen käsittelee keskeistä viholliskuvaa, maailmaa hallitsevaa globaalia sionismia, kun taas toinen puolestaan enemmän tai vähemmän tämän sionismin kannattajien aiheuttamia vallitsevan järjestelmän ongelmia. Uhkakuvat kulkevat eräänlaista omaa päättelyn kehää. Ne näyttäytyvät toisiinsa liittyvinä ajatusketjuina, joissa yhdellä seikalla perustellaan seuraavaa asiasta toiseen siirryttäessä. Esimerkiksi pohjoinen rotu nähdään uhattuna seurauksena suurimittaisesta maahanmuutosta, jota puolestaan ajavat kansoille vihamieliset voimat, jotka edelleen hallitsevat maailman taloutta ja eri valtioiden tiedotusvälineitä, tehden kansalaisista alistettuja alamaisia vääristyneelle maailmanjärjestykselle ja niin edelleen.

---

¹⁴⁹ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

3.1 Globaali sionismi – vaarallisin vihollinen?

”...maailmaamme hallitsevat näkymättömät vallanpitäjät, joita emme ole valinneet ja jotka eivät toivo parastamme. Parhaimmillaan he näkevät meidät eräänlaisina orjina maailmanjärjestyksessään.” - Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti

Keskeinen uskomus Vastarintaliikkeen manifestissa on käsitys globaalin sionismin uhasta.¹⁵⁰ Globaalilla sionismilla liike tarkoittaa maailmanlaajuisesti operoivia etnisiä, juutalaistaustaisia verkostoja, jotka hallitsevat maailmaa kulissien takaa. Nämä näkymättömät vallanpitäjät ovat keskittäneet itsellensä ennennäkemättömän paljon yhteiskunnallista valtaa yksityisen pankkijärjestelmän kautta.¹⁵¹ Vastarintaliike näkeekin kansainvälisen rahanvallan Suomen itsenäisyyden vaarallisimpana vihollisena. Manifestissa sionismi, globaali sionismi, kansainvälinen rahanvalta ja finanssikapitalistinen maailmanjärjestys voidaan nähdä saman vihollisen eri puolten kuvailuna. Näiden tarkempi erottelu ja rajanveto jää kuitenkin suhteellisen hämäräksi. Rahanvaltaa ja finanssikapitalismia ohjailevat niin ikään samat verkostot, joita liike julistaa vastustavansa. Tärkeintä on liikkeen mukaan tiedostaa sionistien asema järjestelmässä lähestulkoon jokaiseen valtaa käyttävään elimeen vaikuttavana osapuolena sekä ymmärtää itse järjestelmän vihamielisyys kansoja ja niiden vapautta kohtaan. Vallitsevaa taloudellista maailmanjärjestystä liike luonnehtii tältä pohjalta ”rikoskapitalistiseksi”.¹⁵²

Sionistien valta ulottuu liikkeen tulkitsemiin kansoille vihamielisiin instituutioihin: kansainvälinen valuuttarahasto IMF, Maailmanpankki, Euroopan keskuspankki, Euroopan unioni, Yhdistyneet kansakunnat, WTO sekä kansainvälinen järjestelypankki BIS pääsevät listalle. Lisäksi kokonaisten valtioiden, kuten Yhdysvaltojen, nähdään olevan maan keskuspankin Federal Reserven ja AIPAC-järjestön (American Israel Public Affairs Committee) sätkynukke.¹⁵³

¹⁵⁰ *Globaali sionistinen eliitti*. Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 43.

¹⁵¹ Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016

¹⁵² Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁵³ Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Poliitiikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Liikkeen mukaan tämä pieni joukko ihmisiä eivät ole kansan valitsemia vaan perivät valtansa sekä tekevät mitä tahansa sen säilyttämiseksi.¹⁵⁴ Nämä ihmiset eivät myöskään toivo ihmisten parasta vaan pitävät heitä orjinaan. Valtansa tämä ryhmittymä on kyennyt saamaan ostamalla kaiken mikä antaa todellista valtaa, tiedotusvälineitä ja jopa myös asevoimia myöten. Irtautuminen tästä järjestelmästä ei liikkeen mukaan onnistuisi ilman selkkausta, sillä valtaapitävät reagoisivat voimakkaasti jopa sotilaallista voimaa käyttäen.

Globaali sionistinen eliitti edistää Israelin valtion etuja horjuttaen samalla muita valtiota.¹⁵⁵ Etenkin etnisesti homogeeniset länsimaat uhkaavat sionistien valtaa, ja siksi sionistit operoivat monikulttuurisuuden ja joukkomaahanmuuton puolesta erityisesti näissä maissa. Tämä sionistien masinoima maahanmuuton uhka ilmenee rodullisesti ei-sopivien vierasmaalaisten saapumisena ja asettumisena Pohjoismaihin, joka sallittuna johtaa pohjoismaalaisten syrjäyttämiseen ja kansanmurhaan.¹⁵⁶ Kansojen tuhoamisen lisäksi myös ympäristö esiintyy uhattuna tässä globaalien sionistien omaneduntavoittelussa.¹⁵⁷

Sionistit myös edistävät muita kansoille haitallisia aatteita eri valtioissa, kuten liberalismia ja kulttuurimarxismia. Kulttuurimarxismilla voidaan nähdä viittaavan näkemykseen, jonka mukaan länsimaisen sivilisaation tuhoamista juonitellevat tahot nakertavat perinteisiä arvoja kannattamalla vastakulttuuria, monikulttuurisuutta, tasa-arvopoliittikkaa ja poliittista korrektiutta.¹⁵⁸ Vastarintaliikkeen mukaan etnisesti yhtenäiset valtiot pystyvät toimimaan kansan edun mukaisesti, kun taas monikulttuuriset valtiot ovat tuomittuja sisäiseen kiistelyyn eri kansanryhmien välillä.

Manifestin mukaan sionismiin liittyy historiallinen ja uskonnollinen ajatus Jumalan valitun kansan, juutalaisten, pakotetusta ylivallassa ja erityisestä oikeudesta hallita ei-juutalaisia ja keskittää taloudellinen, poliittinen ja kulttuurinen valta itselleen.¹⁵⁹

---

¹⁵⁴ Poliittikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁵⁵ *Globaali sionistinen eliitti*. Poliittikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁵⁶ Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁵⁷ *Globaali sionistinen eliitti*. Poliittikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Sallamaa 2018.

¹⁵⁸ *Mitä on kulttuurimarxismi?* Kansallinen Vastarinta. Radikaloituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 22.6.2017.

¹⁵⁹ *Globaali sionistinen eliitti*. Poliittikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Kuitenkin liikkeen mukaan sionisteihin kuuluu myös muitakin kuin vain juutalaisia uskonnollisista tai itsekkäistä syistä. Tekstissä korostetaan, että kaikki juutalaiset eivät ole sionisteja.¹⁶⁰ Liikkeen voi siis tavallaan tulkita kieltävän suoran antisemitismin eli juutalaisvastaisuuden. Muun muassa Sallamaa on kuitenkin tulkinnut tämän tarkoittavan tosiasiallisesti sitä, että liike toteaa näin vain Suomen sananvapauslakien pakottamana.¹⁶¹ Globaali sionismi kuitenkin näyttäytyy päävihollisena liikkeelle ja pääsyllisenä maailman uhkaavaan tilanteeseen. Se on paha, josta monet ongelmat kumpuavat.

Liikkeen käsitykset sionismin uhasta muistuttavat hyvin paljon Lööwin tekemiä havaintoja varhaisempien natsististen liikkeiden parissa vallinneista ajatuksista. Erityisesti niin kutsuttu ZOG- ideologia jakaa liikkeen kanssa paljon yhteistä.¹⁶² ZOG (Zionist Occupational Government) viittaa uskomukseen maailmaa hallitsevasta juutalaisesta maailmanhallinnosta ja miehityksestä. Tämä hallinto ja miehitys toimii kansallismielisiä vastaan ja käyttää apunaan lakeijoita, ”henkisiä” juutalaisia, jotka ovat valmiita myymään itsensä sionistien palvelukseen.¹⁶³ Aktivistien on nähty käyvän pyhää rotusotaa valkoisen miehen vastauksena juutalaisten valkoisen rodun tuhoamissodalle.¹⁶⁴ Sionismin vastaisuudesta huolimatta Vastarintaliike ei kuitenkaan tuo esiin pyhän rotusodan tai rotusodan käsitettä tai edes mainitse sitä manifestissaan.

Globaali sionismin tavoin ZOG on nähty vastuussa monesta pahasta: maahanmuutosta, homoudesta, kommunismista, liberalismista sekä moraalisesta rappiosta.¹⁶⁵ Lööwin mukaan ZOG:in on nähty saavuttaneen eräänlaisen demonisen kokonaisuuden luonnetta, jossa kaikki seikat alkavat sekoittua toisiinsa yhdeksi yksittäiseksi järjestelmäksi. Tämä järjestelmän tulkittu olevan vastuussa kaikesta pahasta. Lööw onkin luonnehtinut Vastarintaliikettä edeltäneiden ruotsalaisten aktivistien mielissä ZOG:in käsittäneen vallitsevan järjestelmän ja yhteiskunnan kokonaisuudessaan.¹⁶⁶ Siksi koko järjestelmä käsitettiin viholliseksi, jota vastaan tuli taistella. Myös

¹⁶⁰ *Globaali sionistinen eliitti*. Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁶¹ Sallamaa 2018, 43.

¹⁶² Lööw 1998, 299.

¹⁶³ Lööw 1998, 301-303.

¹⁶⁴ Lööw 1998, 264-266.

¹⁶⁵ Lööw 1998, 305-306.

¹⁶⁶ Lööw 1998, 306.

Koivulaakson aiemmin tehty havainto¹⁶⁷ Vastarintaliikkeen järjestelmäkriittisestä luonteesta näyttää pitävän edelleen paikkansa: liike ei pelkästään pyri puolustamaan olemassa olevaa järjestelmää ulkopuolisina pitämiltään uhkaajilta vaan myös kumoamaan sen rappeutuneena ja täysin korjauskelvottomana.

3.2 Vallitsevan järjestelmän ongelmat

Globaalin valtaeliitin päämääränä ei liikkeen mukaan ole pelkästään kansojen seikoittaminen maahanmuuton ja väestönsiirtojen kautta vaan myös valvontayhteiskunta.¹⁶⁸ Levottomuuksien ja rikollisuuden ruokkiminen sekä väestönsiirrot osana tätä kokonaisuutta toimivat länsimaissa tekosyynä valvontayhteiskunnan rakentamiselle. Näin kansalle saadaan perusteltua lisääntyvä kontrolli ilman protestointia. Liikkeen mukaan valvontayhteiskunnan rakentaminen etenee vauhdilla, ja sen pystyttäminen vaikeuttaisi eliitin vallan haastamista entisestään.¹⁶⁹

Suurena ongelmana liike näkee myös vallitsevan kapitalismin ja finanssikapitalistisen järjestelmän.¹⁷⁰ Talous ei nykyisellään aja kansan etua vaan ainoastaan pienen globaalin ryhmän etuja, joka itseasiassa kansojen hyvinvoinnin kustannuksella ja sitä heikentämällä rikastuttaa itseään. Liikkeen mukaan tämä järjestelmä myös murhaa kulttuurin ja verenperinnön avoimen rajojen politiikalla. Väestönsiirrot ja vierasmaalaisten asuttaminen tekevät yhteisten intressien ajamisesta mahdotonta, mutta tukevat puolestaan globaalien vallanpitäjien otetta vallasta: hajanaista ja keskenään riitelevää väestöä on helpompi hallita.¹⁷¹

Monikulttuurisuuden ohella järjestelmä myös riistää luonnon resursseja ja aiheuttaa vakavaa tuhoa ympäristölle.¹⁷² Luonnon riistäminen johtaa lopulta vakaviin ympäristökatastrofeihin, ja tämän liike haluaa estää. Resurssien rajallisuus ja liiallinen väestönkasvu kiihdyttävät valtioiden välistä kilpailua, johon on varauduttava vakavasti. Liike haluaakin korvata nykyisen maapalloa tuhoavan järjestelmän kestäväällä ja

---

¹⁶⁷ Koivulaakso 2012, 29-30.

¹⁶⁸ *Rikos ja rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁶⁹ *Rikos ja rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁷⁰ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

¹⁷¹ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

¹⁷² Poliitiikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

luonnon kanssa tasapainossa olevalla järjestelmällä, joka sallii planeetan jättämisen myös lapsillemme. Vihreät kysymykset ovat liikkeen mukaan aina olleet kansallissosialismille tärkeitä.¹⁷³ Kuitenkaan esimerkiksi ilmastonmuutosta ei mainita.

Mediasta on tullut liikkeen mukaan kansalaisten valistamisen sijasta suomalaisvastaisen propagandan tuottaja.¹⁷⁴ Pieni, piilossa työskentelevä ja kansalle vihamielinen eliitti omistaa valtamedian. Pohjoismaissa johtavat tiedotusvälineet ovat ulkomaisten pankkien ja muukalaistaustaisten sukujen omistuksessa. Näitä sukuja mainitaan olevan esimerkiksi Bonnierit, Hjärnet ja Erkot.¹⁷⁵ Media on siis korruptoitunut ja valjastettu palvelemaan eliitin kansalle vihamielisiä päämääriä. Median avulla luodulla mielipidemonopolilla eliitti sitten ohjailee tehokkaasti julkista mielipidettä. Israelille uskollisten mediamogulien toimesta pohjoismaalaisia aivopestään massiivisella propagandalla, jonka keskeisiä arvoja ovat monikulttuurisuus ja kulttuurimarxistiset aatteet.¹⁷⁶ Liikkeen mukaan eliitin valta-asema mediassa johtaa kansan tuhoutumiseen, mikäli sitä ei murreta.

Tämä eliitin hallitsema media ajaa joukkomaahanmuuttoa ja kansojen seikoittamista sekä valehtelee sekä pimittää monikulttuurisen yhteiskunnan todellisia seurauksia.¹⁷⁷ Media myös mustamaalaa rikollisiksi ne pohjoismaalaiset, jotka protestoivat tai yrittävät järjestäytyä vastustamaan ”valkoista kansanmurhaa”. Kulttuurimarxismin ohella myös muut tuhoiset ideologiat kuuluvat median valikoimaan hämmennyksen ja epävakauden luomiseksi. Liikkeen mukaan valtamedia siis toimii kansalle vihamielisellä tavalla, ja tällä nähdään olevan etnisesti, kulttuurisesti ja rodullisesti tuhoisia seurauksia.

Median valta kuvataan myös suuremmaksi kuin poliitikkojen. Mediapäälliköt eivät ole kansan valitsemia, eikä kansalla ole mitään valtaa heidän toimintansa suhteen.¹⁷⁸ Valtamediassa ei oteta moraalista vastuuta työstään eikä kukaan joudu vastuuseen

¹⁷³ *Kestävä politiikka*. Poliitiikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁷⁴ Poliitiikkamme, kohta 5. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti; ks. Sallamaa 2018, 43.

¹⁷⁵ Poliitiikkamme, kohta 5. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁷⁶ Poliitiikkamme, kohta 5. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁷⁷ *Lait kansalle vihamielisestä propagandasta*. Poliitiikkamme, kohta 5. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁷⁸ *Kansan päättävä valta mediasta ja yhteistoiminta*. Poliitiikkamme, kohta 5. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

ajojahdeista ja ihmiselämien tuhoamisesta. Liikkeen mukaan rikkaat voivat kuitenkin ostaa itselleen mediavaltaa, joka tarkoittaa lisää poliittista valtaa sekä kansalaisten ajatusten kontrollointia. Lisäksi mediaa ei nähdä koskevan avoimuuden periaate, vaan sen sisäinen toiminta, päätökset ja rahoittajat jäävät piiloon suurelta yleisöltä. Liikkeen mukaan median tärkein tehtävä olisi tutkia vallanpitäjiä korruption välttämiseksi. Mediasta on kuitenkin tullut vallan vahtikoiran sijasta yksi valtiomahdeista.¹⁷⁹

Yksi keskeisistä vastarinnan kohteista liikkeessä on niin ikään Pohjoismaiden vallitseva poliittinen järjestelmä. Liike tunnustaa asenteensa demokratian nykyistä käsitettä kohtaan ongelmalliseksi. Demokratiasta nähdään tulleen synonyymi rappiolliselle ja sionistien hallinnoimalle järjestelmälle länsimaissa.¹⁸⁰ Sana demokratia tulkitaan propagandan välineeksi: kaikki, jotka kyseenalaistavat nykyisen yhteiskunnallisen kehityksen voidaan leimata demokratian vastustajiksi. Liikkeen mukaan 100 vuotta sitten ihmiset tuskin olisivat tukeneet demokratiaa sellaisena kuin se nyt on. Demokratia merkitsee nykyaikana ”rodullisesti erilaisten joukkomaahanmuuttoa”, ”yleistä moraalista rappiota” sekä ”seksuaalisesti poikkeavien henkilöiden orgioiden kaltaisia festivaaleja” kun taas samanaikaisesti ”kansa kärvistelee omassa maassaan”.¹⁸¹

Liikkeen mukaan Pohjoismaissa ei ole oikeaa demokratiaa vaan pikemminkin eräänlainen näennäisdemokratia, ”demokratuuri”.¹⁸² Tässä demokratuurissa on vain muodollinen mielipiteenvapaus. Oikeasti poliittiseen mielipiteeseen kohdistunutta vainoa harjoitetaan aktiivisesti mutta katseilta piilossa. Vallanpitäjien ja eliitin ideologiat kyseenalaistavat henkilöt joutuvat vainon kohteeksi. Tässä demokratuurissa kansalaiset ovat epätasa-arvoisia lain edessä: heillä ei ole oikeusturvaa ja heidät saatetaan leimata mediassa. Tämä puolestaan voi johtaa työn ja elannon menetykseen. Tätä mustamaalausta harjoitetaan etenkin niitä henkilöitä kohtaan, jotka vastustavat monikulttuurisuutta ja muita kansalle tuhoisia ajatuksia.¹⁸³

¹⁷⁹ *Kansan päättänytävalta mediasta ja yhteistoiminta*. Poliitiikkamme, kohta 5. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸⁰ *Nykyinen ”demokratia”*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸¹ *Nykyinen ”demokratia”*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸² Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸³ Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Demokratuurissa suojellaan liikkeen mukaan ennemmin vähemmistöjä (uskonnolliset, seksuaaliset, rotuiset) kuin valtaväestöä, vaikka perustuslain mukaan samanarvoisuus lain edessä on yksi valtiomuodon perustavista tunnuspiirteistä.¹⁸⁴ Etnisesti pohjoismaalaisia, varsinkin niitä, jotka taistelevat kansansa selviytymisen puolesta, rangaistaan kovemmin kuin muita. Liike näkeekin, että oikeusvaltio on suistunut raiteiltaan ja sen prosesseja värittää mielivaltaisuus. Esimerkiksi laki kiihottamisesta kansanryhmää vastaan on oikeastaan pohjoismaalaisia vastaan suunnattu rotulaki, joka suojaa vähemmistöjä. Myös viranomaiset ovat sortuneet puolueellisuuteen: he sotkevat työhönsä omia poliittisia intressejään.¹⁸⁵ He saattavat nykyään ottaa kantaa avoimesti esimerkiksi monikulttuurisuuden ja joukkomaahanmuuton puolesta tai osallistua Pride-kulkueisiin. Myöskään itsenäisiä tuomioistuimia ei nähdä olevan, sillä niiden jäseninä toimii puolueellisia poliitikkoja.

Lööw on tunnistanut samanlaisia demokratianvastaisia piirteitä ruotsalaisen natsismin parissa. Demokratia torjuttiin, sillä se nähtiin hallintotapana, jossa massoilla ei ollut todellista valtaa, johtajat ajoivat vain omaa etuaan, riippuvuus kansan oikukkaasta tahdosta teki johtajista heikkoja ja jossa juuret ruotsalaiseen historialliseen traditioon puuttuivat eikä ruotsalainen kansallistunne välittynyt.¹⁸⁶ Vastarintaliike näyttää kuitenkin kritisoiden vahvasti nimenomaan sitä, että juuri kansa on sivuutettu päätöksenteossa. Tämä näyttäisi olevan tiettyssä määrin erkaneva käsitys joistakin varhaisemmista vaatimuksista demokratian totaalista lakkauttamisesta ruotsalaisten aktivistien parissa.¹⁸⁷ Kuitenkin kysymys liikkeen ”oikean demokratian” perustamisesta antaa paljon tulkinnanvaraa. Tässä kysymyksessä määritelmämme siitä mitä tarkoitamme demokratian vastustamisella antaa erilaisia vastauksia. Jos antidemokraattisuus on sekä nykydemokratian vastustamista että sen korvaamista ”oikealla demokratialla”, niin tällöin voimme tulkita myös Vastarintaliikkeen demokratianvastaiseksi. Liikkeen omaan näkemykseen oikeanlaisesta demokratiasta palataan liikkeen ideaalia yhteiskuntaa käsittelevässä osiossa.

¹⁸⁴ Sallamaa 2018, 43. *Samanarvoisuus lain edessä*. Poliittikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸⁵ *Puolueettomat hallintoviranomaiset ja tuomioistuimet*. Poliittikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸⁶ Löow 1998, 269.

¹⁸⁷ Löow 1998, 270-271.

Myös vallitsevan koulutusjärjestelmän liike näkee puutteellisena. Koulujen nähdään myös toimivan osaltaan liberaalin aivopesun roolissa.¹⁸⁸ Liikkeen mukaan opetussuunnitelmat ovat liian laajoja, sisältävät tarpeetonta sisältöä ja toisaalta sivuttavat täysin tärkeitä aiheita.¹⁸⁹ Todellinen hyöty monille näyttäytyy olemattomana aikuisiässä. Myöskään erityistaitavia ei huomioida. Koulut myös kasvattavat veltoja, heikkoluonteisia ja itsekeskeisiä yksilöitä, jotka eivät hahmota itseänsä kansansa osana. Lisäksi älyllistä ja kädentöitä tekevien välisen vastakkainasettelun tulkitaan saaneen jo halveksunnan piirteitä. Tämän eriytymisen ja yhtenäisyyden käsityksen katoamisen liike näkee uhkana kansan yhtenäisyydelle ja selviytymiselle.

Liikkeen mukaan nykyjärjestelmä ei myöskään tue perheellisyttä tai terveitä sukupuolirooleja. Naisten varhainen pakottaminen työelämään on saanut aikaan valintatilanteen uran ja perheen väliltä.¹⁹⁰ Sovinismi ja feminismi ovat kääntäneet miehet ja naiset toisiansa vastaan, jonka seurauksena on pahoinvoiviin naisia.¹⁹¹ Liike näkee nykyaikaisen urakeskeisyyden aiheuttavan sen, että sekä miehiltä että naisilta jää paljon tärkeitä velvollisuuksia täyttämättä.

Liikkeen kritiikki vallitsevaa järjestelmää kohtaan saa moninaisia piirteitä. Kapitalismi, monikulttuurisuus, väestönsiirrot, demokratia, moraalinen rappio, valvontayhteiskunta, media, koulutusjärjestelmä, sukupuoliroolit, ympäristön tuhoaminen sekä korruptio näyttäytyvät keskeisinä kysymyksinä. Kuitenkin ne kaikki voidaan nähdä globaalien sionistien ja heidän lakeijoidensa aikaansaannoksina, jotka liike haluaa kumota. Toisaalta nämä aikaansaannokset ovat samaan aikaan myös sionistien keinoja pysyä vallassa ja heikentää heitä kohtaavaa vastarintaa erityisesti länsimaisten kansakuntien kohdalla. Liike näyttäisikin esittävän, että maailman usealle ongelmalle on alun perin sama alkupiste ja syy. Mikäli tähän alkuperäiseen ongelmaan, globaaliin sionismiin puututtaisiin, olisi mahdollista saavuttaa parempi, ellei täydellinen, yhteiskunta ja maailma. Samalla myös liikkeen esittämät kritiikin kohteet voitaisiin korjata.

¹⁸⁸ *Koulunkäynti ja koulutus*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁸⁹ *Koulunkäynti ja koulutus*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁹⁰ *Perhepolitiikka ja naisen rooli yhteiskunnassamme*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁹¹ *Perhepolitiikka ja naisen rooli yhteiskunnassamme*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

4 Ideaali: Keskeiset erottelut ja ”hyvä yhteiskunta”

Liike esittää joukon erilaisia ajatuksia ja ideaaleja, joiden mukaan yhteiskunta tulisi järjestää. Yhteiskunta, jossa tämä ideaali toteutuisi olisi yhtenäinen Pohjoismaiden alueen käsittävä kansallissosialistinen valtio. Tämä pohjoismaainen valtio kykenisi turvaamaan kansan ja sen rodun selviytymisen sekä kukoistuksen. Mutta minkälainen tämä valtio olisi ja mitkä olisivat sen ratkaisevat erot nykyiseen järjestelmään?

Ylivoimaisesti keskeisin ja perustavanlaatuisin käsitys liikkeen ”hyvässä yhteiskunnassa” on rotuajattelu. Onnistuneessa yhteiskunnassa on liikkeen mukaan otettu huomioon kunkin kansan rodulliset erityispiirteet. Toinen keskeinen ajatus on Pohjoismaiden kontekstiin liittyvä ajatus uudesta pohjoismaalaisesta identiteetistä, joka toimisi pohjana uudelle yhtenäisen Pohjoismaat käsittävän valtion ja sen kansalaisten identiteetillä. Yhteiskunnallisessa toiminnassa niin yksilön kuin yhteisönkin osalta liikkeen mukaan on otettava huomioon kansa, joka tiivistyy käsitykseen kansankokonaisuudesta.

Edellä mainittujen kolmen keskeisen erottelun lisäksi liike visioi hyvään yhteiskuntaansa joukon erilaisia painotuksia ja ominaispiirteitä vallitsevaa järjestelmään verrattuna. Näitä ovat muun muassa taloudellinen itsenäisyys ja omavaraisuus, vaihtoehto nykyiselle demokratialle, ympäristöajattelu sekä puolustuksellinen varustautuminen.

Osa näistä elementeistä on lähempänä ja osa toisaalta kauempana niitä ajatuksia, joita olemme tottuneet pitämään osana äärioikeistolaisuutta ja saksalaista kansallissosialismia. Pyrkimys itsenäiseksi taloudellisista riippuvuussuhteista ei ole historiallisesti uusi eikä edes välttämättä äärioikeistolainen. Ajatukset kansasta ja johtajasta ja demokratian kunnianpalautuksesta näyttäytyvät verrattain maltillisilta ajatuksilta, jos niitä vertaa absoluuttisen johtajuuteen ja edeltäneisiin totalitaarisiiin esimerkkeihin hallinnosta. Luonto- ja ympäristöajattelu liikkeessä esiintyy kuitenkin erityislaatuisena. Se näyttäisi pohjautuvan enemmänkin perustavanlaatuisen biologiseen käsitykseen maailmasta ja todellisuudesta pikemminkin kuin vallitsevasta ympäröivästä poliittisesta tilanteesta ja sen trendeistä. Sotilaallinen toiminta ja

varustautuminen nähdään välttämättömänä hyveenä, ja liike perusteleekin voimankäyttöä vain puolustuksena vihamielistä toimintaa kohtaa.

4.1 Rotuajattelu

”...sillä jos rotumme tuhoutuu, ei lailla ja järjestyksellä, oikeudenmukaisuudella tai millään muullakaan ole merkitystä.” - Poliitiikkamme, kohta 4, Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti

Vastarintaliike näkee ihmisen erottamattomana osana luontoa.¹⁹² Täten ihmisen elämää ja todellisuutta määrittävät biologia sekä luonnon lait. Kenties yksi keskeisimmistä käsityksistä liikkeessä on käsitys maailman kansojen jakautumisesta erilaisiin, eri ominaisuuksia omaaviin rotuihin.¹⁹³ Rotu nähdään biologisena terminä, ja sen voi katsoa tarkoittavan joko jalostuksen tai luonnollisen eriytymisen tuloksena syntynyttä ryhmää saman lajin sisällä. Toisin sanoen rotu tulkitaan siis populaatioksi, jolla on joukko sille ominaisia morfologisia eli muodollisia, fysiologisia ja käyttäytymiseen liittyviä piirteitä.¹⁹⁴ Karkeasti jaoteltuna ihmislajin nähdään jakautuvan kolmeen päärotuun: europideihin eli valkoiseen rotuun, negrideihin eli mustaan rotuun sekä mongolideihin eli aasialaiseen rotuun. Joukko laajenee viiteen, mikäli tulkinnassa erotellaan Amerikan alkuperäisasukkaat sekä Australian aboriginaalit omiksi pääroduikseen. Loput ihmispopulaatioista ovat eriasteisia sekoituksia päärotujen välillä ja siten tarkan rotuluokittelun ulkopuolella. Rodullisten erojen merkittävyyden vuoksi rotu tulkitaankin yhdeksi keskeisimmistä yhteiskunnallisen järjestäytymisen perusteiksi liikkeessä.¹⁹⁵

Esikuvana biologisten eliöiden luokittelussa liike mainitsee 1700-luvulla eläneen Carl von Linnén.¹⁹⁶ Vastarintaliike korostaa, että rotu oli itsestäänselvyys biologian ja antropologian parissa aina 1960-luvulle asti, kunnes vasemmistolaiset tasa-arvoajattelijat häivyttivät rodun olemassaolon ajaakseen omia poliittisia päämääriään.¹⁹⁷ Rodunkieltäjien argumenteilla ei kuitenkaan nähdä olevan tieteellistä pohjaa tai ne ovat

¹⁹² Poliitiikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁹³ *Rodun määritelmä*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

¹⁹⁴ *Rodun määritelmä*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

¹⁹⁵ Poliitiikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

¹⁹⁶ *Rodun määritelmä*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

¹⁹⁷ *Rodun määritelmä*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

epäolennaisia rodun kannalta. Rodun määritelmä ei liikkeen mukaan vaadi selkeitä rotujen välisiä rajoja, vaan yleisempi rodullinen tilanne populaatioissa esiintyy liukumana selkeästi erottuvien tyyppien välillä.¹⁹⁸ Olennaisena rodun kannalta nähdään se, kuinka geenit vaikuttavat ja onko niiden vaikutuksilla ennustettavaa arvoa.

Valkoisella rodulla nähdään olevan erilaisia fyysisiä ja henkisiä ominaisuuksia suhteessa muihin rotuihin.¹⁹⁹ Vaalea iho, sopeuma D-vitamiinin saannin turvaamiseksi, silmien ja hiusten väri, matalampi luuntiheys ja paino sekä suurempi keuhkojen tilavuus mainitaan esimerkeiksi fyysisistä ominaisuuksista. Henkisissä ominaisuuksissa valkoinen rotu on asetettu välimaastoon älykkyydessä aasialaisen ja mustan rodun väliin, aasialaisen ollessa älykkäin ja mustan pitäessä perää.²⁰⁰ Luonteeltaan valkoinen rotu nähdään vähemmän impulsiivisena, kyvykkäänä sekä suunnittelemaan tulevaisuutta että toimimaan yhteistyössä muiden ryhmän jäsenten kanssa selviytymisen edistämiseksi. Esimerkiksi uhkarohkeaa käyttäytymistä nähdään liikkeen mukaan tavattavan enemmän mustien, latinojen sekä Amerikan alkuperäisasukkaiden parissa. Erojen kehityksen syynä nähdään kylmän ilmaston vaikutus, joka pakotti populaatiot muuttamaan selviytymisstrategiaansa.²⁰¹ Lisääntymisstrategiassa valkoisen rodun nähdään painottuvan vähäiseen jälkeläisten tuottamiseen, jossa vähäisten jälkeläisten selviytymiseen panostetaan enemmän resursseja. Vastakohtana tälle nähdään lämpimän ilmaston mustan rodun lisääntymisstrategiaa, jossa tuotetaan mahdollisimman suuri määrä jälkeläisiä, joiden selviytymiseen ei panosteta niin suurta ponnistusta.

Edellä mainittujen rotutieteellisinäkin pidettävien näkemysten perusteluun liike on manifestin lisätekstissä käyttänyt erilaisia lähteitä, joiden se tulkitsee perustelevan näitä näkemyksiä. Näiden tekstien joukossa on muun muassa Richard Lyymin ja Tatu Vanhasen *IQ and the Wealth of Nations* (2002).²⁰² Lisäksi näitä näkemyksiä tukee liikkeen mukaan myös terve järki.²⁰³ Koska ihmislajin sisällä olevat erot ovat merkittäviä, tulee ne liikkeen mukaan ottaa huomioon myös eri kansojen

¹⁹⁸ *Rodun määritelmä*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

¹⁹⁹ *Valkoisen rodun fyysiset ominaisuudet*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013; ks. Sallamaa 2018, 42.

²⁰⁰ *Valkoisen rodun henkiset ominaisuudet*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013; ks. Sallamaa 2018, 42.

²⁰¹ *Erojen kehitys*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

²⁰² *Lähteet*. Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1, 2013.

²⁰³ *Etnisesti pohjoiseurooppalainen vai lähisukua?* Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

yhteiskunnallisessa järjestäytymisessä.²⁰⁴ Samanlainen yhteiskunnallinen malli ja järjestys ei esimerkiksi toimisi yhtä hyvin suomalaisille ja kiinalaisille ja niin edelleen. Kansojen väliset synnynnäiset erot olisi siis otettava huomioon politiikassa. Valtion tulee olla uskollinen rodulle, ei tietylle luokalle tai toisiansa vastustaville intressiryhmille.²⁰⁵ Lisäksi valtioiden toimivuutta ei pitäisi mitata bruttokansatuote BKT:n kautta vaan sillä, miten valtio mukautuu kansansa hyvinvointiin ja selviytymiseen.²⁰⁶

Keskeisimpänä rotuna yhteiskunnallisen järjestäytymisen kannalta liikkeen manifestissa on *pohjoinen rotu* (ruots. *nordisk ras*).²⁰⁷ Pohjoinen rotu nähdään Pohjoismaiden alueen kansojen perimässä hallitseva piirteenä, ja Pohjoismaiden väestö erityisenä populaation varianttina suhteessa maailman muihin populaatioihin.²⁰⁸ Eristyksen nähdään synnyttäneen pohjoismaalaisten ainutlaatuisen geeniperimän, kulttuurin ja yhteiskunnallisen rakenteen. Yhteistyökykyisyys, kekseliäisyys, järjestelmällisyys, velvollisuudentunto sekä altruismi ovat kaikki muovautuneet tuhansien vuosien aikana erossa muistaroduista. Liikkeen tavoitteena ei kuitenkaan ole luoda täysin puhdasta pohjoista rotua, vaan säilyttää kansa sellaisena kuin se tänään näyttää eli pitää pohjoinen rodullinen tyyppi hallitsevana pohjoismaisessa geenipoolissa.²⁰⁹ Liikkeen esittämä ajatus rodun puolustamisesta onkin osittain monitulkintaista, sillä ilmeisesti myös nykyistä pohjoismaalaista geneettistä koostumusta pidetään rotuna sinänsä, jota tulee puolustaa uhkia vastaan vaikka se ei täysin puhdas pohjoinen rotu olekaan.²¹⁰ Tämä hämärtää entisestään käsitystä siitä, mitä rodulla manifestissa oikeastaan tarkoitetaan.

Rodullisesti pohjoismaiseen yhteiskuntaan yhteensopivina ihmisinä liike pitää suurta osaa keski- ja itäeurooppalaisiin kuuluvista ihmisistä sekä muualla maailmassa

²⁰⁴ *Valtio on kansa – kansa on valtio*. Poliitikamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁰⁵ *Valtio on kansa – kansa on valtio*. Poliitikamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁰⁶ *Valtio on kansa – kansa on valtio*. Poliitikamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁰⁷ *Etnisesti pohjoiseurooppalainen vai lähisukua?* Poliitikamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Vår väg. Ny politik för en ny tid, 2015.

²⁰⁸ Poliitikamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 42.

²⁰⁹ *Etnisesti pohjoiseurooppalainen vai lähisukua?* Poliitikamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²¹⁰ Poliitikamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

asuneista pohjoismaalaista alkuperää olevista ihmisistä.²¹¹ Toisin sanoen tämän voi tulkita tarkoittavan länsimaisiin ja eurooppalaisiin kansoihin kuuluvia ihmisiä. Liike korostaa, että viha ja sorto eivät kuulu sen ajamaan maahanmuuttopolitiikkaan.²¹² Pienen määrän muukalaisia ei nähdä vaikuttavan ”kansanruumiin” selviytymiseen ja turvattuun geenipooliin.²¹³

Liikkeen käsitykseen rodusta liittyy myös ajatus ihmislajin monimuotoisuuden varjelemisesta osana biodiversiteettiä: kansojen seikoittaminen on torjuttava, jotta monimuotoisuus säilyy.²¹⁴ Tavoiteltu utopia on vapaiden kansojen maailma, jossa rodut elävät erillään mutta silti yhteistyössä.²¹⁵ Jokainen yhteisö kehittyisi tällöin omien edellytystensä pohjalta ja sopusoinnussa luonnon kanssa. Kansojen sekoittaminen ja joukkomaahanmuutto esiintyvät uhkana alkuperäisille populaatioille, ekosysteemeille ja biologiselle monimuotoisuudelle.

Liikkeen käsitystä rodusta voi pitää moniosaisena ja jopa epäselvänä. Myöskään valkoisen rodun suhdetta pohjoisen rotuun ei varsinaisesti selvennetä lisää. Kuitenkin liike toteaa, että todellisuudessa suurimmassa osassa tapauksista on itsestään selvää, kenen alkuperä on pohjoismaalainen tai sitä lähellä, ja vain kiistanalaisimmissa tapauksissa tarvittaisiin apua modernin geneettisen profiloinnin osalta määrittämään henkilön pääasiallista pohjoista rodullista alkuperää.²¹⁶

Rotu näyttäytyy määrittävänä tekijänä ihmisten henkisten ja fyysisten ominaisuuksien suhteen. Näiden erojen merkittävyys tekee tarpeelliseksi ihmisten jakautumisen omien tyyppiensä mukaisiin yhteiskuntiin, joissa nämä ominaisuudet otetaan parhaiten huomioon. Kansa ei ole synonyymi rodulle, vaan kansan koostumus voi olla osuutta monesta rodusta ja niiden tyypeistä. Kuitenkin kansan selviytyminen nähdään olevan irrottamattomasti yhteydessä rodun selviytymisen kanssa. Joukkomaahanmuutto tarkoittaa liikkeen mukaan pohjoismaalaisten fyysistä syrjäyttämistä ja

---

²¹¹ *Etnisesti pohjoiseurooppalainen vai lähisukua?* Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²¹² Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²¹³ *Maahanmuuttajien palauttaminen lähtömaihin.* Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²¹⁴ Poliittikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²¹⁵ *Biologinen monimuotoisuus.* Poliittikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²¹⁶ *Etnisesti pohjoiseurooppalainen vai lähisukua.* Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

kansanmurhaa.²¹⁷ Liikkeen käsitys pohjoismaalaisista erillisenä ryhmänä ja yhteisenä (uutena) identiteettinä perustuu kolmeen tekijään: yhteiseen geneettiseen, historialliseen ja kulttuuriseen perintöön.²¹⁸ Tämän nähdään takaavan yhteistyön ja estävän vihanpidon kyseisen ryhmän sisällä.

Vaikka pohjoismaisen alueen kansat muodostuvat vain hallitsevaksi osaksi pohjoisen rodun piirteistä, on rotu silti tärkein puolustuksen kohde. Pohjoismaiden kansojen nykyisen geneettisen tyypin voikin ymmärtää myös itsessään roduksi liukumaperiaatteen mukaisesti. Liiallinen rodullinen moninaisuus kansojen sisällä koetaan haitalliseksi ja epävakautta aiheuttavaksi. Hallitsevan pohjoisen rodullisen tyypin selviytymistä ja dominanssia pohjoismaisella alueella ei saa asettaa vaakalaudalle. Kuitenkin nykyistä pohjoismaiden väestöä voi pitää osana liukumaa eri rotutyyppeiden ääriesimerkkien välillä eikä kyseessä ole täysin puhdas pohjoinen rotu. Kansa on silti liikkeen näkemyksen mukaan perinnöllisesti homogeeninen, samat yhteiskunnalliset intressit omaava kollektiivinen yksikkö.

Pohjoisen rodun voi myös tulkita eräänlaiseksi sateenvarjokäsitteeksi pohjoismaisen alueen kansojen erityisyydelle suhteessa muiden kuin pohjoismaiden alueen kansoihin. Täysin puhdas pohjoinen rotu sijaitsee siis pohjoismaalaisten kansojen perimässä, jonka ainakin hypoteettisesti voisi siis tuoda esiin rodunjalostuksella. Tähän liike ei kuitenkaan pyri vaan se tavoittelee vain pohjoismaisten kansojen nykyisen rodullisen (eli geneettisen) koostumuksen säilyttämistä sellaisena kuin se nyt on. Tässä mielessä liikkeen voi tulkita muutosta, joskin rodullista sellaista, vastustavana toimijana.

Rodulla voi nähdä liikkeen tulkinassa biologisen ja luonnollisen lisäksi hyvin konkreettisia sosiaalisia sekä yhteiskunnallisia ulottuvuuksia. Siksi liikkeen näkemystä rodusta ei voi sivuuttaa pelkän luonnollisen tieteen tuotoksena vaan se on myös osaltaan rakennettua ja ylläpidettyä sosiaalista rakennetta. Pohjoisen rodun voi tulkita jakolinjojen sijaan yhdistävänä, nykyisten Pohjoismaiden valtioiden rajat ylittävänä tekijänä. Tämä mahdollistaa yhteisen identiteetin eri pohjoismaiden asukkaiden välillä. Esimerkiksi suomalaisten ei tule vain kapeakatseisesti ajaa oman kansansa ja valtionsa etua vaan ymmärtää olevansa osa suurempaa kokonaisuutta, jonka intressit ovat samat.

²¹⁷ Poliitiikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 42.

²¹⁸ Poliitiikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Siksi taistelu kaikkien pohjoisen rodullisen osuuden edustajien, pohjoismaisen kansan²¹⁹, puolesta on tärkeää sitä uhkaavia tekijöitä vastaan. Rotu näyttäytyy tällöin solidaarisuuden perusteena yhteistyölle ja yhdistymiselle yhteisiä uhkia ja vihollisia vastaan.

Osallisuuden pohjoiseen rotuun voi tulkita ryhmäidentiteettinä, josta jokaisen pohjoismaalaisen tulisi tulla tietoiseksi. Historiallisesti työväenliike pyrki tekemään väestöä tietoiseksi omasta luokastaan ja kanavoimaan näin yhdistetyn työväenluokan sen uskottuja vihollisia, kapitalisteja ja porvareita sekä perinteistä eliittiä, vastaan. Vastarintaliike pyrkii samaan, mutta rodun voi nähdä luokan sijasta erilaisena kollektiivisena yhdistäjänä. Myös rodun vihollisetkin ovat erilaisia. Samaan rotuun kuuluvia pyritään yhdistämään ulkomaalaisia, vähemmistöjä sekä oman rotunsa pettäneitä luopiota vastaan, joita erityisesti löytyy nyky-yhteiskunnan poliittisesta ja taloudellisesta eliitistä.²²⁰ Idean tasolla rotu toimii tehokkaana rajoittajana soluttautumistoimia vastaan: on huomattavasti helpompi tekeytyä jonkin luokan jäseneksi kuin ”vaihtaa” rotuaan.

Rotu toimii myös väljempänä ja suurempia joukkoja saavuttavana yhteisenä nimittäjänä kuin luokka. Rodun voi nimittäin myös laajentaa yhdistäväksi tekijäksi kattamaan miltei koko yhteiskunnan kaikista sen jäsenistä aina taloudellisesta ja henkisestä eliitistä työväkeen. Tämä tietenkin riippuu yhteiskunnassa vallitsevista etnisistä suhteista: huomattavasti monietnisissä yhteiskunnissa tämän kaltainen ajattelu voisi toimia pikemminkin hajottavana voimana kuin yhdistävänä. Ryhmään osallistuminen ei näytä vaativan juuri muuta kuin tulemistä tietoiseksi omasta ”rodustaan” (tietysti siihen liittyvien osaltaan jopa epämääräisten kriteerien täyttämisen lisäksi) ja sen yhteisistä intresseistä, sekä mukauttaa oman toimintansa näiden intressien mukaiseksi. Luonnollisesti Vastarintaliike itse on näiden intressien toteuttaja ja enimmässä määrin myös määrittäjä.

Pintapuolisella tarkastelulla saksalaisella kansallissosialismilla ja Vastarintaliikkeen kansallissosialismilla on paljon samoja käsityksiä rodusta. Vaikka molemmilla on hyvin samankaltaista terminologiaa, suhtautuminen niihin vaihtelee. Vastarintaliike tunnustaa,

²¹⁹ Poliitikamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²²⁰ Poliitikamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

että Pohjoismaiden kansat eivät ole täysin puhdasta pohjoista rotua. Vastarintaliike näyttääkin hyväksyvän Pohjoismaiden vuodesta 1975 vallinneen rodullisen koostumuksen, ja asettuu vain viime vuosikymmenien ei-länsimaalaista tai ei-valkoista rodullista rappiota vastaan.²²¹ Hitlerin pyrkimyksen jalostaa edelleen olemassa olevaa Saksan kansaa puhtaasti pohjoisen rodun luomiseksi²²² voi siis tulkita eroavan Vastarintaliikkeen visioista. Toisaalta nämä Hitlerin todelliset tarkoitusperät eivät olleet alun perin suuren yhteisön tiedossa. Emme siis voi esimerkiksi myöskään arvuutella Vastarintaliikkeen vastaavia salassa pidettyjä visioita, joten joudumme tyytymään toteamukseen eräänlaisesta linjaerosta pohjoisen rodun suhteen. Toisaalta Sallamaa on tulkinnut tämän väestöllisen erottelun tavoitteen johtavan joka tapauksessa toteutuessaan samanlaiseen kansanmurhaan kuin kansallissosialismin varhaisempi historia on osoittanut.²²³

Yksi Hitlerin päätavoitteista oli saksalaisen väestön yhdistäminen saman valtakunnan alaiseksi. Samankaltaiseen tavoitteeseen voi nähdä myös Vastarintaliikkeen pyrkivän, mutta kysymys ei ole aivan yksinkertainen. Vastarintaliike esittää yhdistymistä ja solidaarisuutta eri kieltä puhuvien (joskin pääosin germaanisista kieliä puhuvien) kansojen kesken. Osalla näistä kansoista on yhteistä historiallista taustaa mutta toisilla ei ole, toisin kuin rajan taakse jääneillä saksalaisilla ensimmäisen maailmansodan seurauksena. Pohjoinen rotu ja pohjoismaisuus näyttäytyykin tässä tapauksessa Vastarintaliikkeen osalta eräänlaisena uuden sisällön saaneina sateenvarjokäsitteinä, joiden alle mahtuvat kaikki islantilaisista suomalaisiin sekä etnisesti soveltuviin länsimaalaisiin.

Kysymys rotujen hierarkiasta tai arvopyramidista on niin ikään erilainen. Hitlerille oli itsestään selvää se, että parhaimman rodun oli tultava hallitsevaksi maailmassa.²²⁴ Vaikka rotujen synnynnäiset erot ja epätasa-arvo tietyissä kysymyksissä tunnustetaan liikkeessä, ei heikompaa tai vähäisempää rotua ole sopivaa tuhota tai sen luonnollisia elinalueita kaapata. Vastarintaliikkeen rotukäsitys liittyy erottamattomasti käsitykseen

---

²²¹ *Joukkomaahanmuuton pysäyttäminen*. Poliitikamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.; ks. Sallamaa 2018, 44.

²²² Payne 1995, 195-196.

²²³ Sallamaa 2018, 44.

²²⁴ Payne 1995, 157-158.

luonnon monimuotoisuudesta. Pohjoisen rodullisen tyyppin tuleekin siis olla hallitseva Pohjoismaissa eli sen omalla luonnollisella elinalueellaan.

Rodullisen ja biologisen monimuotoisuuden varjelu ja valtioiden perustaminen eri rotujen ominaisuuksien mukaan viittaisi järjestykseen, jossa kukin rotu olisi oikeutettu asumaan omalla alueellaan omien ehtojensa mukaisesti ja minkään toisen rodun uhkaamatta. Tässä liike eroaa jälleen saksalaisen kansallissosialismin käsityksestä, jossa paremman rodun on tultava hallitsevaksi aluevaltauksilla elintilan tuomiseksi. Tiivistäen Hitlerin rotuajattelua voisi kuvailla hyökkääväksi, kun taas Vastarintaliikkeen puolustukselliseksi. Toinen pyrkii samaan lisää alueita rodulleen, kun taas toinen yrittää säilyttää ne alueet, joita sen rodulla on ollut hallussaan. Toisaalta nykystandardeilla normaalina ja välttämättömänä pidetyn maahanmuuton ja väestönsiirrot liike tulkitsee uhkana Pohjoismaiden kansojen selviytymiselle.

Mystiikkaa tai muita merkittävinä pidettyjä muinaisuuden tapahtumia ei Vastarintaliike tekstissään tuo esiin suhteessa rotuun. Atlantista ei osoiteta alkukotina eikä pohjoinen rotu ole jumalan tai jumalien perillisiä kuten esimerkiksi natsi-Saksan Alfred Rosenberg esitti.²²⁵ Myöskään termiä arjalainen ei käytetä kuvaamaan pohjoisen rodun edustajia. Itseasiassa pohjoinen rotu näyttää yhdeltä rodulta muiden rotujen joukossa maailmassa, jossa kaikki rodut ovat säilyttämisen arvoisia. Pohjoisen rodun perustelutkin vaikuttavat hakevan pohjaa enemmänkin tieteellisenä pidetystä pohjasta kuin arjalaisuuteen liittyvistä alkuperämyyteistä. Kun saksalaisen kansallissosialismin käsityksiä rodusta kuvataan rodulliseksi imperialismiksi, Vastarintaliikkeen rotukäsityksille osuva nimitys voisi olla globaali rasismi: käsitys populaatioiden järjestymisestä rotujen perusteella yhteiskunniksi omille luonnollisille elinalueilleen monimuotoisuuden ja erilaisten populaatioiden vallitsevan harmonian, kehittymisen ja selviytymisen ylläpitämiseksi.

Vastarintaliikkeen voi myös nähdä herättävän henkiin vanhaa rotutieteellistä termistöä ja ajatusmaailmaa, josta tieteellisen yhteisön nähdään jo jossain määrin luopuneen. On kuitenkin muistettava, että rotuajattelu on ollut yhteiskunnallisesti ja historiallisesti paljon laajempi ilmiö eikä se rajoitu vain kansallissosialismiin ja natseihin.

---

²²⁵ Rabinbach 2013, 107.

Varhaisimpia kaikuja samanlaisesta ajattelusta on havaittavissa aina antiikista asti.²²⁶ Rotu itsessään on verrattain moderni käsite, joka alkoi kehittyä vasta 1700-luvulla.²²⁷ Muutokset mittauskriteerien ja tutkimusmetodien osalta ja tiedon määrä kasvu on muuttanut täysin tieteellisen käsityksen ihmislajista viimeisen 200 vuoden aikana. Esimerkiksi jo pelkästään rodun käsitettä pidettiin jo yli kolmekymmentä vuotta sitten hyvin kyseenalaisena tieteen parissa.²²⁸

Vastarintaliikkeen käsitys rodun ja valtion yhteydestä muistuttaa 1800-luvulla valinneita yhteiskuntatieteellisiä käsityksiä valtion kehityksestä.²²⁹ Erityisesti huoli väestön rappiosta eli kyvykkäiden osuuden vähenemisestä suhteessa kelvottomiin oli pääällimmäisiä huolia ajan tutkijoiden piirissä. Tämä degeneraatio nähtiin uhkana kansojen biologiselle kehittymiselle, kun kyvykkäimmät eli eliitin edustajat vähenivät.²³⁰ Käsitystä rodusta oli aiemmin käytetty hallitsevan luokan aseman perusteluun, mutta sittemmin siihen liitettiin ajatus yleisestä ihmisrotujen eriarvoisuudesta, joka saattoi vallita eri kansojen ja alueiden väestöjen välillä.²³¹ Eriarvoisuusajattelu sai luonnontieteellistä pohjaa Charles Darwinin ajatuksesta lajien olemassaolon taistelusta.²³² Olemassaolon taistelun nähtiin soveltuvan eläinlajien sijaan nyt myös eri kansojen ja valtioiden väliseen kamppailuun, ja kamppailun voittaja saisi paikkansa korkeimpana ja kehittyneimpänä rotuna. Kehityksen katsottiin koskevan vain ylempiä rotuja, joiden huippua edusti indoeurooppalainen, arjalaiseksi kutsuttu rotu.²³³ Alemmat rodut oli tuomittu häviämään, sillä henkiset erot ylempien ja alempien välillä koettiin suuriksi. Korkeammalle kehittyneen rodun oikeus maailman resursseihin nähtiin itsestäänselvyytenä.²³⁴

Darwinin ajatus olemassaolon kamppailusta näkyy hyväksyttynä Vastarintaliikkeen näkemyksissä siitä, mistä olemassaolosta ainakin nykyisessä maailmantilassa on kyse ja

²²⁶ Platon. *Teokset II*. Suomentaneet Itkonen-Kaila, Marja; Saarikoski, Pentti; Tyni, Marianna. 1999, Otava. Helsinki. 163.

²²⁷ Kemiläinen, Aira. *Mongoleja vai germaaneja? - rotuteorioiden suomalaiset*. 1985. Suomen Historiallinen Seura, Helsinki. 14.

²²⁸ Kemiläinen 1985, 15-17.

²²⁹ Kemiläinen 1985, 22-27.

²³⁰ Kemiläinen 1985, 29.

²³¹ Kemiläinen 1985, 21-22.

²³² Kemiläinen 1985, 24.

²³³ Kemiläinen 1985, 25-30.

²³⁴ Kemiläinen 1985, 26.

mihin ihmisten ja valtioiden tulisi pyrkiä. Kuitenkaan liikkeen ideologiassa kyse ei ole yksilöiden pelkästä omasta yksittäisestä ja henkilökohtaisesta selviytymisestä vaan yhteisön selviytymisestä ja kukoistuksesta, johon kaikkien siihen kuuluvien tulisi pyrkiä. Selviytyminen ja kukoistaminen ei kuitenkaan liikkeen mukaan tapahdu toisten kustannuksella, vaan liikkeen mukaan on mahdollista varjella sekä omaa ryhmää että toisia. Ihmislajin jakautuminen rotuihin nähdään maailmassa vallitsevana realismina, mutta sen ei katsota edellyttävän valtahierarkiaa niiden välillä vaan jokaisen säilyttämistä ja kehittämistä omilla ehdoillaan omilla asuinalueillaan. Ainoastaan tätä selviytymistä uhkaavat tekijät ovat liikkeen vastustajia.

Pohjoisen rodun suhteen liikkeessä on mielenkiintoista pohtia myös sitä, mikä on tarkalleen ottaen suomalaisten suhde siihen. Rodullisesti suomalaiset on tulkittu eri tavalla historian kuluessa eikä aina positiivisesti suhteessa läntisiin skandinaavisiin naapureihimme. Suomalaiset olivat ulkomaisten germaanisten rotututkijoiden epäilyksien kohteena hyvin pitkään. Suomalaiset esitettiin ensimmäisissä rotuteorioissa jopa henkisesti alempina, rumina sekä laiskoina keltaiseen mongolirotuun kuuluvana kansana.²³⁵ Suomi ei myöskään ole indoeurooppalainen kieli, joka on usein historiallisesti yhdistetty valkoisiin ja arjalaiseen alkuperään.²³⁶ Suomen kielen eroavuus muista Euroopan kielistä toimikin perusteena mitä erilaisemmille tulkinnoille suomalaisten rodullisesta alkuperästä. Kielikysymys on mielenkiintoinen liikkeen kohdalla: ruotsinkielisessä manifestissa samankaltaista kieltä pidetään etuna ja perusteena yhdistymiselle, mutta samaan aikaan vakuutetaan jokaisen Pohjoismaan säilyttävän oman kielensä.²³⁷ Suomenkielinen versio yhtyy käsitykseen kunkin Pohjoismaan kieliperinteen vaalimisesta ja tulkitsee läheisyyden kansojen välillä olevan tosiasia eroavasta kielestä huolimatta.²³⁸

Historiallisesti rotuteorioiden voidaan nähdä seurailleen vahvasti vallitsevan ajan poliittista ympäristöä. Esimerkiksi itsenäisyyden ja varsinkin sodan jälkeen 1945 suomalaiset alettiin liittää sekä itäiseen että läntiseen rotuun ja mongoliteoriasta luovuttiin.²³⁹ Sittenkin käsitys suomalaisten olemuksesta suomalaisena, sekä

---

²³⁵ Kemiläinen 1985, 169-170.

²³⁶ Kemiläinen 1985, 12.

²³⁷ Punkt 3. Vår veg. Ny politik för en nyt tid, 2015.

²³⁸ *Veri tekee veljen*. Pohjoismaainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

²³⁹ Kemiläinen 1985, 204-205.

itäbalttilaisen että pohjoisen rodun sekoituksena, on saanut vahvemman konsensuksen taakseen.²⁴⁰ Itäbalttilaisen rodun nähtiin olevan vahvempana Itä-Suomessa, kun taas pohjoinen rotu oli vahvana Länsi-Suomessa ja erityisesti suomenruotsalaisten kohdalla. Liikkeen manifesti ei kuitenkaan näytä ottavan kantaa suomalaisten osuudesta itäbalttilaiseen rotuun, vaan ainoastaan pohjoinen rotu nostetaan esille vanhoista rotukäsityksistä. Länsisuomalaisten tosin nähdään olevan lähempänä ruotsalaisia ja itäsuomalaisten puolestaan karjalaisia ”verellisessä etäisyydessä”.²⁴¹

Mikä on siis suomalaisten rodullinen asema liikkeen näkemyksissä? Liike tunnustaa erot eri Pohjoismaiden kansojen välillä, mutta pitää niitä niin pieninä, ettei estettä yhteistyölle ja yhdentymiselle ole. Myöskään suomalaisten osallisuutta pohjoisessa rodussa ei esitetä ongelmallisena. Kuitenkaan liike ei erittele sitä, minkälainen asema eri ryhmillä tulevassa valtiossa olisi suhteessa toisiinsa eikä myöskään sitä, miten valta jaetaan eri Pohjoismaiden välillä. Olisiko liikkeen perustama valtio luonteeltaan skandinaavinen ja jossa suomalaiset olisivat alistetussa tai vähintäänkin sivuutetussa asemassa? Liikkeen johtajana toimineen Simon Lindbergin kerrotaan jopa harrastaneen suomalaisvitsejä ja pitäneen suomalaisia etäisinä.²⁴² Lisäksi liikkeen tunnuksenkin voi nähdä pohjautuvan skandinaaviseen mytologiaan, joka toisaalta yhdistää muita Pohjoismaita mutta taas erottaa suomalaiset omaksi ryhmäkseen. Lopullista vastausta tähän kysymykseen ei voida antaa, sillä liike ei manifestissaan erittele tätä seikkaa enempää.

Vastarintaliikkeen rotuajattelu toimii perustana sen kuvalle maailman ihmisyyhteisöjen luonnollisesta ja hyvästä järjestyksestä, johon pääseminen takaisi maailmalle rauhan sekä ihmisille parhaan mahdollisen yhteiskunnallisen rakenteen. Rotuajattelu antaa pohjan myös käsitykselle liikkeen pohjoismaisuudesta, joka poikkeaa valtavirran näkemyksestä siitä mitä pohjoismaisuudella on totuttu tarkoittamaan.

---

²⁴⁰ Kemiläinen 1985, 479-484.

²⁴¹ *Veri tekee veljen*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

²⁴² Holappa 2016, 160.

4.2 Pohjoismaisuus

Vastarintaliike nimeää itsensä *pohjoismaiseksi*, joten on tarpeen myös tarkastella sitä mitä tällä pohjoismaisuudella oikeastaan tarkoitetaan. Pohjoismaisuus näyttää saavan liikkeen manifestissa maantieteellisen merkityksen lisäksi myös erityisen uutta identiteettiä tarkoittavan sisällön. Kuten edellisessä rotuajattelua käsittelevässä osiossa jo tuotiin esille, pohjoinen rotu on perusta, josta uusi pohjoismainen yhteistyön ja yhtenäisyyden identiteetti kumpuaa. Lisäksi sitä rakentaa myös Pohjoismaiden kansojen yhteinen kanssakäynnin pitkä historia sekä kulttuurinen, historiallinen ja geneettinen perintö.²⁴³ On kuitenkin vaikea arvioida sitä, onko liikkeen visioissa pohjoismaisuuden tarkoitus olla enemmänkin kuin vain yhteistyön ja yhdentymisen yläkäsite erillisille pohjoismaiden kansoille, joiden piirteitä ja eroja liike niin ikään haluaa vaalia²⁴⁴. Ruotsinkielinen manifesti mainitsee jopa saamelaisten ja inuiittien etnisyyden ja kulttuurin säilyttämisen kohteina.²⁴⁵ Visioissa liikkeellä on kuitenkin yhtenäisen pohjoismaisen valtion rakentaminen, joten kumpikaan ajatus ei sinänsä ole pois suljettu.

Käytettyjen termien määrä ja vaihtelu hämärtää kuvaa siitä, mitä pohjoismaalaisuudella oikeastaan tarkoitetaan. Manifestissa puhutaan etnisesti pohjoiseurooppalaisista, etnisesti pohjoismaalaisista, pohjoismaalaisista, pohjoisesta että pohjoismaisesta kansasta ja pohjoismaisista kansoista sekä valkoisesta kansasta.²⁴⁶ Yhtä termiä *nordisk* on käytetty kaikissa vastaavissa yhteyksissä ruotsinkielisessä manifestissa.²⁴⁷ Näitä termejä ei liike erittele tarkemmin, ja niiden keskinäiset suhteet jäävät verrattain hämäräksi. Manifestissaan ja sen lisäteksteissä pohjoismaiseksi itseään kutsuva liike avaa lopulta hyvin rajoitetusti sitä, mitä tällä pohjoismaisuudella tarkalleen ottaen tarkoitetaan. Nämä pohjoismaalaisia ja pohjoista kansaa koskevat seikat näyttäytyvät lähtöoletuksina, itsestäänselvyyksinä, joita ei tarvitse perustella ja joista voi suoraan lähteä liikkeelle muiden seikkojen ja näkemyksien perustelussa.

²⁴³ Poliitiikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁴⁴ *Veri tekee veljen*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

²⁴⁵ Punkt 3. Vår veg. Ny politik för en ny tid, 2015.

²⁴⁶ Poliitiikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Poliitiikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁴⁷ Vår väg. Ny politik för en ny tid, 2015.

Pohjoisen kansan voi nähdä viittaavan rodullisesti ei-vieraaseen väestöön pohjoismaisten valtioiden alueella. Ei kuitenkaan ole selvää, mikä ero pohjoisen kansan ja toisaalta pohjoismaisen kansan välillä on. Kuitenkin näiden termien voi tulkita viittaavaan myös yhteen yhtenäiseen kansaan, joka tulee vallitsemaan tulevaisuudessa perustetussa Pohjoismaat käsittävässä valtiossa. Pohjoismaiset kansat voidaan ymmärtää esimerkiksi suomalaisiksi, ruotsalaisiksi, tanskalaisiksi ja niin edelleen. Pohjoismaalaiset niin ikään voidaan käsittää yleiskäsitteeksi ihmisille, jotka asuvat pohjoismaiden alueella ja omaavat liikkeen määrittelemät rodulliset juuret sekä historiallisen yhteyden asuttamiinsa maihin. Liikkeen rotukäsityksen mukaan pohjoismaalainen alkuperän selvittäminen itsestäänselvyys suurimmassa osassa tilanteita, joissa sitä tarkastellaan.²⁴⁸

Liikkeen käsityksen pohjoismaalaisista voikin kuvata paremmin vertauskuvan avulla: pohjoismaalaiset ovat ikään kuin sorrettua alkuperäiskansaa, joiden ikäikaista kotia uhkaa valloitus ulkopuolisten toimesta. Tämä valloitus johtaisi välttämättä näiden alkuperäisasukkaiden ja heidän yhteiskuntansa sekä oikeuksiensa tuhoon, mikäli tähän kehityskulkuun ei puututa. Erottelua pohjoismaalaisuuden suhteen esimerkiksi suomalaisten ja ruotsalaisten välillä ei ole tehty tai havainnoitu. Erot²⁴⁹ on tunnistettu, mutta niitä ei eritellä eikä tarkastella eikä niitä pidetä ratkaisevina pohjoismaisen kokonaisuuden kannalta.

Pohjoismaalaiset voidaan myös ymmärtää liikkeen puolesta eräänlaisena synonyyminä sanalle kansa. Kansa on liikkeen mukaan se toimija, jolla on legitimizeetti sekä valtaan että oikeus asuttamaansa alueeseen. Valtio tulisi olla tämän kansan palvelemisen työkalu eikä päinvastoin.²⁵⁰ Pohjoinen kansa ja pohjoismaalainen kansa täsmentävät edelleen tätä käsitystä, että ainoastaan erityinen pohjoismaalaisten joukko pitää hallussaan näitä oikeuksia lähtökohtaisesti. Tätä oikeutta ei esimerkiksi ole ulkomaalaisilla siirtolaisilla, jotka väestönsiirtojen seurauksena ovat siirtyneet Pohjoismaihin. Liikkeen mukaan *Pohjola* kuuluu alkuperäiselle pohjoismaiselle kansalle.

²⁴⁸ *Etnisesti pohjoiseurooppalainen vai lähisukua*. Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁴⁹ *Veri tekee veljen*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

²⁵⁰ *Valtio on kansa – kansa on valtio*. Poliittikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Mitä sitten liike oikeastaan tarkoittaa tällä Pohjolalla? Pohjolalla (ruots. *Norden*)²⁵¹ viitataan sekä nykyiseen pohjoismaalaisten ja pohjoisen rodun kotialueeseen mutta myös toteutuneeseen tulevaisuuden visioon kansallissosialistisesta valtiosta ja sen ideaalista.²⁵² Kuitenkaan Pohjolan maantieteellisiä rajoja ei ole tarkemmin määritelty. Tämä herättääkin kysymyksen siitä, voisiko Pohjola esimerkiksi käsittää Pohjoismaiden lisäksi myös esimerkiksi Baltian maita? Rodun kohdalla suomalaisten ja ruotsalaisten erot eivät estäneet osallistumista, joten tässä tapauksessa Pohjolan maantieteelliset ja rodulliset rajat näyttäytyvät molemmat jonkin verran epämääräisinä. Pohjola on kuitenkin perusta, jolla perustellaan keskeisiä ajatuksia manifestissa: Pohjola on pohjoismaalaisten oma maa, ja synnynnäinen ja perinnöllinen oikeus tähän alueeseen toimii perusteena sille, miksi liikkeen esittämät pohjoismaalaisten intressit tulisi ottaa huomioon ja perustaa niitä yhteisesti palveleva valtio.

Epämääräisyydestä huolimatta voidaan kuitenkin huomata, mitä liike pohjoismaisuudellaan hakee. Kyseessä on uudenlaisen, rotuun, historiaan ja kulttuurin pohjautuvan identiteetin nostattaminen, jonka alaisuuteen ihmisten uskollisuus ja ponnistelu halutaan tuoda. Toisaalta liike myös yhdistää pohjoismaalaisuuteen ajatuksen kansan synnynnäisestä ja perinnöllisestä oikeudesta omaan maahansa. Luonnollisesti tämän ajattelun elementit eivät missään mielessä ole juuri äskettäin kehitettyjä vaan samoja elementtejä on havaittavissa myös menneisyydessä.

Liike haluaakin toteuttaa sellaisen valtion, jossa tämä pohjoismaisuus olisi keskiössä ja nauttisi vahvaa valtiollista suojelua. Tämä takaisi dominanssin pohjoismaalaisille näiden omassa maassaan. Tämän uuden identiteetin ja orientaation kautta olisi mahdollista liikkeen mukaan toteuttaa sekä Suomen kansan itsenäisyys ja selviytyminen sekä visio yhtenäisestä ja vahvasta kansallismielisestä pohjoismaalaisten yhteisestä valtiosta.²⁵³ Liikkeen käsitys itsenäistymisestä näyttäisi kuitenkin poikkeavan siitä käsityksestä, mitä itsenäisyydellä on totuttu tarkoittamaan.²⁵⁴ Tämän liikkeen mukaisen itsenäistymisen päätavoite näyttäisi olevan irrottautuminen ei-pohjoismaalaisesta ja ei-

²⁵¹ Vår väg. Ny politik för en ny tid, 2015.

²⁵² Poliitiikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; *Kansalaisuus*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016

²⁵³ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

²⁵⁴ Punkt 3. Vår veg. Ny politik för en ny tid, 2015.

pohjoismaalaisten kansojen etua ajavasta poliittisesta ja taloudellisesta kontrollista, yhden pohjoismaisen valtion kautta.

4.3 Kansankokonaisuus – Vastarintaliikkeen sosialismia

”Meidän sosialismimme puolestaan on kansallista, ja se perustuu kansankokonaisuuteen eikä luokkataisteluun.” -Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti

Vastarintaliikkeen rotuajattelu ja -politiikka tähtää kansojen sekä niiden vallitsevan rodullisen koostumuksen säilyttämiseen ja selviytymiseen. Tämä eroaa merkittävästi nykypäivän valtaviiran politiikasta, jossaroduilla ei nähdä enää olevan sijaa ja jossa väestön suuretkin siirtymät maasta toiseen ovat arkipäiväistyneet. Kun liike ymmärtää kansan muodostuvan oikeanlaisen taustan ja ominaisuuksien omaavien pohjoismaalaisten joukosta, voidaan seuraavaksi tarkastella sitä, millä tavalla tämän kyseisen kansan tulisi järjestäytyä, jotta sen jäsenten yhteinen etu toteutuisi.

Vastarintaliikkeen kannattama sosialismi, ”kansallinen sosialismi” eroaa liikkeen omien sanojen mukaan kansainvälisestä marxilaisesta sosialismista, johon luetaan kommunismi ja sosiaalidemokratia, ja joka on nykyaikana liikkeen mukaan vallitseva Pohjoismaissa.²⁵⁵ Liikkeen mukaan heidän sosialisminsa on kansallista, joka perustuu *kansankokonaisuuteen* (ruots. *folkgemenskap*) eikä luokkataisteluun.²⁵⁶ Liikkeen visioimassa yhteiskunnassa kaikki, niin koulutetut, fyysistä työtä tekevät, varakkaat, heikompiosaiset ja eliitti, työskentelevät kansan yhteisen päämäärän eteen. Kansankokonaisuus näyttäytyy keskeisenä käsitteenä tässä ajattelussa.

Liikkeen mukaan kansankokonaisuus tulee korvaamaan materialismin ja yksilökeskeisyyden. Nykyisen liberalistisen ajattelun ”mitä minä tästä hyödyn” ja marxilaisen ajattelun ”mikä on parasta luokalleni” ydinfraasit on korvattava uudella säännöllä: ”mikä on kansan parasta”.²⁵⁷ Liikkeen mukaan kansallissosialismissa kaikilla

²⁵⁵ Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁵⁶ Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Punkt 7. Ny politik för en ny tid, 2015.

²⁵⁷ Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

ihmisillä on paikkansa työssä hyvinvoinnin eteen, sillä yhteiskunta ei selviäisi ilman mekaanikkoja ja maanviljelijöitä yhtä lailla kuin ilman insinöörejäkään. Liikkeen kansallinen sosialismi ei tarkoita kaikkien tasapäistämistä vaan sen tunnustamista, että kaikki ovat erilaisia. Jokaisen kykyjä ja valmiuksia olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla. Kansankokonaisuuden edellytyksenä nähdään monietnisen yhteiskunnan purkaminen, sillä eri rodut muodostavat tällaisessa yhteiskunnassa omia ryhmiään.²⁵⁸ Näillä ryhmillä on omat ristiriidassa olevat intressinsä mikä on tuhoisaa kansan yhtenäisyyden kannalta.

Kansankokonaisuuteen perustuva yhteiskunta olisi liikkeen mukaan terve ja hyvinvoiva. Kansankokonaisuus takaisi sen, että kansa olisi kuin yhtä perhettä ja Pohjolan uusi valtio olisi jokaisen kansalaisen koti.²⁵⁹ Kansankokonaisuuden rakentaminen nähdään ratkaisuna niin rikollisuuteen kuin köyhien ihmisten mahdollisuuksien parantamiseen.²⁶⁰ Rikollisten tuomioissa on tarkasteltava kansankokonaisuutta eikä henkilökohtaista tilannetta uhrin silmin. Tuomioiden on tuotava hyötyä koko kansalle. Liike tulkitsee, että tilaisuus ei tee varasta vaan yhteiskunnan moraali ja henki: rikollinen valtio kasvattaa rikollisia ihmisiä.²⁶¹ Valtio nähdäänkin tärkeänä osana kansankokonaisuutta, sen toimeenpanevana käsivartena.²⁶² Valtion tehtävänä on kansan säilyminen ja hyvinvointi. Rikokset valtiota vastaan tulkitaan rikoksiksi koko kansaa vastaan. Liikkeen manifestissa esiintyykin perinteisestikin kansallissosialismiin liitetty vahvan valtion periaate.

Koulujärjestelmällä nähdään merkittävä vastuu kansankokonaisuuden rakentamisessa.²⁶³ Liikkeen mukaan koulujen toiminnan on pohjauduttava kansallissosialistiseen arvoperustaan. Perustaitojen ja työelämään valmistavien tehtävien lisäksi koulujen on saatava nuoret näkemään itsensä osana kansankokonaisuutta. Tämän näkemys omasta osuudesta takaisi perustan aikuiselämälle kansallissosialistisessa yhteiskunnassa. Lisäksi esimerkiksi pakollinen työpalvelus edellytyksenä korkeakoulu- tai yliopistouralle hakeville takaisi tutustumisen myös

---

²⁵⁸ Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁵⁹ *Rikos ja Rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶⁰ Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶¹ *Rikos ja Rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶² *Veropolitiikka*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶³ *Koulunkäynti ja Koulutus*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

fyysiseen käsin tehtävään työhön.²⁶⁴ Liike näkee työpalveluksen poistavan halveksunnan fyysisen ja toisaalta älyllistä työtä tekevien väliltä ja täten tukevan kansankokonaisuuden rakentamista. Kansankokonaisuutta esitetään rakennettaviksi myös sukupolvienvälisyydellä: vanhojen ja nuorten kanssakäyminen nähdään arvokkaana toimena, jota tuettaisiin visioissa kouluissa ja esikouluissa.²⁶⁵

Naisten asema nähdään myös tärkeänä kansankokonaisuuden rakentamisessa. Naisilla on velvollisuus lasten kasvattajina ja perheen koossa pitäjinä, ja tätä velvollisuutta uhkaavat sekä pakottaminen työelämään liian aikaisin sekä valintatilanne uran ja perheen väliltä.²⁶⁶ Naisen paikan ei nähdä olevan ”nyrkin ja hellan” välissä eikä liike oman käsityksensä mukaan tue sellaista patriarkaalisuutta, jossa nainen nähdään uhkana miehelle.²⁶⁷ Pahoinvoivat naiset ovat uhka kansankokonaisuudelle.²⁶⁸ Lööw on havainnoinut naisten roolin keskeisyyttä varhaisempien ruotsalaisten aktivistien ajattelussa. Naiset on osaltaan nähty sotilaina ”synnytyssodassa” valkoisen rodun lapsien tuottajina.²⁶⁹ Ilman valkoisia lapsia ei ole valkoista tulevaisuutta. Vastarintaliike ei kuitenkaan jaa näin karkeaa näkemystä naisista.

Liike tulkitsee itsensä ainoana toimijana, joka kunnioittaa pohjoismaista naista. Terve ja toimiva perhe, joka käsittää miehen ja naisen, on arvoiltaan luonnollinen ja siinä toteutuu lapsen paras.²⁷⁰ Homoseksuaalisuuden kriminalisoimiseen ei kuitenkaan nähdä tarvetta, kunhan mielenosoittamista tämän poikkeavuuden takia ei tapahdu. Kulttuurimarxistien on nähty toimineen homokysymysten puolesta heteronormatiivisuutta vastaan. Liike tulkitsee heteronormatiivisuuden rakenteina, jotka jokaisessa terveessä yhteiskunnassa ovat esillä.²⁷¹

²⁶⁴ *Koulunkäynti ja Koulutus*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶⁵ *Eläkkeestä*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶⁶ *Perhepolitiikka ja naisen rooli yhteiskunnassamme*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶⁷ *Perhepolitiikka ja naisen rooli yhteiskunnassamme*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶⁸ *Perhepolitiikka ja naisen rooli yhteiskunnassamme*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁶⁹ ”*Nativitetskrig*”. Lööw 1998, 266-269.

²⁷⁰ *Perhepolitiikka ja naisten rooli yhteiskunnassamme*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁷¹ *Perhepolitiikka ja naisten rooli yhteiskunnassamme*. Politiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Vastarintaliikkeen käsitys kansankokonaisuudesta muistuttaa hyvin paljon saksalaisen kansallissosialismin *Volksgemeinschaftia*, ”kansanyhteisöä”.²⁷² Volksgemeinschaftin tarkoitus natsi-Saksassa oli yhdistää kaikki aidot saksalaiset ja ylittää vanhat sosiaaliset jakolinjat. Tavoitteena tässä yhteisössä ei ollut absoluuttinen yhteiskunnallinen tasa-arvo vaan organisoitu yhteisö, jossa eri sektorit toimivat yhteistyössä ja harmoniassa palvelukseen kaikkien tarpeita. Kyseessä oli tulotason tasa-arvon sijaan psykologinen statuksen tasa-arvoon ja täystyöllisyyteen pyrkivä vallankumous. Yhteinen etu tuli ennen yksilön etua, ja idealismi ja uhrautuvaisuus oman yhteisön puolesta nähtiin tämän uuden saksalaisen kulttuurin korkeimpina arvoina kurin ja solidaarisuuden ohella. Tunnuslause *Gemeinnutz geht vor Eigennutz* (”yhteinen hyvä ennen yksilön hyvää”), jonka varjolla maan talous alistettiin kansallisiin intresseihin, on miltei täsmälleen sama ellei identtinen Vastarintaliikkeen näkemyksessä yksilön eduntavoittelun korvaamisesta koko kansan edun tavoittelulla.²⁷³

Esimerkiksi Payne on huomauttaa, että saksalaiset kansallissosialistit eivät visioistaan huolimatta saavuttaneet koskaan täydellistä yhtenäisyyttä yhteiskunnassa. Kuitenkin natsien voidaan nähdä korvanneen vanhoja sosiaalisia ja taloudellisia siteitä uusilla suhteilla, joita määrittivät Hitler, kansa, armeija ja rotu.²⁷⁴ Tämän puolestaan voi nähdä häivyttäneen vanhoja luokkarajoja. Vastarintaliike pyrkii puolestaan murtamaan luokkarajojen lisäksi myös vallitsevan perintöajattelun: liikkeen mukaan vallan periytymisen salliminen on väärin.²⁷⁵ Vallanpitäjien jälkikasvu ei välttämättä jaa johtajien kykyjä tai moraalisia käsityksiä. Periytyminen nähdään kansalta varastamisena aikaisempaan järjestelyyn vetoamalla sen sijaan, että etsittäisiin todellista ammattitaitoa ja osaamista ja täten kansan parasta. Liikkeen mukaan syntyperäisesti etuoikeutetut pyrkivät pitämään huolen siitä, että kansa ei pääse jakamaan heidän valtavaa omaisuuttaan. Tämä klaanimainen ajattelu, jossa oma suku ja perhe on tärkein, poikkeaa liikkeen kansallissosialistisesta kansanyhteisöön pohjautuvasta ajattelusta ja on siksi korvattava.

²⁷² ”People’s community”. Payne 1995, 194.

²⁷³ Payne 1995, 188-189.

²⁷⁴ Payne 1995, 194.

²⁷⁵ *Vallan perintö ja monarkia*. Poliittikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

Vallan perinnön ei kuitenkaan nähdä koskevan yleistä perimystä, ja liikkeen mukaan omaisuuden kohdalla tämä väliintulo koskee vain valtaa ja suunnattomia resursseja kansan kustannuksella hallinoivia ihmisiä.²⁷⁶ Uusien pätevien johtajien etsiminen ja lahjakkuuksien löytäminen kaikista luokista ja taustoista antaisi liikkeen mukaan kansalaisille mahdollisuuden nousta aseisiin, johon he ovat kykeneviä. Samalla kaikki tulisivat osaksi näiden lahjakkaiden yksilöiden taidoista. Tämän meritokraattisen johtajiston uskollisuus kohdistuisi ennen kaikkea valtiolle ja rodulle, ja tämän liike näkee edellytyksenä edistyksellisen ja modernin valtion rakentamiselle.

On mielenkiintoista, että liike näkee vallan periytymisen sukujen ja perheiden osalta negatiivisesti ja toisaalta tunnustaa käsitystä kansojen synnynnäisestä ja perinnöllisestä oikeudesta omaan maahansa. Näyttäisikin siltä, että liike sijoittaa kansoille ja yhteisöille niitä oikeuksia, joita olemme tottuneet pitämään perheiden ja sukujen oikeuksina samaan aikaan kun yksilöiden aseman takaajana toimii meriitti sekä osallisuus omaan rodulliseen ja kansalliseen yhteisöön. Rajanvetoa klaanien ja sukujen ja toisaalta kansojen ja yhteiskuntien välillä ei kuitenkaan tarkemmin perustella. Kuitenkin liikkeellä meriitin lisäksi keskeinen tekijä on myös uuden kansankokonaisuuden ja rodullisen identiteetin vallankumous.

Saksan kansallissosialisteille kansanyhteisö ei ollut olemassa pelkästään olemassa olevalle Saksan kansalle vaan myös tulevaisuuden rodun luomiseksi.²⁷⁷ Sotilaallisen voiton jälkeen tapahtuva biologinen vallankumous tulisi puhdistamaan rotua. Tämä tarkoitti myös saksalaisen geenipoolin laajamittaista puhdistusta. Juutalaisten erottaminen väestöstä oli vain alkusoittoa tälle suunnitelmalle, josta suuri yleisö pidettiin piilossa. Myös fyysisesti ja henkisesti sairaat joutuivat tulilinjalle eutanasiaohjelmien vuoksi. Maassa järjestettiin erilaisia eugeniikkakampanjoita auttamaan myönteisemmän ilmapiirin luomiseksi uuden herrarodun synnyttämisessä. Kuitenkin esimerkiksi eutanasiaohjelmat joutuivat julkisesti paineen alle varsinkin kirkonmiesten vastustaessa niitä, ja ainakin julkisesti niistä luovuttiin.²⁷⁸

²⁷⁶ *Vallanperintö ja monarkia*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁷⁷ Payne 1995, 195-196.

²⁷⁸ Payne 1995, 196.

Vastarintaliikkeellä kansankokonaisuus ei näyntyä työkaluna tulevaisuuden uuden rodun luomiseen vaan olemassa olevan väestön ja kansojen rodullisen koostumuksen säilyttämiseen ja selviytymiseen. Tässä kohdassa liikkeen rotuajattelu on linjassa sen käsityksistä kansankokonaisuuden tehtävästä ja eroaa rotuajattelun tavoin myös tässä vanhasta saksalaisesta kansallissosialismista, jolla esiintyi selkeästi pidemmälle rodunjalostukseen meneviä tavoitteita. Kuten kansallissosialistisessa Saksassa, myös Vastarintaliikkeellä kansalla ja valtiolla nähdään yhteinen missio, päämäärä ja tehtävä. Näitä tehtäviä ovat kansan ja rodun selviytyminen, säilyttäminen ja hyvinvointi. Liikkeen visio on kuitenkin oman kansan ja rodun tuhoutumisen estämisessä ja selviytymisen takaamisessa, toisin kuin Saksassa, jossa tavoiteltiin maailman herruutta. Yksilö nähdään erottamattomana osana rotuaan ja kansaansa sekä valtiotansa, ja täten hänen vastuullaan on myös näiden yhteisöjen puolustaminen. Liikkeen mukaan ilman näitä yhteisöjä ja rakenteita, yksilö ei voi kukoistaa. Marxisin ja liberalismen kritiikki, yhteisen edun tavoittelemisen sekä kansan yhtenäisyyden luominen ovat liikkeen ideologiassa samankaltaisia, ellei identtisiä saksalaisten natsien kanssa.

4.4 Taloudellinen itsenäisyys ja omavaraisuus

Tuleva valtio on liikkeen visioiden mukaan luja, edistysellinen ja oikeudenmukainen. Sen talous ei palvele pörssikeinottelijoita vaan yhteiskuntaa.²⁷⁹ Liike pyrkii irtautumaan nykyisestä talousjärjestelmästä, joka sen mukaan perustuu monikulttuuriseen ”riistokapitalismiin”. Tarkoitus on korvata tämä järjestelmä yksittäisiä Pohjoismaita kuten Suomea suuremmalla pohjoismaisella mutta samalla kansainvälisestä järjestelmästä itsenäisellä kokonaisuudella.²⁸⁰

Irtautuminen kansainvälisestä järjestelmästä ja oman keskuspankin luominen ovat keskeisiä liikkeen visioita talouden uudelleenjärjestelyssä.²⁸¹ Omalla keskuspankillla olisi liikkeen mukaan oikeus rahan luomiseen, joka mahdollistaisi korottomien lainojen käytön erilaisiin investointiohjelmiin. Tämä mahdollistaisi infrastruktuuriin rakentamisen maahan omavaraista ja ekologista talousjärjestelmää varten.²⁸² Irtautuminen kansainvälisestä talousjärjestelmästä johtaa liikkeen mukaan kuitenkin

²⁷⁹ Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁸⁰ Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁸¹ Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 44.

²⁸² Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

konfliktiin, sillä järjestelmä ei päästä kansoja vapaaksi suosiolla. Siksi liikkeen mukaan väestö-, talous- ja turvallisuuspolitiikkaa ei voi tehdä toisistaan erillään vaan vallankumouksen on oltava täydellinen.²⁸³ Liikkeen mukaan valkoisen kansan etuja vaativaa maahanmuuttopolitiikkaa ei voi tehdä, jollei hylätä uusliberaalia kansainvälisistä rahoitusmarkkinoista ja tuonnista riippuvaista talousmallia.²⁸⁴

Liikkeen mukaan maanviljely toimisi omavaraisuuden perustana ja vahvana alkutuotantona, jolla tuotettaisiin enemmän ruokaa kuin omat tarpeemme vaatisivat.²⁸⁵ Liikkeen näkemyksissä korostuu vahva luonnonmukaisuuden ja toisaalta myös agraariyhteiskunnan ihanne. Suurkaupungit nähdään poliittisen ja taloudellisen korruption keskuksina, joka ei ole terveellinen elinympäristö ihmiselle.²⁸⁶ Kaupungeilla on liikkeen mukaan vieraannuttava vaikutus ihmisten välillä sekä myös luontoon, ja tämä heikentää kansanyhteisöä. Agraariyhteiskunnan ja luonnonmukaisuuden ihanne ei ole uusi ajatus kansallissosialismin historiassa. Saksassa natsit näkivät suurkaupunkiympäristön samaan tapaan epäterveellisenä ihmiselle.²⁸⁷ Natsien tavoitteena voidaan nähdä olleen maatalouden ja teollisuuden tasapainottaminen.²⁸⁸

Paynen mukaan saksalaisten natsien voidaan nähdä olleen edellä aikaansa ekologiassa, ympäristöreformissa ja saastumisen tiedostamisessa.²⁸⁹ Saman sävyisesti Vastarintaliike visioikin tulevaisuuden yhteiskunnassaan asuinalueita, joissa kansalaisilla on vaivaton pääsy luontoon ja mahdollisuus maanviljelyyn sekä omavaraisuuteen kriisiaikoina.²⁹⁰ Liike myös takaa jokamiehenoikeudet ja uskoo periaatteeseen, että luonto kuuluu kaikille. Maanomistamisen puolestaan tulisi olla pikemminkin vaalijuutta kuin omistajuutta asenteen puolesta.

Uuden valtion talous toimisi omavaraisuuteen perustuvana sekataloutena, jonka liike näkee terveenä vaihtoehtona kapitalismille ja kommunismille.²⁹¹ Tämä voisi tulkita

²⁸³ Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁸⁴ Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁸⁵ Poliittikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 44.

²⁸⁶ *Luonnollinen elämäntapa*. Poliittikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁸⁷ Payne 1995, 202.

²⁸⁸ Payne 1995, 203-204.

²⁸⁹ Payne 1995, 204.

²⁹⁰ *Luonnollinen elämäntapa*. Poliittikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹¹ Poliittikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

liikkeen asettumiseksi niin sanottuun ”kolmanteen positioon”. Valtio tukisi yksityistä yrittäjyyttä varsinkin talouden laskusuhdanteissa ja takaisi hyvinvointivaltion sekä ilmaiset peruspalvelut sekä täystyöllisyyden.²⁹² Kaikille taattaisiin mahdollisuus hyödyntää vahvuuksiaan, ja vahva sosiaalinen tukiverkko takaisi kansalaisten oikeudet mutta myös muistuttaisi velvollisuuksista. Valtio kontrolloima infrastruktuuri palvelisi kansaa, mikä olisi mahdollista kyvyllä ottaa suurempi vastuu kuin yrityksillä. Valtion tehtävä olisi huolehtia niistä, jotka eivät kykenisi työntekoon. Näin taattaisiin näille ihmisille arvokas ja elinkelpoinen elämä.²⁹³ Suojaverkot koskisivat koko kansaa riippumatta tuloista ja luokasta. Hyvinvoinnin takaamiseen kuuluisivat liikkeen mukaan myös urheilullisuus ja laadukas terveydenhuolto.²⁹⁴

Liike näkee kilpailun usealla alalla hyvänä ja luonnollisena.²⁹⁵ Kuitenkin kansalliseen hyvinvointiin liittyvillä aloilla voitto ei saa mennä laadun, etiikan ja inhimillisyyden edelle. Kansaa palveleva valtio on erilainen kuin yksittäiset yhtiöt, joiden on tehtävä voittoa osakkeenomistajille. Liikkeen mukaan esimerkiksi pankki- ja hoitoala sekä koululaitos tulisivat olemaan valtion huolenpidon alaisuudessa. Tämä koskisi myös julkista liikennettä siellä, missä se esiintyisi kannattamattomana. Tietyillä aloilla yksityisyrittäjyyden nähdään kuitenkin palvelevan paremmin hyvinvointia. Liike kuitenkin näkee, että tuotanto ja kauppa on pidettävä mahdollisimman suureksi osaksi valtion rajojen sisäpuolella.²⁹⁶

Liikkeen perustamassa valtiossa jokaisella olisi oikeus ja velvollisuus työntekoon.²⁹⁷ Työnteko on liikkeen mukaan rahan tienämisen ohella myös sosiaalisen tarpeen tyydyttämistä, jonka seurauksena ihminen tuntee itsensä arvokkaaksi palvellessaan yhteiskuntaa ja kansaa. Valtio vaalisi työntekijöiden perusoikeuksia: kukaan ei jäisi toimettomaksi vaan ihmiset koulutettaisiin ja perehdytettäisiin uusiin tehtäviin.²⁹⁸ Vaivaisten ihmisten kohdalla uudelleen koulutus uuteen ammattiin nähdään parempana

---

²⁹² Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹³ *Sosiaaliset turvaverkot ja yleinen hyvinvointi*. Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹⁴ *Sosiaaliset turvaverkot ja yleinen hyvinvointi*. Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹⁵ *Yhteiset intressit ja peruspalvelut*. Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹⁶ *Yksityisyrittäjyys*. Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹⁷ *Työllisyyspolitiikka*. Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

²⁹⁸ *Työllisyyspolitiikka*. Poliitikamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

vaihtoehtona kuin sairaseläkkeelle heittäminen. Laiskuuden tai haluttomuuden takia työttömät rajattaisiin sosiaalisen turvaverkon ulkopuolelle.²⁹⁹ Liikkeen mukaan viranomaisen puuttuisi myös konfliktiin työntekijöiden ja työnantajien välillä sekä ratkaisisi asiat koko kansan ja valtion parhaaksi luoden yhteisöllisyyden näiden kahden ryhmän välillä.

Talouden suhteen Saksan kansallissosialisteilla ei ollut johdonmukaista taloudellista teoriaa tai ohjelmaa.³⁰⁰ Paynen mukaan yksityisomistusta tai kapitalismia sinänsä ei vastustettu, mutta ylilyöntejä ja ulkomaisen pääoman dominanssia vastustettiin. Tämä rajoitetun suunnitelmatalouden malli sai Saksassa nimekseen *Plantwirtschaft*, ja sen perusta voi nähdä perinteisissä saksalaisissa autoritaarisissa malleissa aina ensimmäistä maailman sotaa edeltäneeltä ajalta.³⁰¹ Kilpailu nähtiin hyvänä asiana, ja Hitlerin ei nähdä pyrkineen eroon taloudellisesta ja teollisesta eliitistä.³⁰² Samankaltaista sävyä voidaan havaita liikkeen talousajattelussa: ongelmana ei ole niinkään vaurauden epätasainen jakautuminen kuin se minkälaiset suunnitelmat päättävissä asemissa olevilla toimijoilla on.

Vastarintaliikkeen keskeisenä taloudellisenä visiona voidaan nähdä häikäilemättömän ja itsekkään kapitalismin ongelmien korjaaminen sekä pyrkimys itsenäiseen ja omavaraiseen järjestelmään, jossa sen perustamaa valtiota ei voisi hallita ulkomaalaisten toimesta. Samalla tämän uuden järjestelmän luonteeseen kuuluu kansalaisten ja työntekijöiden hyvinvoinnin asettaminen etusijalle kaupallisen voiton sijaan. Kuitenkin kansalaisilla on oikeuksien lisäksi velvollisuus osallistua kokonaisuuden ylläpitoon työskentelemällä kansan hyväksi. Kuitenkin talous on vain yksi alue, jolla liike visioi tekevänsä suuria muutoksia. Toinen keskeinen näkemys on vaihtoehdon luominen nykyiselle vallitsevalle demokratialle.

---

²⁹⁹ *Työllisyyspolitiikka*. Poliitiikkamme, kohta 7. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁰⁰ Payne 1995, 187.

³⁰¹ Payne 1995, 187.

³⁰² Payne 1995, 187.

4.5 Vaihtoehto vallitsevalle demokratialle

Uuden valtion hallinto toimisi vaihtoehtona edustukselliselle demokratialle.³⁰³ Liikkeen mukaan kyseessä ei olisi kuitenkaan mielivaltainen diktatuuri vaan valtaa pitäisi yhteispohjoismainen senaatti ja parlamentti, ja kansanäänestyksiä järjestettäisiin tärkeimmistä laeista.³⁰⁴ Valta ja vastuu jaettaisiin meritokratian eli kyvykkyyden perusteella.³⁰⁵ Liike myös vakuuttaa sananvapauden olevan kattava tulevassa valtiossa. Vastarintaliikkeen mukaan maailmassa ei ole yhtään valtiota, jossa olisi täysi sananvapaus.³⁰⁶ Liike näkee, että on olemassa lakeja, jotka suojelevat tiettyjä ryhmiä mutta toisaalta sortavat kansaa kuten laki kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Tämänkaltaiset lait vaikeuttavat vallanpitäjien ja heidän tarkoituksperiensä kyseenalaistamista.

Tulevassa valtiossa laki kiihottamisesta kansanryhmää vastaan korvataan lailla kansalle vihamielisestä ja kumouksellisesta propagandasta sekä toiminnasta.³⁰⁷ Tämä laki koskisi pääasiassa instituutioita ja mediaa eikä niinkään yksittäisiä henkilöitä. Tämänkaltaisen laki antaisi uudelle valtiolle työkalut torjua ideologiansa vastainen toiminta. Liikkeen mukaan kuitenkin kansalaisvaikuttaminen sekä kokoontumis- ja sananvapaus ovat itsestään selviä asioita tulevaisuudessa. Valtioille kuuluvat perinteiset tehtävät, kuten lain ja järjestyksen ylläpito, verojen kerääminen sekä yhteiskunnan oikeudenmukaisuuden säilyttäminen, olisivat liikkeen mukaan kansallissosialistisessa järjestelmässä ”toissijaisia”: prioriteetti olisi pohjoisen kansan selviytymisessä ja kehittämisessä.³⁰⁸

Vastarintaliikkeen mukaan kansallissosialismista on levitetty pitkään mittavan propagandan kautta harhaista kuvaa, että kyseessä olisi diktatuuri demokratiaa vastaan.³⁰⁹ Tämän näkemyksen voidaan nähdä liikkeen tietoisena toimenä, jossa se kytkee itsensä kansallissosialismin historialliseen jatkumoon. Liikkeen mukaan

³⁰³ Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁰⁴ Sallamaa 2018, 43.

³⁰⁵ Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁰⁶ *Sananvapaus ja kansalaisen vapaus*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁰⁷ *Sananvapaus ja kansalaisen vapaus*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁰⁸ Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁰⁹ Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

kansallissosialismi vastustaa joukkomaahanmuuttoa, feminismiä ja nationalisminvastaisuutta, jotka on liitetty nykyään demokratian käsitteeseen, vaikka niillä ei alun perin ole sen kanssa mitään tekemistä. Liike kokee nykyisen demokratian käsitteen myös propagandan välineenä: siihen liitettyjä moraalisesti rappiollisia arvoja ei voi kyseenalaistaa kyseenalaistamatta demokratiaa ja järjestelmää.³¹⁰

Liike tulkitsee oman käsityksensä demokratiasta olevan lähellä alkuperäistä ajatusta antiikin Ateenan demokratiasta nykyisen vallalla olevan käsityksen sijaan.³¹¹ Liike tahtookin palauttaa demokratialle sen tulkitseman alkuperäisen ja oikeutetun merkityksen. Ruotsinkielisessä manifestissa käytetään termiä *folkstyre* (”kansanvalta”) kuvaamaan sitä hallintoa, jonka liike haluaa perustaa.³¹² Sanaa kansanvalta ei kuitenkaan käytetä suomenkielisessä versiossa vaan se on ilmaistu esimerkiksi kiertoilmaisuin kuten ”kansalaisilla on päätäntävaltaa”, ”kansalaisvaikuttaminen” sekä ”kansan mielipide”.³¹³

On mielenkiintoista, että liike mainitsee demokratiakäsityksensä esimerkin kumpuavan juuri antiikin Ateenasta. Demokratian alkuperästä Pohjoismaissa on esitetty tulkintoja sen periytymisestä aina Viikinkiajoilta asti. Tämän pohjoismaisen demokratian retoriikan pohjana on nähty vapaiden talonpoikien tasaveroisuuden, kokoontumisen ja yhteisymmärryksen perustuvan vallankäytön kulttuuri Skandinaviassa.³¹⁴ Liike ei kuitenkaan käytä termiä pohjoismaisen demokratia manifestissaan, vaikka moni muu asia mielletään nimenomaan pohjoismaiseksi. Tämä voi kuitenkin olla hyvinkin tietoinen valinta. Pohjoismaiseen kulttuuriseen perintöön ja kansanluonteeseen on liitetty käsityksiä demokratiasta kansanluonteena, mikä ilmeni kehnona alustana fasisiselle tai antidemokraattiselle propagandalle.³¹⁵ Skandinaviassa on tulkittu ilmenneen kansallinen kulttuuri, jossa totalitarismi oli mielletty vieraaksi ja joka suojasi näitä yhteiskuntia kommunismia ja fasismia vastaan.³¹⁶ Voidaankin pohtia sitä, pyrkiikö liike eroamaan tästä perinteiseksi nähdystä torjuvasta asennoitumisesta politiikan

³¹⁰ *Nykyinen ”demokratia”*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³¹¹ *Nykyinen ”demokratia”*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³¹² Punkt 4. Vår veg. Ny politik för en nyt tid, 2015.

³¹³ Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³¹⁴ Kurunmäki, Jussi; Strang, Johan (toim.). *Rhetorics of Nordic Democracy*. Finnish Literature Society, Helsinki. 2010, 28-30.

³¹⁵ Kurunmäki 2010, 85.

³¹⁶ Kurunmäki 2010, 86.

radikaalimpia ilmentymiä kohtaan, joiksi liikettä itse on juuri määritelty aikaisemmissa tutkimuksissa.

Puolueisiin perustuvan järjestelmän liike näkee kansalle haitallisena, koska puolueet edustavat eri intressiryhmiä yhteiskunnassa.³¹⁷ Lopputuloksena on tällöin kinastelu puolueiden välillä eikä todellinen positiivinen muutos kansalle. Puoluevastaisuus ja politiikanvastaisuus on tulkittu yhdeksi keskeiseksi piirteeksi äärioikeistolaisia suuntauksia: oma rehellisenä ja puhtaana pidetty toiminta sijoitetaan politiikan ulkopuolelle, kun taas toisten toiminta on valheellista kuppikuntien omaneduntavoittelua.³¹⁸ Liike näkee tulevan valtionsa autoritaarisena muttei totalitaarisena: valtio tulisi työskentelemään tehokkaasti ja laajakatseisesti koko kansan etua silmällä pitäen.

Uudessa valtiossa vain kansalaisilla on oikeus äänestää kansanäänestyksissä ja ottaa osaa hallintoon.³¹⁹ Viranomaiset ja muut elimet ovat poikkeuksetta kansalaisia. Kansalainen olisi liikkeen mukaan henkilö, jonka molemmilla vanhemmilla on pohjoismainen kansalaisuus. Myös henkilö, jonka toisella vanhemmalla on pohjoismainen kansalaisuus ja toinen vanhempi kuuluu johonkin läheisesti sukua olevaan kansaan, voidaan lukea kansalaiseksi. Rodullisesti läheiset henkilöt saavat kansalaisuuden muutettuaan Pohjolaan vannomalla uskollisuutta pohjoismaiselle valtiolle. Liikkeen valtiossa kaikilla Pohjolassa syntyvillä kansalaisilla on samat mahdollisuudet ja velvollisuudet.³²⁰

Hämmennystä liikkeen rotukäsityksien suhteen aiheuttaa jonkin verran niin kutsuttujen kunniakansalaisten asema liikkeen visioimassa tulevaisuudessa perustetussa valtiossa.³²¹ Eri rotua edustaville harvoille henkilöille annetaan mahdollisuus tulla kunniakansalaisiksi, mikäli he ovat kunnostautuneet taistelussa Pohjolan vapauden puolesta. Kuitenkaan sellaista määrää kunniakansalaisia ei sallita, joka voisi vaarantaa

³¹⁷ *Politiikkamme*, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³¹⁸ Kotonen 2018, 18-21.

³¹⁹ *Kansalaisuus*. *Politiikkamme*, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³²⁰ *Vallan perintö ja monarkia*. *Politiikkamme*, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³²¹ *Kansalaisuus*. *Politiikkamme*, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 44.

kansan selviytymisen.³²² Näille henkilöille taataan samat oikeudet kuin tavallisille kansalaisille ja oikeus asua liikkeen perustamassa valtiossa lähimmän perheensä kanssa. Toisaalta kansalaisuus voidaan myös riistää sopivaa rotua edustavilta henkilöiltä, jotka toimivat vastoin tämän valtakunnan etuja.³²³ Näyttäisikin siltä, että henkilön arvo liikkeelle ja sen perustaman valtakunnan intresseille menevät rotuajattelun edelle. Nämä käsitykset näyttäisivät antavan liikkeelle työkalut määritellä varsin mielivaltaisesti, kuka on sille hyödyksi ja kuka ei riippumatta rodusta. Tässä mielessä liike ei näytä eroavan suuremmin muista poliittisista toimijoista ja liikkeistä, jotka ovat valmiita tinkimään omista periaatteistaan aina silloin kuin siitä on taktista tai strategista hyötyä ja suurempi kokonaisuus ei vaarannu.

Liikkeen mukaan sen valtio tulisi olemaan vahva, vastuullinen ja sen pätevä johtajisto ajaisi aina kansan hyvinvointia. Kansan oikeus osallistua päätöksentekoon olisi laaja ja tämä toteuttaisi todellisen ”kansandemokratian” (ruots. *folkdemokrati*).³²⁴ Termin valinta on sikäli kummallinen, että kansandemokratioiksi on perinteisesti kutsuttu marxilais-leninistisiä hallintoja. Konkreettisena toimenpiteenä valtaan päästyään liikkeen johto valitsisi yhteispohjoismaisen senaatin.³²⁵ Senaatin jäsenet valittaisiin ansioidensa perusteella työstään kansan hyväksi eikä puolueuskollisuuden varjolla kuten nykyjärjestelmässä.³²⁶ Senaatin tehtävänä olisi valita johtaja valtiolle suljetulla äänestyksellä sekä toimia ministereinä ja neuvonantajina johtajalle.³²⁷ Johtajan tulee olla hyvä, vankka, lahjomaton sekä harkintakykyinen paineen alla. Senaatilla olisi valta erottaa johtaja tai yksittäisiä senaatin jäseniä eli senaattoreita tilanteen vaatiessa.³²⁸

Valtiolle valitun johtajan tulee senaatin avustuksella tehdä päätöksiä suurissa ja tärkeissä kysymyksissä kuten kansan ja valtion tulevaisuutta koskevissa asioissa nopeasti ja tehokkaasti ilman tarpeetonta byrokratiaa.³²⁹ Liikkeen mukaan johtajan on pidettävä mielessä koko kansan etu ja kannettava vastuu päätöksistään. Tämä

³²² *Maahanmuuttajien palauttaminen lähtömaihin*. Poliitiikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³²³ *Kansalaisuus*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³²⁴ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; *Framtidens styrelseskick*. Punkt 4. Vår veg. Ny politik för en ny tid, 2015.

³²⁵ Sallamaa 2018, 43.

³²⁶ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³²⁷ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 43.

³²⁸ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³²⁹ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

vastuunkantaminen olisi liikkeen mukaan perustavanlaatuisesti erilaista kuin nykyjärjestelmässä.

Senaatin lisäksi valtiossa toimisi yhteispohjoismainen parlamentti, jonka jäsenet valittaisiin toistuvien henkilövaalien kautta.³³⁰ Liike ei halua toisintaa puoluejärjestelmää. Parlamentti toimisi lakia säätävänä elimenä ja käsitelisi poliittisia kysymyksiä sekä toimisi kansan äänenä senaatissa ja hyväksyisi myös senaatin valinnan johtajasta. Lisäksi uudessa valtiossa toteutettaisiin suoraa demokratiaa kansanäänestysten muodossa tasapainottamassa senaatin ja johtajan valtaan. Tämä järjestelmä muistuttaisi liikkeen mukaan sveitsiläistä suoraa demokratiaa.³³¹ Kansalaiset keräämät adressit toimisivat kansanäänestyksen perusteina ja myös epäluottamuslause olisi mahdollista toimittaa samalla periaatteella.

Liikkeen uudessa valtiossa demokraattiset perusoikeudet pätisivät Pohjolassa, vaikka nykyisiä poliittisia puolueita ei olisikaan.³³² Puolueiden sijaan yksilöillä olisi vastuu parlamentissa, yhdistyksissä ja kansanliikkeissä viedä poliittisia kysymyksiä eteenpäin. Johtajuuden ja vastuun periaate toimisi samalla tavalla myös kunnallisella tasolla. Kunnan kansalaiset valitsisivat pormestarin, jonka ohella kansanäänestykset mahdollistaisivat asukkaiden osallistumisen päätöksentekoon. Kunta ja sen asema Pohjoismaissa on tulkittu yhdeksi miltei keskeisimmäksi pohjoismaisen demokraattisen yhteiskunnan piirteeksi.³³³ Kunnan merkityksen korostaminen ja kansalaisten voimaannuttaminen ja osallistaminen niiden kautta näyttäisikin mukailevan tätä traditiota jossain määrin.

Vastarintaliikkeen ajattelussa hyvän yhteiskunnan hallinnossa voidaan nähdä kahden erilaisen elementin keskeisyys. Toisaalta valtaa halutaan antaa koko valtion johtajalle ja toisaalta sitä haluttua keskittää suoraan kansalle. Kyseessä voidaan nähdä olevan eräänlainen johtaja ja kansa -ajattelu, jossa väliportaan virkamiehiä, poliitikkoja ja vaikuttajia pidetään epäilyttävinä omaneduntavoittelijoina. Tällä ajattelulla voidaan

³³⁰ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³³¹ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³³² *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³³³ Kurunmäki 2010, 106-107, 116-118, 205-206.

nähdä juuret myös historiallisessa pohjoismaisessa poliittisessa ajattelussa, jossa kuningas toimi yhteistyössä kansan alempien luokkien kanssa aatelistoa vastaan.³³⁴

Liikkeen mukaan valtion johtaja ei sortuisi korruptioon, vaan hän toteuttaisi tehokkaasti hyviä päätöksiä kansan edun puolesta. Kansa valvoisi tätä päätöksentekoa, eikä kansan tahtoa pääsisi vääristämään kukaan johtajan ja kansan välissä oleva toimija.³³⁵ Liikkeen hahmottelema malli eroaa Saksan kansallissosialistien johtajaperiaatteesta (*Führerprinzip*) siinä määrin, että koko valtiota ainakaan teoriassa ei alisteta yhdelle säätelemättömälle johtajalle.³³⁶ Kuitenkin johtajuuden ja vastuun korostamisen voidaan nähdä muistuttavan ajatusta, jossa saksalaisista piti tulla ”johtajien” kansaa.³³⁷

Uudessa valtiossa kaikki kansalaiset olisivat oikeusjärjestelmän silmissä samanarvoisia.³³⁸ Lainsäädäntävalta olisi erotettu toimeenpanovallasta ja tuomioistuimet olisivat parlamentista riippumattomia. Vakaviin rikoksiin annettaisiin vakavia rangaistuksia päämääränä ennaltaehkäisy oikeudenmukaisen sosiaalipolitiikan avulla. Viranomaisten ei sallittaisi sotkea työhönsä omia poliittisia intressejään vaan kansalaisten tulisi saada luottaa oikeuslaitoksen puhtaisiin periaatteisiin.³³⁹

Kaikki vapaudet eivät olisi liikkeen mukaan varauksettomia sen kansandemokratiassa vaan niitä tultaisiin rajoittamaan, mikäli niitä käytetään kansalle vihamieliseen toimintaan.³⁴⁰ Kansan vapaus ja itsemääräämisoikeus olisi suurempi kuin yksittäisten henkilöiden vapaus. Liike ei myöskään sallisi kansalle vihamielisten voimia käyttävän hyväkseen Pohjolan kattavia sanan- ja kokoontumisvapauksia. Tämän seurauksena kansalle vihamielinen toiminta kiellettäisiin ja siitä annettaisiin ankaria rangaistuksia, sillä se nähdään erityisen vakavana uhkana valtiolle ja kansalaisille. Kuitenkin liike korostaa, että kokoontumis-, yhdistymis-, ja uskonvapaus sekä oikeus osoittaa mieltä

---

³³⁴ Kurunmäki 2010, 231-235.

³³⁵ *Tulevaisuuden hallinto*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³³⁶ Payne 1995, 160.

³³⁷ Payne 1995, 194-195

³³⁸ Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³³⁹ Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴⁰ *Kansalle vihamielistä toimintaa koskevat lait*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

taattaisiin.³⁴¹ Mielenkiintoista uskonnon suhteen on se, että manifestissa ja sen lisäteksteissä liike ei mainitse muuten uskontoa tai ota kantaa siihen millään tavalla.

Vastarintaliike näkee korkeat rikostilastot yhteydessä resurssien epätasaiseen jakautumiseen ja suurin eroihin yhteiskuntaluokkien välillä.³⁴² Kansallissosialistinen hallinto antaisi tietynlaisissa tapauksissa ankarampia tuomiota rikoksista kuin nykyään. Tällaisia olisivat esimerkiksi rikokset, jossa olisi heikko ja puolustuskyvytön uhri, kansanpetturuudet ja törkeät seksuaali- sekä huumorikostapaukset. Liikkeen mukaan olisi vastuutonta päästää ihmishirviöitä kulkemaan kaduilla, mutta toisaalta myös epäinhimillistä pitää heitä lukittuina koko elämänsä.³⁴³ Sarjamurhaajat, pedofiilit, sekä sadoille vaarallisia aineita myyneet huumekauppiaat menettäisivät oikeutensa elää.³⁴⁴ Kuolemanrangaistusta sovellettaisiin kuitenkin erityisen häikäilemättömiin ja törkeisiin rikoksiin, ja tuomiot vahvistaisi pohjoismainen senaatti ennen niiden voimaan astumista.

Uudessa valtiossa voi nähdä keskeisen ajatuksen itseänsä varjelevasta järjestelmästä. Tärkeä osa uuden järjestelmän perustamista on myös hahmotella niitä keinoja, joilla järjestelmä torjuu sitä lähestyviä uhkia. Liikkeen mukaan sen valtiota, kansaa ja näiden etua uhkaavia toimijoiden ei tule sallia operoida vapaasti, sillä muuten nämä aiheuttaisivat mittaamatonta tuhoa. Kollektiivin etu ylittäisi yksilön edun, ja tätä periaatetta sovelletaan sekä vapauksien, oikeuksien, velvollisuuksien sekä tuomioiden suhteen. Liikkeen voi nähdä toisaalta toisintavan tiettyjä pohjoismaalaisia poliittisen ajattelun traditioita ja toisaalta asettuvan toisia vastaan.

4.6 Ympäristöajattelu

Ympäristön kunnioittaminen ja eläinten riistämisen vastustaminen kuuluvat myös uuden valtion periaatteisiin. Tutkielman rotuajattelua käsittelevässä osioissa tuotiin esille liikkeen ihmiskäsityksen perustuminen biologiseen rodulliseen näkemykseen. Samaa

³⁴¹ *Sananvapaus ja kansalaisten vapaus*. Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴² *Rikos ja rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴³ *Rikos ja rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴⁴ *Rikos ja rangaistus*. Poliitiikkamme, kohta 9. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

biologisen monimuotoisuuden ja kunnioituksen periaatetta voidaan nähdä sovellettavan myös luontoon ja eläimiin.

Liike näkee, että se itse on ainoa poliittinen vaihtoehto, joka todella välittää aidosti luonnosta.³⁴⁵ Nykyisen politiikan ja ideologian nähdään kieltävän luonnon ja katsovan ihmisen olevan sen yläpuolella. Tätä liike ei hyväksy, vaan sen kansallissosialismin mukaan ihminen on osa luontoa. Monikulttuurisuus sekä kansainvälisestä kapitalismista aiheutuva luonnon resurssien riisto nähdään rikoksina luonnon järjestystä vastaan. Liike visioikin synkkää tulevaisuutta tuleville sukupolville ympäristön tuhoamisen seurauksena, mikäli toimiin ei ryhdytä.³⁴⁶

Liikkeen mukaan kansallissosialismin luontoa kunnioittavien arvojen tulee korvata loismainen ajattelu, joka on vallalla nyky-yhteiskunnassa.³⁴⁷ Ihmiskunta nähdään tuhoon tuomittuna ilman kansallissosialistista käsitystä siitä, että olemme osa luontoa sekä sen tärkeitä vaalijoita. Liberaalin demokratian aikakausi nähdään syypäänä ihmisen muuttumisessa loiseksi.³⁴⁸ Erityisesti omalla elämäntyylillä leventely sekä rikkaiden muuttuminen yhä rikkaammiksi ovat liikkeen mukaan erittäin kielteisiä ilmiöitä. Liikkeen mukaan vihreät kysymykset ovat aina olleet kansallissosialismille tärkeitä ja luonnollinen tapa elää sekä kauaskatseisuus ympäristötoimissa ja kestävä politiikka takaavat elinkelpoisen planeetan myös lapsillemme.³⁴⁹

Vastarintaliike vastustaa maailmankuvaa, jossa eläimillä on vain väliarvoa.³⁵⁰ Liike näkee, että ihmisellä on korkeasti kehittyneenä luontokappaleena ja olentona on vastuu siitä, ettei hän aiheuta toimillaan muille eläimille tarpeetonta kärsimystä. Tasapaino on täten säilytettävä luonnon kanssa ja ihmisten on seurattava luonnon lakeja.³⁵¹

Manifestissa liike listaa useita spesifejä ympäristötoimia.³⁵² Keskeisiä nimittäjiä näissä ovat eläinten kärsimysten lopettaminen, eläinsuojelu, kestävä luonnon resurssien käyttö

³⁴⁵ Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴⁶ Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴⁷ Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴⁸ *Kestävä politiikka*. Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁴⁹ *Kestävä politiikka*. Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁵⁰ *Eläinkysymykset*. Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁵¹ Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁵² Poliitikamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

sekä kansalaisten kouluttaminen luonnon omavaraisiksi ylläpitäjiksi. Ajatus on, että ihminen sopeuttaisi toimintansa luontoon eikä luonto ihmiseen.³⁵³

Liikkeen ympäristöajattelun voi nähdä heijastelevan varhaisempien kansallissosialistien näkemyksiä luonnosta ja luonnollisesta elämästä. Kuitenkin siinä esiintyy myös sellaisia elementtejä, jotka muistuttavat nykyisen ympäristöliikkeen keskeisiä kysymyksiä kuten eläinten oikeudet ja suojelu. Kuitenkin suuri kysymys on ilmastonmuutoksen puuttuminen täysin: sitä ei mainita sanallakaan. Voidaankin ajatella, että Vastarintaliike toisintaa ja toisaalta uudistaa vanhaa kansallissosialistista ympäristöajattelua kuitenkin varoen lähestymästä valtavirran vihreän politiikan ydinkysymyksiä.

4.7 Puolustautuminen ulkopuolisilta uhilta

Turvallisuus ja ulkopuolisten uhkien pohdinta saavat myös suhteellisen paljon tilaa liikkeen manifestissa. Uudessa valtiossa noudatettaisiin yleistä asevelvollisuutta, rakennettaisiin vahva armeija sekä taattaisiin vapaat aselait.³⁵⁴ Nämä seikat nähdään kansan itsepuolustuskyvyn perusedellytyksinä. Liikkeen mukaan ylikansalliset voimat ovat pyrkineet tukahduttamaan kansallismieliset liikkeet väkivalloin Euroopassa ja siksi kyky puolustautua nähdään välttämättömänä. Asevelvollisuuden lisäksi myös vapaaehtoinen maanpuolustuksen kulttuuri nähdään toivottavana ja asevelvollisuuden suorittaneille annettaisiin mahdollisuus säilyttää aseensa ja varusteensa kotona. Täten jokainen kansalainen voisi auttaa valtiota puolustautumaan sekä sisäisiä että ulkoisia uhkia kohtaan. Terve kansa ei pelkäisi johtajiaan eikä johtajien tarvitsisi pelätä kansaa.³⁵⁵ Liikkeen mukaa vapaat aselait tuottavat ongelmia vain monikulttuurisissa maissa.

Liikkeen mukaan valtion on kyettävä puolustautumaan vierailta uhilta, ja tämä edellyttää puolustusvoimien kehittämistä ja vahvistamista huomattavasti. Maapallon resurssit ovat rajallisia ja valtiot ja suuryhtiöt tulevat vaatimaan niitä niiltä, jotka eivät kykene puolustamaan itseään.³⁵⁶ Erityisesti väestönkasvu ja hupenevat resurssit kuten öljy tulevat kiihdyttämään liikkeen mukaan tätä kehitystä. Maapallolla nähdään olevan

³⁵³ Poliittikkamme, kohta 6. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁵⁴ Poliittikkamme, kohta 8. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; ks. Sallamaa 2018, 44;

³⁵⁵ *Sotilas ja hänen aseensa*. Poliittikkamme, kohta 8. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁵⁶ Poliittikkamme, kohta 8. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

liikaa väestöä, ja tulevaisuus näyttäytyykin huolestuttavana niille, joilla ei ole puolustuskykyä.

Liikkeen mukaan yksittäiset ja riippumattomat Pohjoismaat ovat heikkoja ja suurvaltojen armoilla. Liike muistuttaa, että maailmaa hallitsevat samat vihamieliset voimat, jotka kukistivat Saksan 1945, ja nämä tukahduttavat kansallissosialistiset kansannousut, mikäli niillä ei ole kykyä puolustautua.³⁵⁷ Yhtenäinen Pohjola sen sijaan olisi valmis puolustamaan rajoja kaikin keinoin ja sen asevoimat olisivat todellinen pelote. Liikkeen mukaan asevoimilla olisi myös tärkeä olla kyky puuttua konflikteihin lähialueilla ja tukea liittolaisia yhteisiä vihollisia vastaan. Voimankäytön perustelu tulisi olla harkittua, mutta myös ennaltaehkäisevät toimet olisivat mahdollisia sellaisia uhkia vastaan, joilla olisi vaikutusta Pohjolan väestöön.

Vastarintaliikkeen visiot varustautumisesta ja aseistautumisesta eivät lähentele retoriikkaa valloitusodasta: armeijoita ei haluta nostattaa vieraiden rotujen tuhoamiseksi tai alistamiseksi tai elintilan valtaamiseksi. Tässä mielessä liike eroaa Hitlerin *Lebensraumin* ajatuksesta.³⁵⁸ Kysymyksessä näyttäytyy liikkeen mielessä välttämätön toiminta uuden Pohjoismaisen valtion takaamiseksi ulkopuolisia uhkia vastaan. Myös kansan aseistamisen voi nähdä toimenä, jossa kansaan toisaalta luotetaan mutta myös sen vapautta käyttää aseita sortoa vastaan kannustetaan. Mahdollinen sorto ei siis tulisi liikkeen valtio toimesta vaan kansallismielisille vihamielisten toimijoiden ja voimien parista.

---

³⁵⁷ *Vahva Pohjola vieraita uhkia vastaan*. Poliittikkamme, kohta 8. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁵⁸ Payne 1995, 158.

5 Keskeiset keinot ja toimijuus

Schwarzmantelin mukaan ideologiassa ei ole järkeä, jos se ei sisällä käsitystä niistä keinoista ja toimijoista, joilla ideaali pystytään toteuttamaan. Kuitenkin juuri keinojen ja toimijuuden voi toisaalta nähdä monen toimijan kohdalla ratkaisevimpana erottajana siinä, kuinka todennäköistä oikeastaan ideaalista esitettyjen päämäärien tavoittaminen on. On huomattavasti helpompaa osoittaa, mikä kaikki on pielessä ja mikä olisi toivottavampi tila. Toinen paljon vaikeampi asia on kartoittaa ne keinot, miten konkreettisesti asiat korjattaisiin.

Vastarintaliikkeen kohdalla sen esittämät keinot ideaalinsa saavuttamiseen keskittyvät vallankumouksen ympärille. Kuitenkin tämän vallankumouksen konkretia jää monelta osin avaamatta. Suhde parlamentarismiin näyttäytyy myös kaksijakoiselta: se tuomitaan visioissa mutta käytännössä pyrkimyksiä vallan saavuttamiseen sen kautta näyttäisi ilmenevän. Keskeisiä keinoja liikkeen kannatuksen kasvattamiseksi esitetään muutamia. Niitä ovat tietoisuuden levittäminen sekä vaihtoehtojen tarjoaminen kansalle vihamielisille yrityksille ja toimijoille.

Kansallissosialistisen valtion saavuttaminen vaatii myös yksittäisiä Pohjoismaita suurempia resursseja. Tämän vuoksi liittoutuminen ja yhteistyö muiden Pohjoismaiden kanssa on välttämätöntä. Itsenäistyminen vallitsevasta järjestelmästä ei onnistu ilman pohjoismaalaisia liittolaisia ja yhdentymistä.

5.1 Vallankumouksen keinot

Vastarintaliike kohdistaa kritiikkinsä eri ilmiöihin yhteiskunnassa ja maalaa viholliskuvan globaaleista sionisteista, jotka ovat vastuussa monesta ongelmasta. Lisäksi liike myös hahmottelee oman ideaalin yhteiskuntansa ja sen keskeisimmät piirteet. Keskeisin työkalu Vastarintaliikkeen ideaalin toteuttamisessa on valtio. Valtio nähdään apparaattina esimerkiksi siihen, miten rodulliset muukalaiset siirretään pois Pohjolasta. Täten ”kansanruumis” selviytyy ja yhteiskunnan geenipooli on turvattu.³⁵⁹ Rodullisen yhtenäisyyden arvioinnissa valtiollinen instituutti olisi myös keskeisessä

---

³⁵⁹ *Maahanmuuttajien palauttaminen lähtömaihin*. Poliitikamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

roolissa, esimerkiksi niiden arvioinnissa, jotka ovat saaneet kansalaisuuden vuoden 1975 jälkeen.³⁶⁰ Tästä valtiosta on tehtävä omavarainen, vahva ja niin edelleen.

Kysymys kuitenkin kuuluu, miten tähän ”hyvään yhteiskuntaan” päästään?

Vastarintaliike ei itseasiassa manifestissaan tai sen lisäteksteissä tarkkaan erittele sitä, miten valta valtiossa saataisiin liikkeelle tai miten konkreettisesti kansallissosialistinen Pohjola saataisiin perustettua. Liike esittää, että nykyisen järjestelmän vallanpitäjät eli monikansallinen eliitti ei tule luopumaan vallastaan suosiolla, ilman voimankäyttöä.³⁶¹ Tavoitteisiin ei siis päästäisi pelkästään nykyisen parlamentarismen keinoin, jotka liike näkee kansalle haitallisena toimintana.³⁶² Tavoitteiden saavuttaminen vaatisikin koko nykyisen poliittisen järjestelmän hylkäämistä ja kansallissosialistista vallankumousta.³⁶³ Ainoa todellinen ratkaisu olisi siis vallankumous, jossa valta otettaisiin vallanpitäjiltä väkivalloin.

Tämän vallankumouksen tulisi olla täydellinen, jotta edellytykset kansallissosialistisen yhteiskunnan luomiseksi tulisivat mahdolliseksi.³⁶⁴ Vallankumous voisi johtaa länsimaalaisten ylellisyystarvikkeiden tarjonnan supistumiseen globaalien sionistien reagoidessa, mutta tätä liike pitää kuitenkin pienenä hintana itsenäisyydestä.³⁶⁵ Kuitenkaan tämän vallankumouksen kohdalla liike jättää monen konkreettisen kysymyksen auki. Esimerkiksi milloin, millä keinoilla ja tarkalleen kenen toimesta tämä vallankumous toteutetaan. Nouseeko kansa monikansallista eliittiä vastaan vai toteuttaako liike pienellä tehokkaalla iskuryhmällä vallankaappauksen eri Pohjoismaissa? Ruotsinkielinen manifesti implikoisi ainakin sitä, että Vastarintaliike johtaisi tätä taistelua kaikissa Pohjoismaissa samanaikaisen kansannousun aikaansaamiseksi.³⁶⁶

---

³⁶⁰ *Maahanmuuttajien palauttaminen lähtömaihin*. Poliitiikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁶¹ *Suomalaisen kansallismielisyyden painopiste siirtynyt*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁶² Poliitiikkamme, kohta 4. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁶³ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁶⁴ Poliitiikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁶⁵ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁶⁶ *Enade är vi starka*. Punkt 3. Vår veg. Ny politik för en ny tid, 2015.

Liikkeen tulkinnan mukaan jokainen finanssikapitalistisesta maailmanjärjestyksestä irtautunut valtio on joutunut sotilaalliseen selkkaukseen.³⁶⁷ Esimerkkeinä tällaisista selkkauksien uhreista liike nostaa manifestissa toisen maailmansodan Saksan ja Japanin, Valkoisen Etelä-Afrikan, nationalistisen Serbian, Saddam Husseinin, Muammar Gaddafin sekä Itävallan Jörg Haiderin.³⁶⁸ Sallamaa on omassa tutkimuksessaan mahdollisena liittolaisena nähnyt yhtä hohdokkaan Iranin.³⁶⁹ Tämänkaltaisen selkkauksen voi nähdä yhtenä mahdollisena alkupisteenä liikkeen vallankumoukselle, mutta jää epäselväksi, onko liike vai vastustettava järjestelmä sen aktiivinen aloittaja. Liikkeen voi myös tulkita odottavan eräänlaista otollista hetkeä vallankumoukselleen. Israelin ja Yhdysvaltojen taloudellinen merkityksen on nähty supistuvan kansainvälisellä tasolla koko ajan samalla kuin kansallissosialismiin neutraalisti suhtautuvien rooli on kasvanut.³⁷⁰

Keinoja globaalien sionistien vastaisessa kamppailussa liike sen sijaan esittää useita keinoja.³⁷¹ Informaation levittämisen ja totuuden esiintuomisen ohella myös korruption paljastaminen toimisi tätä väärää järjestelmää vastaan. Vaihtoehtojen kehittäminen kansalle vihamielisille yrityksille ja laitoksille sekä myös mahdollinen kiello kansalle vihamielisille eliittiseuroille toimivat myös pitkän aikavälin keinoina. Näiden keinojen voi nähdä liikkeen kannatuksen kasvattamiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi, mutta ne eivät silti anna kuvaa siitä, miten varsinaisesti itse vallankumous tapahtuisi.

Vastarintaliikkeen voidaan nähdä toimivan päämääriensä eteen huomattavasti ideologiaansa tulkinnanvaraisemmin. Näyttäisikin siltä, että vallankumousajattelusta ja parlamentarismien vastustamisesta huolimatta liike on rekisteröitynyt puolueeksi Ruotsissa.³⁷² Myös Suomessa liikkeen jäsenistöön liitetyn 2018 perustetun Kansan Yhtenäisyys -yhdistyksen on nähty pyrkivän rekisteröitymään kansallissosialistiseksi puolueeksi.³⁷³ Tämä lisääkin entisestään ristiriitaa liikkeen ideologian ja konkreettisen toiminnan todellisuuden välillä.

³⁶⁷ *Finanssikapitalistisen maailmanjärjestyksen vastustaminen*. Poliitiikkamme, kohta 2.

Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁶⁸ Poliitiikkamme, kohta 3. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016; Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁶⁹ Sallamaa 2018, 45.

³⁷⁰ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁷¹ *Pitkän aikavälin tavoitteet*. Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁷² *Ruotsin Vastarintaliikkeen puolue nyt rekisteröity*, 2015; ks. Sallamaa 2018, 46.

³⁷³ Sallamaa 2018, 46.

Myös liittoutumista on esitetty keinona saada voimavaroja vääjäämättömään konfliktiin finanssikapitalistista talousjärjestelmää ja globaalia orjuutta vastaan.³⁷⁴ Tässä katse käännetään muihin Pohjoismaihin rodullisen, historiallisen ja kulttuurisen yhteyden perusteella. Liikkeen mukaan esimerkiksi suomalaiset eivät enää voi laskea kansallismielisyyttään pelkän oman valtionsa ja kansansa varaan.³⁷⁵

5.2 Isänmaallisuudesta pohjoismaisuuteen

”Mikäli kansallismielisyys irtaantuu ympäröivästä yhteiskunnasta eikä osaa tarjota reaalioliittisia vaihtoehtoja, taantuu aate museotavaraksi.” -Suomalaisen kansallismielisyyden painopiste on siirtynyt. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus

Liittoutuminen ja yhteistyö Pohjoismaiden kontekstissa näyttäytyy keskeisenä toimena liikkeen ideaalin mahdollistamiseksi. Pohjoismainen yhteistyö ja kokonaisuus nähdään luontevana, sillä yhteistyöllä on pitkä historia ja maat ovat keskenään samankaltaisia.³⁷⁶ Tämän valtion luominen ei olisi pelkästään utopistista vaan hyvin mahdollista pakkomonikulttuurisuudesta ja riistoon perustuvasta kansainvälisestä pankkijärjestelmästä luovuttaessa. Liike viittaa yhtenäisen kansallismielisen Pohjolan ajatukseen ja IKL:n aktivistin Paavo Susitaipaleen ajatteluun ja toteaa, että ajatus ei ole uusi.³⁷⁷ Tämä yhtenäinen, kansallismielinen sekä puolueeton Pohjola toimisi liikkeen mukaan parhaana vaihtoehtona Naton ja Neuvostoliiton, nykyisin Venäjän, välillä.

Liike myös huomauttaa, että sen kritisoijat eivät ole pystyneet esittämään vaihtoehtoista mallia ”itsenäistyvälle” (kansainvälisestä kontrollista vapautuvalle) Suomelle.³⁷⁸ Liikkeen mukaan itsenäistyvän eurooppalaisvaltion on varauduttava pahimpaan vihamielisten voimien vastaiskun vuoksi. Liittoutuminen nähdään siis välttämättömänä ja tässä pohjoismaisuus toimii takaajana.

³⁷⁴ *Finanssikapitalistisen maailmanjärjestyksen vastustaminen*. Poliitiikkamme, kohta 2. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁷⁵ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁷⁶ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁷⁷ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁷⁸ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

Skandinaavien ja suomalaisten välisiä eroja liike ei kiellä, mutta katsoo että ne eivät ole este liittoutumiselle. Itseasiassa liikkeen visioon kuuluu ainutlaatuisen kielen ja kulttuuriperinnön vaaliminen eri kansojen välillä. Eroja ei haluta tuhota vaan kansojen erityispiirteitä tahdotaan vaalia kuten kansallismieliseen aatteeseen kuuluu.³⁷⁹ Liike näkee väitteet ylitsepääsemättömistä eroista historiallisesti ja biologisesti perusteettomina, ja etenkin geneettiset erot väestöjen välillä tulkitaan äärimmäisen pieniksi.

Liikkeen mukaan sukulaisuudesta kansojen välillä on kysymys ”verellisestä etäisyydestä” eikä niinkään kielestä.³⁸⁰ Toisaalta kielisukulaisuuden tuomasta solidaarisuudesta Venäjällä asuvien kansojen kanssa ei tarvitse myöskään luopua. Liikkeen mukaan suomalaisten ei tarvitse sulkea pois solidaarisuutta itään mikäli valitsemme pohjoismaisen yhteistyön tai päinvastoin.

Liikkeen mukaan suomalaiset eivät ole valtamedian ja poliittisten puolueiden painostuksesta huolimatta myönteisiä Nato-jäsenyydelle. Sen sijaan pohjoismaisella sotilaallisella yhteistyöllä nähdään olevan vankka kannatus.³⁸¹ Esteenä tälle yhteistyölle ovat erilaiset taloudelliset ja ulkopoliittiset intressit, jotka ruokkivat maiden välistä luottamuspulaa. Uskottavan maanpuolustuksen edellytyksenä nähdään sama poliittinen ja taloudellinen järjestelmä kaikissa Pohjoismaissa. Tähän tavoitteeseen ei päästä pelkästään parlamentaarisin keinoin vaan koko nykyinen poliittinen järjestelmä on hylättävä kansallissosialistisen vallankumouksen toimesta.³⁸² Muita vaihtoehtoja ei nähdä olevan, jos tahdotaan turvata verenperimä, kulttuuri ja puhdas ympäristö jälkipolville. Suomen kansantalous ja armeija eivät yksin pystyisi toteuttamaan tätä visiota.

Pohjoismainen valtio ei eristyisi maailmasta vaan kävisi kauppaa poliittisesti neutraalien ja ystävällisten maiden kanssa.³⁸³ Tämä näkemys vaikuttaisi olevan jossain määrin ristiriidassa aiemmin esitettyjen näkemysten suhteen omavaraisesta valtiosta. Parhaina argumentteina yhteispohjoismaalaiselle järjestelmälle liike näkee voimakkaan yhteisen

³⁷⁹ *Veri tekee veljen*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁸⁰ *Veri tekee veljen*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁸¹ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁸² *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁸³ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

valuutan kansainvälisessä kaupassa ja huomattavat luonnonvarat.³⁸⁴ Itsenäisessä järjestelmässä olisi mahdollista tehdä tehokasta suhdannepolitiikkaa, ja yksinäiseen Suomeen verrattuna valtio olisi riippumattomampi ulkomaisesta tuonnista ja kysynnästä.

Avunannon ja sotilaallisen tuen antamista myös rodullisesti vieraille valtiolle voidaan pitää mahdollisena. Kohdemaiden tulisi kuitenkin noudattaa tulevan kansallissosialistisen hallinnon eettisiä ohjenuoria erityisesti vastuullisen ympäristöpolitiikan ja rodunsekoituksen kohdalla.³⁸⁵ Tämän voisi tulkita ajatukseksi siitä, että myös ei-eurooppalaisia ja rodullisesti vieraita kansallissosialistisia valtioita tuettaisiin ja niiden kanssa liittouduttaisiin. Liike julistaakin taistelevansa imperialismia vastaan ja tukevana suvereenia valtiota imperialisteja vastaan.³⁸⁶ Se keitä nämä imperialistit ovat ei kuitenkaan erikseen avata. Tässä liikkeen kansallisen suvereeniuden ja imperialistien vastaisen taistelun ajatuksessa on nähtävissä samoja kaikuja akselivaltojen siirtomaissa tekemässä propagandassa toisen maailmansodan aikana.³⁸⁷ Kansallissosialistien nähtiin toimivan kansallisen vapautumisen puolella, kun taas länsiliittoutuneiden yrittivät edelleen ylläpitää siirtomaavaltaa. Tässä mielessä liikkeen on tulkittu jopa toimivan jonkinlaisen kansallissosialistisen maailmanvallankumouksen toteutumiseksi.³⁸⁸

Pohjoismainen suuntaus edellyttäisi perinteisen suomalaisen kansallismielisyyden uudistamista. Erityisesti lisäteksti *Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus*³⁸⁹ keskittyy perustelemaan sitä, miksi Vastarintaliike on kansallismielisistä liikkeistä perustelluin valinta, miksi kansallismielisyyttä ei voida enää rakentaa pelkästään suomalaisuuden pohjalle ja miksi kansallismielisyyden tulevaisuus on suunnattava pohjoismaista kokonaisuutta kohti.

³⁸⁴ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁸⁵ *Ulkomaanavustus ja apu kohdemaissa*. Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁸⁶ *Ulkomaanavustus ja apu kohdemaissa*. Poliittikkamme, kohta 1. Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti, 2016.

³⁸⁷ Payne 1995, 205.

³⁸⁸ Sallamaa 2018, 44.

³⁸⁹ *Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus*, 2015.

Liikkeen mukaan Vastarintaliike eroaa muista radikaalikansallismielisistä toimijoista ”selkeän maailmankatsomuksellisen ja poliittisen ohjelmansa” vuoksi.³⁹⁰ Muiden toimijoiden ongelmana nähdään sisäiset aatteelliset ristiriidat, jotka johtuvat johdon osaamisen, uskaltamisen tai haluamisen puutteesta kertoa rehellisesti tavoitteistaan. Ilman yhtenäistä ohjelmaa jäsenien nähdään vetävän eri suuntiin ja täten liike kuolee.

Liikkeen mukaan suomalaisen kansallismielisyyden keskeinen 1918-1945 vallinnut teema suomensukuisten heimojen yhdistämisestä yhdeksi kansaksi ei enää ole mahdollista. Suur-Suomi ei enää ole realistinen tavoite.³⁹¹ Tappio sodassa, alueiden menetys, kommunistien vaikutus Suomen yhteiskunnallisessa eliitissä Suur-Suomi -aatteen pilkkaamiseksi sekä suomalaissukuisen väestön venäläistäminen ovat tehneet tästä visiosta historiaa. Vaikka heimosolidarisuus ja Karjalan kulttuuriperintö tulevat aina olemaan merkittävä osa suomalaisuutta, ei liikkeen mukaan niiden ympärille voi enää rakentaa elinvoimaista kansallismielistä liikettä, sillä 2000-luvun suomalaiset ovat vieroitettuja omasta kulttuuristaan. Liike näkee, että kansallismielisyys Suomessa tarvitsee uutta ja verevää sisältöä.³⁹² Liikkeen mukaan kansallissosialismi ei merkitse suomalaisen kulttuurin hylkäämistä vaan pikemminkin tavoitteiden asettamista tärkeysjärjestykseen.³⁹³ Taistelu kansainvälistä velkatalousjärjestelmää ja pakotettua monikulttuurisuutta vastaan on voitettava ensin. Vasta sitten voidaan herättää globalisaation tappama suomalaisuus henkiin.

Myöskään kaikkiin kansallismielisinä pidettyihin toimijoihin liike ei suhtaudu myönteisesti. Liike tuomitsee perussuomalaiset oikeistopopulistisiksi selkärangattomiksi opportunisteiksi.³⁹⁴ Timo Soinin nähdään huijanneen äänestäjiään vaaleissa 2015: perussuomalaiset pettivät lupauksensa salliessaan maahan saapumisen laittomien siirtolaisten toimesta. Liike näkee myös perussuomalaisten sosiaali-, talous- ja turvallisuuspolitiikan, osallistumisen julkisiin leikkauksiin sekä TTIP- ja Nato-

---

³⁹⁰ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁹¹ *Suomalaisen kansallismielisyyden painopiste on siirtynyt*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁹² *Suomalaisen kansallismielisyyden painopiste on siirtynyt*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁹³ *Suomalaisen kansallismielisyyden painopiste on siirtynyt*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁹⁴ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

kannat kansalle antamien lupauksen pettämisenä. Oikeistopopulistien valehtelu ja radikalismien vastustaminen nähdään anteeksiantamattomana.

Myös sittemmin perussuomalaisten johtoon nousseeseen Jussi Halla-aho on suhtauduttu ainakin aikaisemmin kielteisesti liikkeessä. Holappa toimiessaan vielä liikkeessä näki hän Halla-ahon pukevan maahanmuuttovastaisuutensa islamvastaisuudeksi, ja suhtautuvan Israeliin myönteisesti.³⁹⁵ Täten pelkkä maahanmuuttovastaisuus ei riittänyt yhdistäväksi tekijäksi liikkeen kanssa.

Perussuomalaisten hämärän opportunistin sijaan liike vaatiikin selkeitä reaalipoliittisia kannanottoja kansalaisuuteen, haittamaahanmuuton estämiseen, itsenäistyvän valtion kansalaisista huolehtimiseen, toimeentuloon ja maanpuolustukseen. PVL:n ohjelma on tällöin ainoa keino vapauttaa Suomi finanssikapitalistisesta järjestelmästä, joka murhaa kulttuurimme ja maamme avoimien rajojen politiikalla.³⁹⁶ Petoksen ja pettäjien tunnistaminen voidaan yhdeksi keskeiseksi erotteluksi, jonka liike pyrkii osoittamaan suoranaisten viholliskuvien lisäksi. Perussuomalaiset onkin tulkittu Vastarintaliikkeen päävastustajiksi puoluekentällä, sillä he kanavoivat äärioikeistolaisia ja maahanmuuttovastaisia impulsseja parlamentaarisen järjestelmän sisällä.³⁹⁷

Liike näkee Suomen olevan käännekohdassa.³⁹⁸ Edessä häämöttää kansallinen itsemurha ja tulevaisuus itsenäisyytensä menettäneenä kuluttajamassana. Vain astuminen ulos mukavuusalueelta rakentamaan raunioituvasta lännestä riippumatonta vahvaa Pohjolaa voi estää tämän kehityksen. Muutos nähdään ajankohtaisena, sillä Euroopan pitkä rauhanaika on loppunut euro- ja siirtolaiskriisin toimesta ja tiiviimpi yhdistyminen Yhdysvaltojen johtamaan talousjärjestelmään TTIP -neuvotteluiden muodossa. TTIP:llä (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*) viitataan Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin väliseen vapaakauppasopimukseen, joka sittemmin kaatui Donald Trumpin presidentinvalintaan 2016.³⁹⁹

---

³⁹⁵ Holappa 2016, 78.

³⁹⁶ Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁹⁷ Sallamaa 2018, 53.

³⁹⁸ *Taloudellista ja sotilaallista yhteistyötä*. Pohjoismainen yhteistyö ja isänmaallisuus, 2015.

³⁹⁹ *Angela Merkel: TTIP-vapaakauppasopimus ei toteudu – syynä Donald Trumpin valinta presidentiksi*. Helsingin Sanomat 17.11.2016.

Vaikka liike painottaakin vahvasti pohjoismaisen suuntauksen puolesta, suomenkielisessä manifestissa esiintyy silti selkeästi pyrkimys tehdä selvitys suomalaisen perinteisen kansallismielisyyden suhteen. Toiset elementit ovat kuitenkin myönteisempiä kuin toiset liikkeen toiminnan kannalta. Liike ikään kuin haluaa kanavoida suomalaisia kansallismielisiä omaan visioonsa esittämällä vaihtoehtoisen, toimivamman suunnitelman, joka palvelisi myös suomalaisia kansallismielisiä. Kansallismielisen yleisön kosiskelu tuleeikin tässä yhteydessä erittäin vahvasti esille.⁴⁰⁰

On huomattava, että ruotsinkielisessä manifestissa ei anneta samanlaista huomioita maan oman kansallismielisen perinteen erotteluun suhteessa liikkeen kansallissosialismiin.⁴⁰¹ Tämä voi toisaalta johtua manifestin muotoeroista, mutta taustalla voi olla myös mahdollisuus suomalaisen kansallismielisyyden erityispiirteistä, joita ilman kansallismielisenä toimintana Suomessa on vaikea esiintyä. Suomen osastossa nähdään vallineen jo aikaisemmin tilanne, jossa vain verkkosivuilla kannatettiin kansallissosialismia oikean aatteen ollessa suomalaisempänä nähty fasismi.⁴⁰²

Vanhan suomalaisen kansallismielisyyden ja sen kiintopisteiden voidaan nähdä olevan edelleen liikkeelle tärkeitä, mutta ei enää ensisijaisia. Vaikka liikkeen käsitys pohjoismaalaisuudesta ja rodusta ovat osittain epämääräisiä, voidaan silti nähdä, että liike yrittää korvata vanhoja kansallismielisiä asenteita uudella pohjoismaalaisella rotumielisyydellä. Koska kyseessä on vanhat totunnaiset kansalliset rajat ylittävä uusi pohjoismainen identiteetti, voidaan pohtia, kuinka kansallismielinen toimija liike itseasiassa on. Silvennoisen mukaan fasismi on aina kansallismielisyyttä, mutta jos ylimmän uskollisuuden kohde siirtyy ylikansalliseen kokonaisuuteen alkaa pohdinta määritelmien pätevydestä. Lööw on tunnistanut jo varhaisempien natsien parissa siirtymää kohti kansainvälisempää suuntausta ja sen mukana tullut termistöä.⁴⁰³ Aktivisteilla rodun voidaan nähdä alkaneen toimia keskeisempänä määrittäjänä kansallisuuden tai etnisyyden sijaan. Sallamaa onkin luonnehtinut liikettä samaan tapaan rotunationalisiseksi.⁴⁰⁴

---

⁴⁰⁰ Sallamaa 2018, 43-44.

⁴⁰¹ Punkt 3. Ny politik för en ny tid, 2015.

⁴⁰² Sallamaa 2018, 45; Holappa 2016, 111-112.

⁴⁰³ Lööw 1989, 261-263.

⁴⁰⁴ Sallamaa 2018, 43-44.

6 Johtopäätökset

Mitä siis voimme todeta Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen ideologiasta, kansallissosialismista? Ensikin ainakin sen, että liikkeen ajattelu sisältää suuren määrän erilaisia tarkemmin tai epämääräisemmin hahmoteltuja, jopa toisinaan keskenään ristiriitaisia, elementtejä. Tämä epämääräisyys voidaan toisaalta nähdä edullisena, sillä se antaa mahdollisuuden toteuttaa erilaisia strategisia ja taktisia poliittisia ratkaisuja kun ideologia voi joustaa tarvittaessa. Vastarintaliikkeen perustamista edeltäneellä ajalla Ruotsissa voidaan nähdä tapahtuneen eräänlaista yhdistymistä ja sekoittumista eurooppalaisen kansallissosialismin, eteläafrikkalaisen ja amerikkalaisen äärioikeistoideologian, rasisen asa-uskonnon sekä antisemitismin historiallisen tradition suhteen.⁴⁰⁵ Tämä voisi selittää runsaan, epämääräisen ja toisinaan jopa ristiriitaisen terminologian, joka olisi sitten muodostanut pohjaksi Vastarintaliikkeen ajattelulle. Liikkeen ideologian voi toisaalta hahmottaa omaavan vahvan dualismin piirteitä. Tässä dualismissa liikkeen voi mieltää edustavan valoa, hyvyttä sekä luonnollista järjestystä, kun taas globaalit sionistit ja heidän lakeijansa edustavat pimeyttä, pahuutta sekä epäluonnollisuutta ja kaikkia sen perversioituneita ilmentymiä. Näiden kahden välillä nähdään vallitsevan sota, jossa Vastarintaliike taistelee hyvänä pitämänsä yhteiskunnan ja maailmanjärjestyksen puolesta.

Vastarintaliikkeen manifestin keskeisimpänä perusajatuksena voidaan epämääräisyydestä huolimatta havaita ajatus ”orgaanisesta” yhteiskunnasta. Orgaanisella tai tutkimuksellisesti tarkemmin ilmaistuna organistisella eli ”elävällä” yhteiskuntakäsityksellä voidaan nähdä pohjimmiltaan tarkoittavan näkemystä, jossa valtiot, yhteiskunnat ja ihmisten sosiaaliset yhteisöt perustuvat ratkaisevasti niissä toimiviin ihmisiin ja heidän ominaisuuksiinsa. Tätä näkemystä kehitti muun muassa 1800-luvulla filosofi Herbert Spencer.⁴⁰⁶ Yhteiskunnat eivät tässä ajattelussa ole abstrakteja ja yksilöistä irrallaan olevia entiteettejä vaan kiinteästi riippuvaisia siitä mitä ihmiset tekevät ja minkälaisia ominaisuuksia heillä on. Valtiot, yhteiskunnat ja yhteisöt voivat joko kukoistaa tai tuhoutua ihmisten toimien ja ominaisuuksien seurauksena. Yhteiskunnan nähtiin olevan ”elävä organismi”, jossa jokainen sen osa vaikutti toiseen

---

⁴⁰⁵ Löw 1989, 308.

⁴⁰⁶ Offer, John. *Herbert Spencer and Social Theory*. University of Ulster. Palgrave Macmillan, Hampshire. 2010, 196-198.

ja jolla oli joukko aiemmin eläville organismeille tyypillisiä ominaisuuksia.⁴⁰⁷

Organistisesta yhteiskuntanäkemyksestä voi nähdä kumpuavan kuitenkin erilaisia variaatioita ja tulkintoja siitä, ketkä tämän elävän yhteiskunta muodostavat ja mihin sen tulisi pyrkiä.

Tähän ajatteluun voidaan nähdä liittyvän myös liikkeen retoriikka ”kansanruumiista”. Kansanruumiin voi nähdä viittauksena orgaaniseen yhteiskuntanäkemykseen, jossa kansan laatu ja määrä vaikuttavat tämän ”ruumiin” terveyteen. Kansalaisilla on kaikilla oma tärkeä paikkansa tässä ruumiissa: toiset toimivat tämän kansanruumiin ”aivoina” kun taas toiset ”käsivarsina” ja niin edelleen. Kysymyksessä on holistinen käsitys kansan ja valtion erottamattomasta kohtalonyhteydestä: jos kansa kuolee tai turmeltuu, seuraa sen kohtalo myös valtiota. Myöskään kansan jäsenten vaihtaminen vieraaseen elementtiin ei käy päinsä, sillä vastavuoroisesti kansan jäsenien syrjäyttäminen tarkoittaisi valtion tuhoutumista. Monikulttuurisuus ja maahanmuutto siis tuhoavat valtioita ja kansoja ja korvaavat ne toisilla.

Organistinen ajattelutapa ei ole sinänsä ominaista vain äärioikeistolaiselle toiminnalle vaan sen voi havaita läpäisevän yhteiskunnallista ajattelua monessa erilaisessa muodossa nykyäänkin. Huoli väestön terveydestä, syntyvyydestä, vanhenemisesta ja työkykyisyydestä ja niin edelleen ovat ajankohtaisia esimerkkejä, joissa tämä ajattelu tulee ilmi. Esimerkiksi sosiaalidemokraattisen puolueen Antti Rinteen esittämän ajatuksen synnytystalkoista voi nähdä ilmentävän ajatusta Suomen valtion ja sen väestön erottamattomasta yhteydestä.⁴⁰⁸ Keskeisiä ovat väestön laatua, määrää ja muita ominaisuuksia muuttamaan pyrkivät toimet ja uskomus niiden toiminnallisuudesta. Erona edellä mainittuun esimerkkiin on se, että liikkeen näkemyksissä tämän väestön ominaisuudet tulkitaan suoraan kansan ominaisuuksiksi, ja siksi näistä ominaisuuksista huolehtiminen on ensisijaisen tärkeää. Liikkeen kannattamassa organistisessa yhteiskuntakäsityksessä voidaan nähdä myös yhtenä keskeisenä erona se, minkälaisia asioita tämän elävän yhteiskunnan tulisi asettaa tärkeimmiksi tavoitteikseen.

Organistinen yhteiskuntakäsitys läpäisee Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen ajattelua ja yhdistyy liikkeen rotu, kansallisuus- ja arvokäsitysten kanssa pilariksi, jonka ympärille

---

⁴⁰⁷ Offer 2010, 197.

⁴⁰⁸ Antti Rinne, 54, kehottaa suomalaisia ”synnytystalkoisiin” - sanavalinta tyrmistyttää ja hävettää demareitakin. Helsingin Sanomat 23.8.2017.

kaikki muu perustuu. Ajatukset kansoista todellisina biologisina ja rodullisina kokonaisuuksina, yksilöistä kansojen edustajina, kansojen tärkeimmästä tehtävästä selviytyä ja kehittyä parempaan suuntaan sekä näiden kaikkien seikkojen erottamattomasta manifestoitumisesta poliittiseen ja yhteiskunnalliseen järjestykseen perustuvat kaikki tähän peruseriaatteeseen. Käsitys antaa pohjan kansan degeneraation eli rappion vastustamiselle, joka kiteytyy liikkeen rotuajattelussa, terveyskeskeisyydessä sekä moraalin puolustamisessa. Liikkeen ideologia antaa myös omanlaisensa holistisen näkemyksen, kaiken kattavan maailmankatsomuksen ja tarkoituksen, elämästä: elämän yhtenä tarkoituksena on varjella, palvella ja taistella oman yhteisönsä ja kansansa puolesta. Tämä kansa on liikkeelle pohjoismaalaisten kansojen joukko, joita yhdistää niiden rodullinen osallisuus samaan pohjoiseen rotuun. Pohjola tulee palauttaa takaisin pohjoismaalaisten haltuun, sillä heillä on siihen perinnöllinen ja synnynnäinen oikeus.

Vastarintaliikkeen ideologiassa lähtöoletuksena on, että välitön uhka kohdistuu sekä Pohjoismaihin ja sen kansoihin sekä yleisesti maailmaan. Liike näkee olevansa ainoa vaihtoehto tulevaisuudessa häämöttävälle tuholle, jota vastaan se julistaa taistelevansa kaikin keinoin. Kansallissosialismi on ratkaisu kansojen tuhoutumisen uhkaan ja globaalien sionistien syrjäyttämiseen sekä ihmisen palauttamiseen luonnolliseen harmoniaan maailman kanssa.

Kritiikki liikkeessä keskittyy ajatukseen globaalien sionistien vallasta maailmassa ja sen tuhoisista vaikutuksista sekä ympäristölle että kansoille sekä niiden vapaudelle ja selviytymiselle. Globaalien sionistien ryhmä ei kuitenkaan käsitä kaikkia juutalaisia vaan pienen korruptoineen eliitin, joka on värvännyt taakseen myös ei-juutalaisia lakeijoita. Nämä kieroutuneet vallanpitäjät eivät halua ihmisten olevan vapaita, terveitä, ylpeitä, yhteisöllisiä ja voimakkaita vaan haluavat alistaa heidät ja tuhota heidän kansansa, rotunsa, historiansa ja yhteiskuntansa. Vallitsevan yhteiskunnan ongelmat eivät johdu persoonattomista yhteiskunnallisista voimista vaan kasvottomista, varjoista hallitsevista omaneduntavoittelijoista, jotka ovat raivanneet tiensä järjestelmän huipulle keinoja kaihtamatta. Tämä ryhmä pysyykin siellä keinoja kaihtamatta, mikäli sitä ei pysäytetä.

Kansallissosialistinen ideaaliyhteiskunta perustuisi rodulle ja uudelle pohjoismaiselle identiteetille perinteisen kansallismielisyyden sijaan. Kuitenkin liike vakuuttaa, että

myös esimerkiksi perinteisen suomalaisen kansallismielisyyden intressit tulisivat täytetyksi tässä projektissa. Toisaalta yksittäisten Pohjoismaiden itsenäisyyden voi arvioida vähintäänkin tulkinnanvaraisena liikkeen tulevaisuuden valtiossa.

Yhdentyminen kuitenkin esitetään ainoana keinona saavuttaa todellinen itsenäisyys nykyisestä järjestelmästä ja sen tuomasta vääjäämättömästä tuhosta. Rotuajattelu ei liikkeen ideologiassa esiinny niin radikaalina kuin Hitlerin Saksassa: se esiintyy puolustuksellisenä ja tietyn nykyiseksi mielletyn koostumuksen säilyttävänä uuden täysin puhtaan rodun luomisen sijasta.

Pohjoismaisen valtion suhteen liike ei kuitenkaan tuo esiin eri kansojen erityispiirteitä tai sitä, miten valta näiden välillä jaettaisiin tai miten käytännössä nämä eri kansat otettaisiin huomioon. Liikkeen ajatuksessa kansankokonaisuudesta eturyhmät ja omaneduntavoittelu torjutaan yhteisen edun nimissä. Jää kuitenkin epäselväksi, olisiko kansankokonaisuuksia pohjoismaisessa valtiossa useita vai vain yksi, kaikki pohjoismaalaiset kansat yhdistävä kokonaisuus. Taloudellisesti itsenäisyys ja omavaraisuus näyttäytyvät tekijöinä, jotka toimisivat selkkauksen aloittajina ja toisaalta ratkaisuina, joilla globaalien sionistien kontrollista vapauduttaisiin.

Nykyinen demokratia korvautuisi kansallissosialismissa samanaikaisesti sekä johtaja- että kansakeskeisemmällä järjestelmällä, jossa puolueita ei olisi. Vastuu ja johtajuus toimisivat pääperiaatteina sekä tavallisten kansalaisten että valtaapitävien osalta. Pohjoismaisen valtion johtaja ei pitäisi hallussaan rajoittamatonta valtaa, mutta kykenisi silti nopeisiin ja tehokkaisiin päätöksiin koko kansan hyväksi. Kansa puolestaan voimaantuisi käyttämällä valtaansa lukuisissa kansanäänestyksissä. Liikkeen suhtautumisessa korostuu näkemys toisaalta sekä voimakkaan johtajan että hänen kansansa välisestä toimivasta yhteydestä. Väliportaan päättäjien valta kapenee liikkeen visioissa, jolloin ongelma nykyisen järjestelmän politisoituneista ja korruptoituneista virkamiehistä katoaisi. Kasvoton, vastuuton ja itsekäs eliitti on liikkeen kansallissosialismissa rinnastettu yhtä pahaksi kuin itse sionistit.

Kansallissosialistinen ympäristöajattelu perustuu Vastarintaliikkeessä biologiseen kuvaan maailmasta, jonka erottamaton osa ihminen on. Ihmisen tulee toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttäjänä ja varjelijana, sillä hänen asemansa korkeimmin kehittyneenä olentona antaa hänelle tämän vastuun. Eläintenoikeuksien takaamisen

ohella myös ihmisen hyvään elämään kuuluu virkistäytyminen luonnon parissa poissa suurten kaupunkien ahtaista kaduista. Ilmastomuutosta ei kuitenkaan mainita, ja onkin mahdollista arvioida Vastarintaliikkeen ympäristöajattelun pohjautuvan erilliseen luonnonsuojelun traditioon verrattuna nykyiseen vihreään politiikkaan.

Voimankäyttö ei liikkeen kansallissosialismissa esiinny muuten kuin välttämättömänä keinona vihamielisten voimien torjumiseen. Kyseessä ei siis ole visio Suur-Suomesta tai ylipäätään laajentumishalusta, vaan pohjoismaalaisten nykyisten alueiden turvaamisesta myös tulevaisuudessa pohjoismaalaisille. Sotilaallinen varustautuminen on välttämätöntä puolustuksellista toimintaa, joka on suunnattu vapautuvia Pohjoismaita vastaan hyökkääviä elementtejä vastaan.

Kansallissosialistisen yhteiskunnan toteuttamiseksi liike vannoo vallankumouksen ja pohjoismaalaisen liittoutumisen nimiin. Vallankumouksen voi nähdä tekijänä, jolla liike lopulta saa vallan Pohjoismaissa kansalle vihamieliseltä eliitiltä. Liittoutumisen ja yhdentymisen voi nähdä takaavan riittävän resurssit ja elinkelpoisuuden modernissa maailmassa yksittäisten Pohjoismaiden sijaan. Vallankumouksen konkretiaa ei kuitenkaan eritellä, ja liikkeen voi nähdä toisaalta käyttävän myös parlamentaarisia väyliä valtansa kasvattamiseksi kaikesta parlamentarismista huolimatta.

Suomalaista kansallismielisyyttä pyritään ohjaamaan uuteen tärkeysjärjestykseen. Kuitenkaan kaikkia kansallismielisiä toimijoita liike ei pidä mielekkäinä liittolaisina. Liikkeen voi nähdä irrottautuvan perinteisestä kansallismielisyydestä ja siirtävän painopisteen kohti ylikansallista pohjoismaista rakennetta ja rajat ylittävää käsitystä rodusta. Voidaankin pohtia sitä, missä määrin liikkeen ideologia on tarkalleen ottaen kansallismielistä. Taistelu hyvän ja pahan välillä näyttää siirtyneen pois kansallisista konteksteista ylikansalliselle globaalille areenalle, joka pelaajaksi pelkkä Suomi ei enää riitä.

Aikaisempiin Lööwin tutkimiin ruotsalaisten aktivistien näkemyksiin verrattuna liikkeen kansallissosialismin voi nähdä osaltaan maltillistuneen retoriikassaan. Rotusotaa ei mainita, kaikki juutalaiset eivät ole sionisteja tai demonista antirotua, naiset eivät käy synnytyssotaa valkoisen rodun puolesta ja niin edelleen. Kuitenkin

nämä käsitykset eivät välttämättä muuta tavoiteltua ideaalia: samanlaista politiikkaa käytännössä voi kannattaa ilmentää niistä.

Vastarintaliikkeen kansallissosialismi näyttäytyy manifestissa monessa kysymyksessä idealistiselta, jopa paatoksenomaiselta. Tässä mielessä se ei eroa muiden poliittisten toimijoiden ideologisesta ja julistuksellisesta sisällöstä. Ongelmat, ratkaisut ja keinot esitetään osaltaan hyvin mustavalkoisina ja yksiulotteisina kun samaan aikaan kontrastina on täydelliseksi esitetty kansallissosialistinen yhteiskunta. Liikkeen kansallissosialismi ei kuitenkaan ole irrallaan todellisuudesta vaan sen pohjana ovat oikeat yhteiskunnalliset jännitteet ja muutokset. Liikkeen ideologia pureutuu moneen polttavaan kysymykseen modernissa nyky-yhteiskunnassa antaen niihin omat vastauksensa. Mikäli valtavirran politiikka epäonnistuu vastaamaan kysymyksiin etnisistä konflikteista, väestönsiirroista, monikulttuurisuudesta, kansallisvaltioiden rakenteiden murentumisesta sekä globaalin markkinatalouden ongelmista voivat Vastarintaliikkeen kannattamat käsitykset ja ratkaisut saada huomattavasti lisää kannatusta. Vaarana on ihmisten kääntyminen radikaalien ratkaisujen tielle, jos muutenkaan vaihtoehtoa ei ole tarjolla.

Lähteet

Aineisto

Our path. Nine points. Nordicrosistancemovement.org, 2016. <https://nordicrosistancemovement.org/wp-content/uploads/2018/11/Our-Path.pdf> (Haettu 30.4.2019).

Pohjoismaiden yhteistyö ja isänmaallisuus. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 16.12.2015. <https://www.vastarinta.com/pohjoismainen-yhteistyö-ja-isänmaallisuus/> (Haettu 18.4.2019).

Ruotsin Vastarintaliikkeen puolue nyt rekisteröity. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 16.7.2015. <https://www.vastarinta.com/ruotsin-vastarintaliikkeen-puolue-nyt-rekisteröity/> (Haettu 29.4.2019).

Suomalaisena valkoisessa Euroopassa osa 1. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 29.3.2013. <https://www.vastarinta.com/suomalaisena-valkoisessa-euroopassa-osa-1/> (Haettu 18.4.2019).

Suomen väestö kasvoi ainoastaan maahanmuuton vuoksi. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 29.4.2015. <https://www.vastarinta.com/suomen-vaesto-kasvoi-ainoastaan-maahanmuuton-vuoksi/> (Haettu 18.4.2019).

Vastarintaliikkeen poliittinen manifesti. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 2016. <https://www.vastarinta.com/vastarintaliike/vastarintaliikkeen-poliittinen-manifesti/> (Haettu 18.4.2019).

Vores vej. Ny politik for en ny tid. Nordfront.dk, 2018. <https://www.nordfront.dk/wp-content/uploads/2018/11/Voresvej-3.pdf> (Haettu 1.2.2020).

Vor vegur. Ný stjórnmál fyrir nýja tíma. Nordurvigi.is, 7.3.2019. <https://nordurvigi.is/wp-content/uploads/2020/01/Vor-Vegur.pdf> (Haettu 1.2.2020).

Vår väg nu på all nordiska språk – även islandska. Nordfront.se, 7.3.2019. <https://www.nordfront.se/var-vag-nu-pa-islandska.smr> (Haettu 3.3.2020).

Vår vei. Ny politikk for en ny tid. Frihetskamp.net, 2016. <https://www.frihetskamp.net/wp-content/uploads/2017/11/V%C3%A5r-vei-%E2%80%93-Ny-politikk-for-en-ny-tid.pdf> (Haettu 1.2.2020).

Vår väg. Ny politik för en ny tid. Nordfront.se, 2015. <https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2017/03/V%C3%A5r-v%C3%A4g2017-03.pdf> (Haettu 24.9.2019).

Наш путь. Новая политика — для нового времени. Vår väg på ryska. Nordfront.se, 6.3.2019. <https://www.nordfront.se/wp-content/uploads/2019/03/Var-vag-p%C3%A5-ryska.pdf> (Haettu 1.2.2020).

Kirjallisuus

Ball, Terence; Farr, James; Hanson, Russell L (toim.). *Political Innovation and Conceptual Change*. Cambridge University Press, Cambridge. 1989.

Holappa, Henrik. *Minä perustin uusnatsijärjestön. Suomen vastarintaliikkeen ex-johtajan muistelmat*. Into, Helsinki. 2016.

Hyrkkänen, Markku. *Aatehistorian mieli*. Vastapaino, Tampere. 2002.

Hänninen, Jera; Hänninen Jyri. *Tuhansien aatteiden maa. Ääriajattelua nyky-Suomessa*. Johnny Kniga, Helsinki. 2010,

Kemiläinen, Aira. *Mongoleja vai germaaneja? - rotuteorioiden suomalaiset*. Suomen Historiallinen Seura, Helsinki. 1985.

Koivulaakso, Dan; Brunila, Mikael; Andersson, Li. *Äärioikeisto Suomessa*. Into, Helsinki. 2012.

Kotonen, Tommi. *Politiikan juoksuhaudat. Äärioikeistoliikkeet kylmän sodan aikana Suomessa*. Atena, Jyväskylä. 2018.

Kurunmäki, Jussi; Strang, Johan (toim.). *Rhetorics of Nordic Democracy*. Finnish Literature Society, Helsinki. 2010.
<http://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/31126/638203.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Haettu 16.5.2020).

Löw, Heléne. *Nazismen i Sverige 1980-1997. Den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. Ordfront Förlag, Tukholma. 1998.

Offer, John. *Herbert Spencer and Social Theory*. University of Ulster. Palgrave Macmillan, Hampshire. 2010. <https://link-springer-com.libproxy.helsinki.fi/content/pdf/10.1057%2F9780230283008.pdf> (Haettu 7.5.2020).

Payne, Stanley G. *A history of Fascism, 1914-1945*. The University of Wisconsin Press, Madison. 1995.

Perelman, Chaïm. *Retoriikan valtakunta*. Suomentanut Lehto, Leevi. Vastapaino, Tampere. 1996.

Platon. *Teokset II*. Suomentaneet Itkonen-Kaila, Marja; Saarikoski, Pentti; Tyni, Marianna., Otava, Helsinki. 1999.

Rabinbach, Anson; Gilman, Sandeer L. *The Third Reich Sourcebook*. University of California Press, Berkeley. 2013.

<http://search.ebscohost.com.libproxy.helsinki.fi/login.aspxdirect=true&db=nlebk&AN=597273&site=ehost-live&scope=site> (Haettu 23.10.2019).

Sallamaa, Daniel. *Ulkoparlamentaarinen äärioikeistoliikehdintä ja maahanmuuttovastaisuus 2010-luvun Suomessa*. Valtiotieteellisen tiedekunnan julkaisuja, Helsinki. 2018.

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/253474/Raportti-Sallamaa.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Haettu 23.10.2020).

Schwarzmantel, John. *Ideology and Politics*. SAGE, Lontoo. 2008.

<http://web.a.ebscohost.com.libproxy.helsinki.fi/ehost/ebookviewer/ebook/bmx1YmtfXzI2ODY2MI9fQU41?sid=b014d2d4-0ffa-47b6-9d4e-9c952b78fbae@sdv-sessmgr01&vid=0&format=EB&rid=1>

(Haettu 2.4.2020).

Schwarzmantel, John. *The Age of Ideology: political ideologies from the American revolution to post-modern times*. New York University Press, New York. 1988.

https://books.google.se/books?printsec=frontcover&vid=LCCN97025893&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false (Haettu 2.4.2020).

Silvennoinen, Oula; Tikka, Marko; Roselius, Aapo. *Suomalaiset fasisitit. Mustan sarastuksen airuet*. WSOY, Helsinki. 2016.

Lehtiartikkelit

Angela Merkel: TTIP-vapaakauppasopimus ei toteudu – syynä Donald Trumpin valinta presidentiksi. Helsingin Sanomat 17.11.2016 <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000004875469.html> (Haettu 12.5.2020).

Antti Rinne, 54, kehottaa suomalaisia ”synnytystalkoisiin” -sanavalinta tyrmistyttää ja hävettää demareitakin. Helsingin Sanomat 23.8.2017 <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005337384.html> (Haettu 29.1.2020).

Hovioikeus määräsi uusnatsijärjestö Pohjoismaisen vastarintaliikkeen lakkautettavaksi - ”Tavoittelee kansallissosialismia käytännössä sellaisena kuin se ilmeni Hitlerin aikaisessa Saksassa”. Helsingin Sanomat 28.9.2018 <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005845268.html> (Haettu 22.10.2019).

Kohti vapautta -uusnatsiliikkeen epäillään jatkavan kielletyn järjestön toimintaa – Saavatko uusnatsit marssia itsenäisyyspäivänä Helsingissä? Helsingin Sanomat 13.11.2019 <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006305998.html> (Haettu 7.5.2020).

Mitä on kulttuurimarxismi? Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com, 22.6.2017. <https://www.vastarinta.com/mita-on-kulttuurimarxismi/> (Haettu 15.4.2020).

Nationaldagsreflektion: Vilken fana ska vi samlas under? Nordfront.se, 6.6.2017. <https://www.nordfront.se/varfor-inte-den-blagula-fanan.smr> (Haettu 29.1.2020).

Nazistiska Nordiska motståndsrörelsen växer. Svenska Dagbladet 12.9.2016. <https://www.svd.se/nazistisk-organisation-vaxer> (Haettu 9.5.2020).

Noin sata suomalaista on toiminut järjestöissä, joita ehdotetaan nyt Yhdysvalloissa terroristilistalle. Helsingin Sanomat 27.10.2019. <https://www.hs.fi/sunnuntai/art-2000006285745.html> (Haettu 7.5.2020).

Onko julkisuudesta hyötyä uusnatseille? Pohjoismaisen vastarintaliikkeen jäsenmäärä moninkertaistui parissa vuodessa. Helsingin Sanomat 14.12.2017.

<https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005489709.html> (Haettu 8.5.2020)

Poliisi epäilee uusnatsijärjestöä uudesta rikoksesta: vastarintaliike toimii oikeuden kiellosta huolimatta. Helsingin Sanomat 12.5.2019. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006102547.html> (Haettu 7.5.2020).

Poliisihallituksen ohje: Pohjoismainen vastarintaliike ei saa järjestää mielenosoitusta tulevana itsenäisyyspäivänä. Helsingin Sanomat. 12.11.2019. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006305306.html> (Haettu 7.5.2020).

Ruotsi sai todistuksen pakolaiskriisin hoitamisesta: ”Viranomaiset eivät olleet valmiudessa”. Helsingin Sanomat 9.3.2017. <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000005120898.html> (Haettu 7.5.2020).

Usein kysytyt kysymykset. Kansallinen vastarinta. Radikalisoituvan Suomen Uutiset. Vastarinta.com. <https://www.vastarinta.com/vastarintaliike/usein-kysytyt-kysymykset/> (Haettu 9.4.2019).

Uusnatsijärjestö Pohjoismaista vastarintaliikettä vaaditan terroristijärjestöjen listalle Yhdysvalloissa. Helsingin Sanomat 18.10.2019. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006277777.html> (Haettu 7.5.2020).

Uusnatsijärjestö Pohjoismaista vastarintaliikettä vaaditaan terroristijärjestöjen listalle Yhdysvalloissa. Helsingin Sanomat 18.10.2019. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006277777.html> (Haettu 7.5.2020).